

LETNO POROČILO ZA OBDOBJE 1. 1. – 31. 12. 2015

Foto: arhiv Pionirskega doma

Letno poročilo so pripravili:

Viktorija Potočnik, direktorica

Bjanka Kršmanc, pomočnica direktorice

Majda Mandelj, glavna računovodkinja

Vesna Tripković, vodja oddelka za kulturo s sodelavci in

Karmen Feher Malačič, vodja oddelka za tuje jezike in kulture s sodelavci

KAZALO

A POSLOVNO POROČILO	5
UVOD	5
1 FINANČNI KAZALCI	7
1.1 FIZIČNI KAZALCI	7
1.2 FINANČNI KAZALCI	7
1.3 OPISNI KAZALCI	8
1.4 ČLOVEŠKI VIRI	10
1.4.1 Zaposlovanje in kadrovska rast	10
1.4.2 Delo po programu javnih del in študentsko delo	10
1.4.3 Izobraževanje zaposlenih in zunanjih sodelavcev	10
1.5 OCENA VPLIVA POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA	11
1.5.1 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev	11
1.5.2 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja – normativi	12
1.5.3 Ocena delovanja sistema notranjega nadzora	12
2 VSEBINSKO POROČILO	13
UVOD	13
KULTURNO – UMETNIŠKI PROGRAMI	15
1 CELOLETNI PROGRAMI	15
1.1 UPORIZITVENA UMETNOST	15
1.1.1 GLEDALIŠČE	15
1.1.2 PLES	17
1.2 LIKOVNA UMETNOST	20
1.2.1 KIPARSTVO ZA OTROKE IN MLADINO	20
1.2.2 RISANJE IN SLIKANJE	21
1.2.3 UMETNIŠKA GRAFIKA	22
1.2.4 KIPARSTVO ZA MLADOSTNIKE IN ODRASLE	23
1.3 GLASBENA UMETNOST	24
1.3.1 GLASBENE URICE	24
1.3.2 GLASBENA PRIPRAVLJALNICA 1	25
1.3.3 GLASBENA PRIPRAVLJALNICA 2	26
1.3.4 UČENJE BOBNOV	27
1.3.5 UČENJE KITARE	28
1.3.6 UČENJE PETJA	29
1.3.7 UČENJE KLAVIRJA (za starost od 6 do 7 let)	30
1.3.8 UČENJE KLAVIRJA (od 7 let dalje)	31
1.3.9 UČENJE SAKSOFONA	32
1.4 DRUGI PROGRAMI IZOBRAŽEVANJA ZA KULTURO	33
1.4.1 ČRKARIJA	33
1.4.2 MLADI RAZISKOVALCI	34
1.4.3 FILM	35
1.4.4 ČAJANKA PRI MUCI	36
1.4.5 ŠOLA MODE	37
2 KRAJŠI PROGRAMI IN PROJEKTI	39
2.1 UPORIZITVENA UMETNOST	39
2.1.1 S PRAVLJICO OKROG SVETA	39
2.1.2 SVINJINA (delovni naslov Farma)	40
2.1.3 OTROŠKE GLEDALIŠKE MATINEJE	41
2.2 GLASBENA UMETNOST	42
2.2.1 ROCK AKADEMIJA	42
2.2.2 FESTIVALNICE	43

2.3 LIKOVNA UMETNOST	44
2.3.1 SOBOTNE DELAVNICE V ART CENTRU ZA OTROKE IN ODRASLE	44
2.3.2 RAZSTAVE VRTCEV IN ŠOL	45
2.4 DRUGI PROGRAMI IZOBRAŽEVANJA ZA KULTURO	45
2.4.1 POČITNIŠKE ŠOLE V PIONIRSKEM DOMU	45
2.5 FESTIVALI	47
2.5.1 FESTIVAL HOKUS POKUS	47
2.5.2 ZOOM FILMSKI FESTIVAL	49
2.5.3 OTROŠKI FESTIVAL GLEDALIŠKIH SANJ	51
2.5.4 GLASBENI FESTIVAL	55
2.5.5 BODI PISATELJ – LITERARNI NATEČAJ ZA OSNOVNOŠOLCE	56
2.5.6 LITERARNI NATEČAJ V TUJEM JEZIKU (angleščina, nemščina)	57
2.5.7 KALEJDOSKOP – PLESNI FESTIVAL	59
2.5.8 LIKFEST – LIKOVNI FESTIVAL	60
2.5.9 PIONIRSKI FESTIVAL	61
2.5.10 BOBRI 2015	63
PROGRAMI UČENJA TUJIH JEZIKOV IN KULTUR	64
1 CELOLETNI PROGRAMI	64
1.1 ANGLEŠKI JEZIK IN KULTURA	64
1.2 FRANCOSKI JEZIK IN KULTURA	67
1.3 ITALIJANSKI JEZIK IN KULTURA	72
1.4 ŠPANSKI JEZIK IN KULTURA	73
1.5 NEMŠKI JEZIK IN KULTURA	77
1.6 RUSKI JEZIK IN KULTURA	81
1.7 JAPONSKI JEZIK IN KULTURA	82
1.8 KITAJSKI JEZIK IN KULTURA	83
1.9 LAĀTINSKI JEZIK IN KULTURA	84
2 KRAJŠI PROGRAMI IN PROJEKTI	85
2.1 DAN ODPRTIH VRAT	85
2.2 MEDNARODNI IZPITI	86
2.3 ZAKLJUČNA PRIREDITEV	87
2.4 SODELOVANJE S TUJIMI INŠTITUCIJAMI IN IZPITNIMI CENTRI	87
2.5 PRIPRAVA NA MATURO	88
3 FESTIVALNA DVORANA	91
3.1 TRŽENJE FESTIVALNE DVORANE	91
3.2 PROMOCIJA IN ODNOSI Z JAVNOSTIMI	92
4 PLESNI CENTER JENKO	93
B RAČUNOVODSKO POROČILO	94
UVOD	94
1 POJASNILA	95
1.1 POJASNILA K BILANCI STANJA NA DAN 31.12.2015	95
1.2 POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV	97
1.2.1 Prihodki	97
1.2.2 Odhodki	100
1.2.3 Presežek prihodkov nad odhodki	103
1.3 POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA	103
1.4 POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI	104
1.5 POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB	105
1.6 POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANCIRANJA	105

A POSLOVNO POROČILO

UVOD

Poslovno poročilo temelji na sledečih zakonih in podzakonskih aktih:

- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture – ZUJIK (Uradni list št. 96/02, 123/06, 7/07, 53/07, 65/07, 56/08)
- Zakon o zavodih (Uradni list št. 12/91, 17/91, 55/92, 13/93, 66/93, 45/94, 8/96, 31/00, 36/00, 127/06)
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Pionirski dom – Center za kulturo mladih (Uradni list št. 100/07 in 105/08)
- Zakon o javnih financah (Uradni list št. 79/99, 124/00, 79/01, 30/02, 56/02, 110/02, 127/06, 14/07, 64/08, 109/08, 49/09)
- Zakon o uravnoteženju javnih financ (Uradni list RS št. 40 in 105/12)

Izhodišče za pripravo poslovnega poročila predstavljajo dolgoročni in srednjeročni cilji strategije razvoja kulture v Republiki Sloveniji, Mestni občini Ljubljana ter Strategija razvoja Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih.

Bistveni poudarki iz ciljev zavoda:

1. Zavod je v javnem interesu, izvaja javno službo na področju izvajanja programov kulturne vzgoje kot vzgoje za ustvarjalnost otrok in mladine.
2. Opravlja naloge osrednje inštitucije na področju kulturne vzgoje v Mestni občini Ljubljana in sodeluje s številnimi kulturnimi inštitucijami in nevladnimi organizacijami.
3. Izvaja programe za spodbujanje in ustvarjanje otrok in mladih na kulturno-umetniškem in jezikovno-kulturnem področju.
4. Organizira in izvaja srečanja otrok in mladih iz Mestne občine Ljubljana, Slovenije in tujine na različnih področjih kulturno-umetniškega delovanja otrok in mladih.
5. Organizira svetovanja in posvetovanja za mentorje vzgoje za kulturo, druge strokovnjake in praktike, vzgojitelje in starše s področja svoje dejavnosti.
6. Razvija tudi druge dejavnosti, ki so namenjene ustvarjalnemu preživljanju prostega časa, večanju socialne kohezivnosti, vseživljenjskega učenja, večanju dostopnosti kulturnih dobrin in znanja ter spodbujanju medgeneracijskega dialoga, pri čemer sodeluje s sorodnimi institucijami doma in v tujini.
7. Oddaja prostore za izvedbo kulturnih programov in projektov drugih organizatorjev kulturnih dogodkov.
8. Povečuje programsko ponudbo za otroke in mlade ter delež prihodkov iz strani ustanoviteljice in lastne produkcije.

Skladno s sprejetim programom dela in usmeritvami Strokovnega sveta ter Sveta zavoda je zavod izvajal programe na oddelkih:

- Oddelek za kulturno-umetniško vzgojo in ustvarjalnost,
- Oddelek za učenje tujih jezikov in kultur,
- Festivalna dvorana in
- Plesni center Jenko.

Zavod ima v upravljanju prostore na Vilharjeva cesti 11, Miklošičevi cesti 28 in Komenskega 9.

Vsebinske cilje je zavod uresničeval z organizacijo in izvedbo:

- celoletnih programov s kulturno-umetniškimi in jezikovno-kulturnimi vsebinami za otroke in mlade ter odrasle,
- časovno krajših programov za otroke in mlade ter odrasle,
- festivalov za otroke in mladino,
- matinej za otroke, mladino in odrasle,
- enkratnimi dogodki, kjer prevladujejo kulturno-umetniške vsebine,
- številnih brezplačnih delavnic v okviru zavoda in izven, namenjenim spodbujanju ustvarjalnosti otrok in mladih,
- s povezovanjem v skupne akcije namenjene kulturni vzgoji in kreativnemu preživljanju prostega časa otrok in mladih na nivoju Mestne občine Ljubljana ter drugih sorodnih organizacij doma in v tujini,
- številnih strokovnih, poslovnih in družabnih dogodkov ter prireditev namenjenim vsem generacijam,
- izobraževanja mentorjev za kulturo, likovno vzgojo ter druge strokovne delavce v Mestni občini Ljubljana,
- rednih srečanj ožje delovne ekipe in vseh zaposlenih ter zunanjih sodelavk in sodelavcev,
- Mestni svet Mestne občine Ljubljana, Strokovni Svet in Svet zavoda so potrdili Strategijo razvoja Pionirski dom – Center za kulturo mladih za leto 2015 – 2020.

Pri načrtovanju in izvajanju programov smo izhajali iz strokovnih izhodišč, ki pravijo, da ukvarjanje z umetnostjo predstavlja eno izmed najučinkovitejših sredstev osebnostnega razvoja posameznika in prispeva k višji kakovostni ravni življenja ter da umetnost pozitivno vpliva na ustvarjalnost in samopodobo otrok ter spodbuja njihove socialne spretnosti.

Zavod je v celoti izvedel celoletne programe za šolsko obdobje 2014/15 in z izvajanjem programov uspešno nadaljuje v letu 2015/16.

Foto: arhiv Pionirskega doma

1 FINANČNI KAZALCI

1.1 FIZIČNI KAZALCI

Ocena uspeha zajema:

Število vpisanih otrok in mladih v celoletne dejavnosti na področju kulture se je v primerjavi z letom poprej povečalo. Glede na zaostreno ekonomsko in socialno stanje prebivalstva je to pozitiven trend, ki ima svoje razloge zagotovo v tradiciji in kakovosti izvajanja programov za otroke in mladostnike. Povečalo se je tudi število vpisanih v krajše programe kulturno umetniških vsebin.

V šolsko leto 2015/16 je vpisanih 1202 otrok, zaradi preobremenjenosti s šolskimi obveznostmi se je v letu 2015 izpisalo 113 otrok. Pri vzrokih za izpis med navedenimi razlogi ni bilo nezadovoljstvo staršev z izvajanjem programa, temveč je bil v večini razlog preobremenjenost otrok s šolskimi obveznostmi ter finančna obremenjenost staršev.

V Festivalni dvorani se je število komercialnih dogodkov povečalo, predvsem v drugi polovici leta. Povečalo se je število prireditev za otroke in mlade, predvsem prireditve v okviru Festivalnic, gledaliških matinej in S praviljico okrog sveta. Gledališče otrok za otroke dobiva vse večje število gledalcev in vse več pozitivnih strokovnih kritik in kritik širše javnosti. Povečali smo lastno produkcijo na gledališki dejavnosti, delavnicah s kulturno umetniškimi in plesnimi vsebinami za otroke in odrasle ter glasbeno dejavnost – kitara, bobni, saksofon, klavir, solo petje. Povečali smo število brezplačnih prireditev za otroke in mlade in pri plačilu celoletnih delavnic upoštevali gmotno stanje družine. Zavod je v letu 2015 obiskovalo 36 otrok, ki so plačali del šolnine. V ta podatek so vključeni tudi otroci Zavoda Malči Beličeve, ki dejavnost obiskujejo brezplačno.

Leta 2015 smo obdržali cene naših storitev na nivoju leta 2014 in uvedli dodatne ugodnosti pri vpisu v rokih pred pričetkom izvajanja celoletnih programov.

Kazalci uporabe in najema Festivalne dvorane za neprofitne dejavnosti za otroke in mlade kažejo, da sledimo tako dolgoročnim kakor letnim strateškim ciljem – ustvarjanja osrednjega kulturnega centra za otroke in mlade.

Prireditve javne službe v Festivalni dvorani

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
št. prireditev	138	147	154	140	140	139	118	173
št. obiskovalcev	23.529	23.290	24.340	25.130	26.380	18.280	17.730	37.174

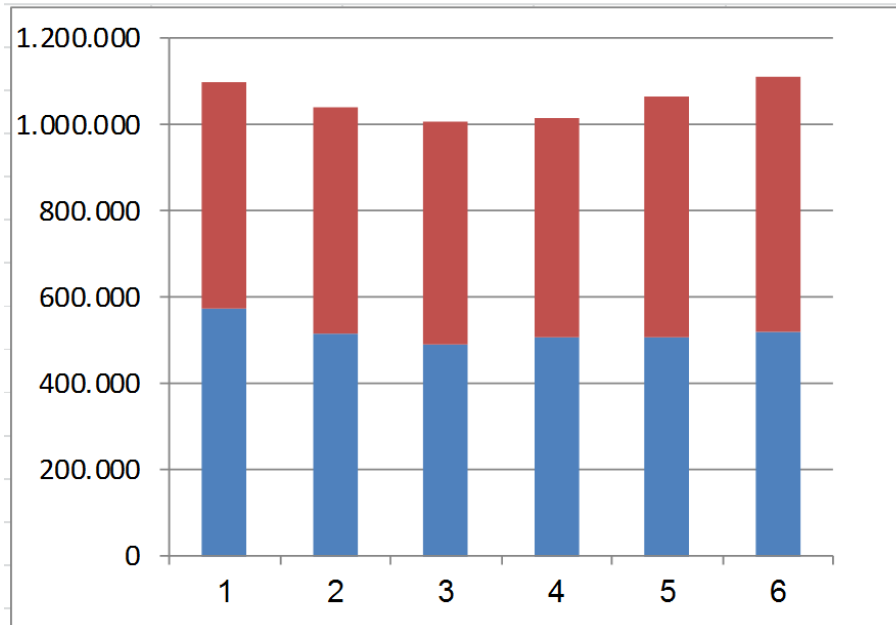
1.2 FINANČNI KAZALCI

V letu 2015 je bilo skupnih prihodkov 1.112.563 EUR, od tega lastnih prihodkov v višini 521.784 EUR, delež Mestne občine v višini 590.779 EUR.

Gibanja razmerja med lastnimi viri in MOL je prikazan na spodnji razpredelnici in grafu, ki sledi

leto	2010	2011	2012	2013	2014	2015
skupaj	1.099.081	1.040.773	1.008.790	1.015.711	1.065.642	1.112.563
lastni vir	572.563	517.667	490.590	507.281	507.259	521.784
MOL	526.518	523.106	518.200	508.430	558.383	590.779

Prikaz razmerja med stroški dela in materialnimi stroški 2010-2015

Zavod je s svojimi programi vezan na izvajanje le teh po šolskem koledarju. Tako načrtujemo tudi vse naše programe in plane dogodkov. Ustanoviteljica potrjuje programe na osnovi koledarskega leta. Zaposleni, zunanji sodelavci in sodelavke zavoda so z izjemnimi napori izpeljali vse sprejete in načrtovane projekte in programe. Zaradi slednjega in slabe tehnične opremljenosti zavoda za izvajanje sodobnejših programov, je lahko v prihodnje ogrožena kakovost izvajanja programov in tudi finančna stabilnost zavoda. Zaradi nedokončanega denacionalizacijskega postopka in dotrajanosti vseh stavb, ki jih ima zavod v upravljanju so potrebni številni dodatni napor od skrbne rabe energije do zagotavljanja varnosti otrok in zaposlenih.

V letu 2015 smo ugotovili presežek prihodkov nad odhodki v višini **10.977,41 EUR**, ki ostane nerazporejen. O njegovi porabi bo odločal svet zavoda.

1.3 OPISNI KAZALCI

Iz vsebinskih poročil in strokovnih ocen naših izvajanih programov, so le-ti v porastu, tako po številu, kot po številu pozitivnih kritik oziroma strokovnih ocen. V preteklem letu smo izvedli vse načrtovane celoletne programe ter jim dodali nove – predvsem na področju glasbe in programov za odrasle.

V Art centru Pionirskega doma smo izvajali brezplačne sobotne delavnice za družine in otroke. Pri tem smo ugotovili, da je za marsikoga to nadomestilo za obiskovanje rednih delavnic. Uspešne so predvsem tematske sobotne delavnice, ki smo jih izvajali enkrat mesečno. V novem šolskem letu je bilo izvedenih nekaj lepih razstav vrtcev in šol iz Ljubljane v okviru Likfesta Pionirskega doma.

Vsi izvedeni festivali presegajo zgolj meje ljubljanske regije in vse bolj postajajo ustvarjalna srečanja mladih iz Slovenije, zamejstva in tujine. Kritike in objave o izvedbi festivalov so pozitivne in pomenijo veliko spodbudo za zaposlene in mlade, ki se udeležujejo festivalov v vse večjem številu. Vsi programi za otroke in mlade imajo skupen cilj: pri mladih z različnimi oblikami strokovnega dela spodbuditi njihovo ustvarjalnost, inovativnost in kritičnost.

Mladi, ki obiskujejo dejavnosti v Pionirskem domu uspešno sodelujejo na različnih prireditvah, festivalih in tekmovanjih tako v okviru Mestne občine Ljubljana in Slovenije. Sodelovali so na številnih domačih in mednarodnih prireditvah na likovnem, filmskem in video, gledališkem, glasbenem, jezikovnem ter na številnih drugih kulturno-umetniških in jezikovno-kulturnih področjih. Na mednarodnih tekmovanjih v znanju tujih jezikov so vsi udeleženci iz našega zavoda dosegli izjemne rezultate, kar so potrdili na podelitvi certifikatov predstavniki tujih kulturnih inštitucij pri nas.

Foto: arhiv Pionirskega doma

1.4 ČLOVEŠKI VIRI

1.4.1 Zaposlovanje in kadrovska rast

Zaposleni – v zavodu je na dan 31.12. 2015 redno zaposlenih 32 ljudi. Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v letu 2015 je bilo 28.

Kadrovska struktura je zelo neugodna, tako po starosti kot izobrazbi. Le z nadomestnim zaposlovanjem mlajših ter strokovno usposobljenih ter zunanjih sodelavcev smo tudi do sedaj reševali številne programske in strokovne izzive.

17 zaposlenih je starih nad 50 let, od tega jih spada 7 v varovano kategorijo zaposlenih. V letu 2015 sta se upokojila dva sodelavca. Za določen čas smo zaposlili enega sodelavca v tehnični službi.

Kljub izjemnemu stanju zaradi bolniških odsotnosti smo uspeli izpeljati vse programsko zastavljene cilje.

Zunanji oz. honorarni sodelavci – zavod sodeluje na področju kulturnih dejavnosti z 31 umetniki oz. drugimi zunanjimi izvajalci. Od tega štirje študentje druge stopnje po bolonjskem študiju ali podiplomci, vsi ostali imajo visokošolsko izobrazbo humanistične ali umetniške smeri. Na jezikovno kulturnih programih je 25 zunanjih sodelavcev z diplomo. Sredstva za plačila po opravljenih programih zagotavlja zavod v celoti iz lastnih sredstev delovanja.

Za kakovostno delo zavoda so bili izvedeni tedenski sestanki vodij oddelkov, namenjeni usklajevanju programov, načrtovanju dela in pregledu izvajanja predpisov ter obravnave aktualnih dogodkov. Zaradi kakovostnega planiranja in izvajanja programov se vsake tri mesece sestanemo vsi zaposleni in honorarni sodelavci. Velik poudarek vseh srečanj je ustvarjanje pozitivne in ustvarjalne klime v zavodu. Zavod je v letu 2015 sprejel nov Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest in iz tega izhajajočo Izjavo o varnosti in oceni tveganja ter skladno z zakonodajo ostale akte.

Zdravstveni pregledi zaposlenih so bili opravljeni skladno z rednim letnim programom.

Financiranje kadra – že leta v poročilih opozarjamo na potrebo po dodatnem financiranju določenih kadrov iz strani ustanoviteljice. Zakonodaja na področju financ in računovodstva je vsako leto zahtevnejša in poleg vsega še nedorečena, tako da z zaposlenim kadrom težko sledimo zakonitemu izvajanju vseh nalog. V izogib težavam in preobremenjenosti računovodkinje, smo del storitev predali zunanji računovodski službi. Dosegli smo dogovor z MOL, da se v letu 2016 prične 24-urno varovanje celotne stavbe, sredstva za izvedbo varovanja pa bo zagotovila MOL.

1.4.2 Delo po programu javnih del in študentsko delo

Zaposlitev preko javnih del nismo imeli.

Študentsko delo smo uporabljali za občasna dela v garderobi, varovanju, tehničnih delih, kot pomoč pedagogom in za občasno delno izvajanje določenih programov.

V primerjavi z letom prej smo znižali študentsko delo. To je trend zadnjih nekaj let.

1.4.3 Izobraževanje zaposlenih in zunanjih sodelavcev

Izobraževanja izvajamo kot redna srečanja na pedagoških kolegijih in krajša izobraževanja za pridobitev dodatnih strokovnih znanj organiziranih v sklopu strokovnih združenj – jezikovnih, kadrovskih, računovodskih in drugih.

Številni mladi, ki dobijo priložnost v našem zavodu za občasna dela, pridobijo tudi veliko izkušenj ter dopolnijo svoja znanja. Kljub želji in potrebi po dodatnem izobraževanju zaposlenih se srečujemo z nizko motiviranostjo po pridobitvi dodatnih znanj kot tudi s

pomanjkanjem finančnih sredstev za udeleževanje le teh. Veliko mladih je s tako pridobljenimi znanji in izkušnjami stopilo na samostojno pot. Ocenjujemo, da so tudi z našo pomočjo povečali samostojnost in povečali mobilnosti na področju zaposlitve. Pionirski dom se tako uvršča med tiste institucije, ki s svojo odprtostjo, strokovnostjo in pripravljenostjo zaposlenih omogočamo mladim, ki vse težje dobijo priložnosti za delo, da se zaposlijo ali dobijo praktične izkušnje. Tudi v zavodu njihov prispevek ocenjujemo zelo pozitivno, saj mladi vnesejo novosti tako na didaktičnem, strokovnem kot praktičnem področju dela.

Strokovne reference potrjujejo nekateri naši pedagogi s predavanji na strokovnih srečanjih ter objavami člankov v različnih strokovnih in drugih revijah. Iz oddelka za jezike in kulture smo imeli tri sodelavke, ki imajo mednarodne licence za izpraševalce za mednarodne preizkuse znanja tujega jezika. Na tem področju imamo v primerjavi z drugimi jezikovnimi šolami veliko prednost, saj se izvajajo programi z izključno diplomiranimi kadri – od tega tri študirajo podiplomsko (doktorski študij).

1.5 OCENA VPLIVA POSLOVANJA NA DRUGA PODROČJA

S ponudbo programov za otroke in mlade ter družine dobivajo le-ti kakovostne in pestre vsebine spoznavanja in ustvarjanja na različnih kulturno umetniških področjih ter možnosti za kakovostno preživljanje prostega časa. S povezovanjem s sorodnimi institucijami se v Ljubljani oblikuje kakovostna, pestra in prepoznavna ponudba s kulturnimi vsebinami. Po vzoru festivala Bobri in drugih festivalov za otroke v Pionirskem domu in z njihovo širitvijo vsebin na druga kulturna področja, se Ljubljana zapisuje na zemljevid Evrope kot kulturna prestolnica s kvalitetno in pestro ponudbo za spodbujanje ustvarjalnosti otrok in mladih. Posledično imamo še večji obisk otrok in družin iz drugih krajev Slovenije, kar spodbuja in povečuje t.i. družinski kulturni turizem v Ljubljani.

INVESTICIJSKO VZDRŽEVANJE IN POMEMBNEJŠE INVESTICIJE V LETU 2015

Po pridobitvi gradbenega dovoljenja za obnovo Art centra, smo izvedli postopek za izdelavo PZI. Celotno dokumentacijo smo v mesecu decembru 2015 predali Oddelku za kulturo MOL, ki bo vodil vse nadaljne postopke za prenovo objekta na Komenskega 9.

1.5.1 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

		2014	2015	Plus/minus
vpis v dejavnosti		1413	1418	100 %
neprofitne prireditve v FD – društva, zavodi, ipd.	št. prired.	8	53	663 %
	št. obisk.	2200	8345	380 %
javna služba izvedena v FD	št. prired.	131	173	132 %
	št. obisk.	31723	37174	118 %
profitni poslovni najemi v FD	št. prired.	60	53	89 %
	št. obisk.	18813	19860	106 %
predstave		11	11	100 %
razstave		15	22	147 %
prihodki od prodaje storitev na trgu (lastne prireditve)		87264	89742	103 %

Tabela prikazuje število vpisanih tečajnikov v celoletne in krajše programe, počitniško varstvo in projekt Čajanka pri Muci. Hkrati natančneje opredeljuje podatke za izvajanje programov iz naslova javne službe in tržne dejavnost, skupaj s številom obiskovalcev.

Vzroki nedoseganja nekaterih finančnih ciljev so:

- slaba tehnična opremljenost Festivalne dvorane za izvedbo zahtevnejših dogodkov,
- nemožnost dostopa za gibalno ovirane osebe (denacionalizacija in spomeniška zaščita),
- slab zunanji izgled celotne stavbe in zaradi nedokončanega denacionalizacijskega postopka nezmožnost posodobitve in obnove stavbe,
- porast števila programske podobnih programov in zavodov katere financira oz. je ustanoviteljica MOL,
- neurejeno parkirišče, še posebej za izvedbo zahtevnejših dogodkov.

Ugotovimo lahko, da smo kljub navedenim dejstvom, splošnega stanja v družbi in plačilne nediscipline dosegli in celo presegli vsebinsko zastavljene cilje tako na področju javne službe kot tržne dejavnosti, ki jo izvaja zavod.

1.5.2 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja – normativi

Zaposleni so skoraj v celoti izpolnili normative in standarde – izstopajo le posamezni delavci, ki so odsotni iz delovnega procesa zaradi daljših bolniških. V letu 2015 smo dali poseben poudarek na izboljšanju kakovosti in pestrosti programov, lastni produkciji in večji dostopnosti vsebin in programov uporabnikom. Ob upoštevanju finančnih standardov in normativov smo sprotno spremljali smotrnost in gospodarnost poslovanja zavoda in vzdržnost financ, kar se kaže tako pri planiranju kot pri realizaciji.

1.5.3 Ocena delovanja sistema notranjega nadzora

Glede na obseg finančne realizacije je zavod podvržen sistemu notranjega revidiranja vsake 3 leta. Zavod je opravil na podlagi javnega razpisa oceno notranjega revidiranja za leto 2007 v letu 2008, s čimer smo seznanili Svet zavoda in ustanoviteljico. Skladno z načrtom revidiranja MOL za leto 2013 je bilo izvedeno revidiranje plač zaposlenih v Pionirskem domu. V celoti smo odpravili vse ugotovljene pomanjkljivosti.

Obračun plač in evidenco osnovnih sredstev opravlja zunanja računovodska služba. Sprotno in kot stalna naloga vseh zaposlenih je racionalna in ekonomična uporaba delovnih sredstev in obvladovanje oz. načrtovanje celotnega procesa dela, kamor je vključen tudi nadzor nad rabo materiala.

Poslovanje kaže, da zavod obvladuje tveganja.

2. VSEBINSKO POROČILO

UVOD

Pionirski dom – Center za kulturo mladih je v letu 2015 predstavljal enega vodilnih ponudnikov kulturno-umetniških in jezikovno-kulturnih programov za mlade v Mestni občini Ljubljana. To leto je bilo v vseh pogledih izjemno uspešno. Ne glede na splošno situacijo v družbi ter na vse omejitve, ki nam jih postavlja država, smo uspeli izpeljati vse zastavljene cilje v celoti. Leto 2015 je bilo uspešno, učinkovito in kreativno zahvaljujoč razumevanju ustanoviteljice, Strokovnega sveta zavoda in Sveta zavoda.

Pionirski dom – Center za kulturo mladih je v letu 2015 svoje delo usmerjal predvsem v kakovostno in vsebinsko bogato izvajanje celoletnih in krajših programov na kulturno umetniškem in jezikovno kulturnem področju, izvajanju festivalov za otroke in mladostnike, počitniškem varstvu ter sodelovanju na številnih prireditvah v okviru Mestne občine Ljubljana in mednarodnem povezovanju. Deloval je kot profesionalna organizacija za vzpodbujanje in razvijanje vsestranske ustvarjalnosti otrok in mladostnikov in kreativnega preživljanja prostega časa otrok in odraslih. Z delovanjem smo spodbujali medsebojno sodelovanje različnih akterjev znotraj regije, ki izvajajo sorodne programe.

Ob začetku leta 2015 je bilo v jezikovno-kulturne dejavnosti vpisanih 458 otrok, v kulturno-umetniške dejavnosti 567 otrok. Konec leta 2015 pa je bilo v jezikovno-kulturne dejavnosti vpisanih 471 otrok, v kulturno-umetniške dejavnosti pa 618 otrok. Opažamo porast vpisov v dejavnosti iz področij kulture in umetnosti, s čimer smo izpolnili enega od strateških ciljev zavoda. Eden izmed pomembnejših razlogov za porast vpisa je zadovoljstvo staršev z našimi dejavnostmi, kar je pokazala anketa, izvedena junija 2013.

Ker se zavedamo, da si marsikateri starš ob šibki ekonomsko – gospodarski situaciji plačevanje šolnine težko privoščiti, smo 3,3 % otrok (36 otrokom) odobrili znižanje šolnine. V ta podatek so vključeni tudi otroci Zavoda Malči Beličeve, ki so imeli, kot že nekaj let, možnost vključitve v dejavnosti. Pri celoletnih programih si prizadevamo dobiti donacije za tiste, ki ne zmorejo plačevati niti minimalnih stroškov vpisnin (3 otroci).

Ob rednih dejavnostih smo otrokom ponudili tudi možnost sodelovanja na različnih festivalih, mladi pa so se uspešno udeležili mednarodnih preverjanj znanj in pridobitvi certifikatov o znanju tujih jezikov. V Pionirskem domu – Centru za kulturo mladih omogočamo številne brezplačne programe in dogodke za najmlajše otroke in mlade:

- celoletno brezplačno obiskovanje Čajanke pri Muci,
- enkrat mesečno obiskovanje gledališko-literarne prireditve S pravljico okrog sveta,
- brezplačne sobotne delavnice v Art centru Pionirskega doma,
- brezplačno obiskovanje vseh dogodkov za otroke v Festivalni dvorani, za udeležence, ki obiskujejo celoletne dejavnosti Pionirskega doma (Festivalnice, gledališke matineeje, pustovanje),
- brezplačno obiskovanje delavnic v okviru Pionirskega festivala, dvakrat letno, v Festivalni dvorani,
- brezplačni ogledi razstav v Art centru in Pionirskem domu,
- brezplačno vključevanje VIZ in osnovnih šol v izobraževanje v okviru Otroškega festivala gledaliških sanj,
- brezplačni ogledi predstav za vrtce in šole v okviru Otroškega festivala gledaliških sanj,
- brezplačni ogled plesnih miniatur za obiskovalce v okviru plesnega festivala Kalejdoskop,
- brezplačni ogled naravoslovnih poizkusov za vrtce, šole in posameznike, v okviru festivala Hokus pokus,
- brezplačni ogled izbrane filmske produkcije v okviru filmskega ZOOM festivala,
- brezplačno vključevanje VIZ in osnovnih šol v izobraževanje v okviru Likfesta,
- brezplačni ogled na kulturno-umetniškem festivalu Bobri (ogled gledališke predstave in sodelovanje na delavnicah),

- brezplačno vključevanje tečajnikov Pionirskega doma v dodaten program Rock akademija, Šolska improvizatorska liga, Kitarski orkester,
- brezplačen ogled vseh polletnih in zaključnih prireditev in produkcij Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih, v Festivalni dvorani,
- brezplačno obiskovanje gledaliških predstav in delavnic izven Pionirskega doma
- brezplačen obisk delavnic in predstav na »Čarobnem gozdu« v okviru decembrskih prireditev v Ljubljani.

Kot sledi iz vsebinskega poročila smo odgovorno in skrbno izvedli naslednje naloge:

- Uspešno smo izvedli celoletne programe na kulturno umetniškem in jezikovno kulturnem področju, kamor je bilo vpisanih 1202 otrok in mladostnikov, od tega se jih je iz dejavnosti tekom leta izpisalo 113 otrok in mladostnikov. Razlog je bil predvsem v preobremenjenosti otrok in mladostnikov in v usklajevanju urnikov drugih šolskih in obšolskih dejavnosti.
- Omogočili smo dostopnost različnih programov otrokom iz socialno šibkejših družin.
- Uspešno smo izvedli devet festivalov, kamor so vključeni mladi iz Slovenije in tujine.
- Postali smo številčno in programsko največji izvajalci počitniškega varstva. V letošnjem letu smo ponudili poletne počitniške šole takšnih vsebin kot jih izvajamo skozi celo šolsko leto (raziskovalna, filmska, plesna, likovna, gledališka in glasbena šola, šola kreativnega pisanja, šola mode ter šola nemškega, francoskega, španskega in angleškega jezika).
- Sodelovali smo na številnih prireditvah v okviru Mestne občine Ljubljana in širše, z namenom predstavitve ustvarjalnosti otrok in mladih ter vzpodbuditi mlade za kreativno in ustvarjalno preživljanje prostega časa.
- Sodelovali smo s številnimi društvi in zavodi v regiji.
- Kot dober gospodar smo skrbeli za zaščito kulturne dediščine, še posebej stavbe – Baragovo semenišče, kjer še vedno ni dokončen denacionalizacijski postopek.
- Pridobili smo gradbeno dovoljenje za prenovo Art centra Pionirskega doma na Komenskega 9. Po pridobitvi gradbenega dovoljenja v letu 2014 smo izvajali aktivnosti za preselitev dejavnosti v času prenove in končali s postopkom izdelave PZI.
- Svet zavoda in Strokovni svet zavoda sta dala soglasje k Strategiji razvoja Pionirski dom – Center za kulturo mladih, za obdobje 2016 – 2020.
- Pionirski dom – Center za kulturo mladih je ob prazniku Mestne občine Ljubljana prejel Plaketo Mestne občine Ljubljana za uspešno delo.

Kljub nekoliko težjim finančnim pogojem, povečanju bolniške odsotnosti zaposlenih delavcev, omejevanju zaposlovanju, smo izvedli v celoti načrtovani plan. V izvajanje le-teh smo vključili številne mlade strokovno usposobljene diplomante in priznane umetnike.

KULTURNO – UMETNIŠKI PROGRAMI

1 CELOLETNI PROGRAMI

1.1 UPRIZORITVENA UMETNOST

1.1.1 GLEDALIŠČE

1. Vsebina

Program gledališča v Pionirskem domu se je v svoji osnovni strukturi tudi letos naslanjal na utečen in preizkušen model dela v dveh fazah, kjer v eni od faz udeleženci raziskujejo improvizacijsko gledališče, v drugi pa pripravijo predstavo na osnovi dramskega besedila ali ustvarijo avtorski projekt, kjer igralci besedilo napišejo v sodelovanju z mentorjem. Obenem pa se program vsako leto vsebinsko osveži, z novimi vajami in tehnikami dela, saj si želimo mladim, a izkušenim, igralcem omogočiti vedno nove izzive in ohranjati, ali celo še povečevati, njihovo motivacijo za sodelovanje v programu. Osnova za delo ostaja enaka – program temelji na igrah ali vajah, ki na zabaven način mlade pripravijo do medsebojnega komuniciranja, sodelovanja, poslušanja, spoštovanja, opazovanja, izboljšane in bolj sproščene javnega nastopanja ter v splošnem pomagajo pri izražanju posameznika in njegovih idej.

V letošnjem šolskem letu se je oblikovalo 16 skupin (v spomladanskem delu pa je delo zaključilo 14 skupin), ki so med seboj zelo raznolike, tako kar se starosti tiče, kot tudi kar se tiče izkušenosti in motivacije za delo, zato smo poskušali in še naprej poskušamo temu prilagajati tudi vsebino ter zastavljene cilje.

Zaradi povpraševanja smo v novembru odprli še dodatno skupino, ki omogoča tudi naknadne vpise tistim, ki se zaradi različnih razlogov na dejavnost niso mogli vpisati že na začetku šolskega leta.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Utečen program omogoča vsem udeležencem, da se praktično preizkušajo v odrskih situacijah in izpolnjevanju odrskih nalog. Tako dosežejo večjo odrsko sproščenost in izboljšajo svoje javno nastopanje, obenem pa usvojijo različne individualne in socialne spretnosti in veščine, ki prepletajo umetnost gledališča s posameznikovim vsakdanjim življenjem.

Večina skupin si tako pridobi izkušnje z improvizacijskim gledališčem ter se lotijo tudi priprave projektov/predstav. V juniju je bilo tako uprizorjenih 9 gledaliških predstav, od tega 2 avtorski, ki so jih udeleženci skupin pripravili in napisali sami. Dve skupini sta zaradi projektov spomladanski del zaključili z impro nastopom, ena od skupin je imela premiero projekta v marcu, ŠILA skupina pa je delo zaključila z longformom – daljše improvizirane predstave. Ena od skupin pa bo zaključila svoj projekt v mesecu februarju 2016.

Ker je bil eden izmed ciljev tudi sodelovanje s strokovnjaki iz drugih umetniških področij, ena od skupin sodeluje tudi z Uršo Kajtna, sodobno plesalko, koreografinjo in pedagoginjo, ki poučuje tudi v Pionirskem domu. Druga pa z Janom Rozmanom, prav tako plesalcem, koreografom ter improvizatorjem. S tem smo pripomogli k sodelovanju med različnimi programi v Pionirskem domu, obenem pa udeležencem omogočamo pridobivanje raznolikih umetniških znanj.

V pomladnem delu so nekatere skupine nadomestile odpadle ure z obiskom predstave v Drami in s tem pridobile vpogled v delo profesionalnega gledališča.

b) Učinkovitost

Tudi v letošnjem letu posebnih stroškov z rednim programom gledališča ni bilo. V največji meri se pri kostumih, sceni in rekvizitih naslanjamo na fundus Pionirskega doma, ki ga občasno osvežimo, na primer z nakupom novih rekvizitov. Za nekatere kostume, ki so pogostejše v uporabi, prav tako poskrbimo s šiviljskimi popravki in čiščenjem v čistilnici. Povečini pa igramo na golem odru, kar pomeni, da večino scene, kostumov in rekvizitov igralci odigrajo s pantomimo.

c) Dostopnost

V spomladanskem delu leta smo uspešno zaključili delo štirinajstih skupin (14), v jesenskem delu, začetku šolskega leta, pa smo do sedaj začeli z delom šestnajstih skupin (16). Udeleženci skupin so stari od 6 do 35 let, skupine pa imajo trenutno od 3 do 13 članov. Gledališče je letos doseglo rekordno število vpisov, saj je ob koncu leta 2015 v gledališko dejavnost vpisanih kar 100 udeležencev.

3. Smernice za vnaprej

V prihajajočem letu načrtujemo podoben potek programa, a vendar z drugačnimi vsebinami glede na vsakokratno skupino in situacijo. Udeležencem želimo ponuditi program, ki bi na nek način »rasel« z njimi ter jim vedno znova ponujal nove izzive, ki se z razvojem posameznika seveda spreminjajo.

Prav tako načrtujemo ureditev fundusa Pionirskega doma in nakup, oziroma menjava nekaterih, že dotrajanih, rekvizitov.

S prireditvijo Pionirski impro fest, kjer se bodo predstavile vse skupine Pionirskega doma, ki bodo v tistem obdobju zaključile z improvizacijskim sklopom, pa želimo udeležencem gledališča pokazati, koliko različnih posameznikov družijo enaka strast ter obenem pokazati razlike in podobnosti dela v različnih skupinah. S tem pa upamo, da se bo povečal tudi občutek skupne pripadnosti ter pripadnosti Pionirskemu domu, ki spodbuja in omogoča razvijanje in izražanje ustvarjalnosti.

Še naprej bomo poskušali gojiti in razvijati sodelovanje med različnimi programi znotraj Pionirskega doma, se po pozitivni izkušnji z Violeto Tomič lotili tudi sodelovanja z novim profesionalcem, ki bo v naše delo vnesel še več raznolikosti in novih pristopov, obenem pa se bodo naši mentorji še naprej dodatno izobraževali in ponujali udeležencem vedno nove vaje in metode dela.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Urša Strehar Benčina, pedagoginja, o programu: »V letu 2015 nas je dober vpis prepričal, da se splača vlagati predvsem v kontinuiteto programa in omogočiti tistim, ki se programa gledališče udeležujejo več let zapored, napredek, nove izzive in znanja ter predvsem tudi osebnostno individualno in socialno rast. Tako je bilo tudi delo skupin, četudi povečini ostaja znotraj enotne strukture, do neke mere različno, saj odseva in se naslanja na potrebe vsakokratne skupine in posameznikov znotraj nje.

Elementarna, najmlajša skupina (od 5,5 do 7 let), je bila tako tudi letos usmerjena bolj v prosto igro, vsebino programa pa, kot tudi pri ostalih skupinah, do neke mere narekujejo tudi ideje udeležencev skupine. Še posebej se trudimo k razvoju skupinske dinamike in dobrih odnosov v skupini ter poskušamo otroke, kljub sproščnemu delu in igrivosti, seznaniti tudi s pravili nastopanja na odru ter jih naučiti razlike med igranjem za publiko in prosto igro. Spomladanski del je najmlajša skupina zaključila s kratko predstavo, ki je bila narejena po motivih iz dveh pravljic.

Otroški odri, skupine, v katerih so otroci, stari približno od 8 do 11 let, so bili tudi letos zelo množično zastopani. Gre za skupine, kjer je navdušenost nad gledališko igro navadno izjemno velika, težava pa nastane predvsem pri spoznavanju in učenju sodelovanja v skupini in usvajanju vloge gledalca. Prav tako smo poskušali in poskušamo na različne načine nasloviti tudi nezdravo tekmovalnost med posamezniki v skupini ter jih pripravljati tudi na sprejemanje in podajanje konstruktivne kritike. V spomladanskem delu so otroški odri pripravili predstavo na osnovi izbranega besedila.

Starejši otroški odri, od približno 11 do 14 let, navadno s tekmovalnostjo nimajo več toliko težav, se pa v nekaterih skupinah zgodi, da zaradi različnih razlogov pade predvsem želja po izpostavljanju in nastopanju na odru. Zato smo program nadgradili tako, da smo vanj vključili veliko tem iz vsakdanjega življenja mlajših najstnikov, ki jim izmenjava izkušenj in pripovedi o vsakdanjih dogodkih na področju šole, prijateljstva, prvih ljubezni, komunikacije s starši in podobno, izjemno veliko pomeni. Starejši otroški odri so tako ob koncu spomladanskega dela pripravili predstave, ki so večinoma slonele na izbranem besedilu, a so do njega pristopale zelo sproščeno – mladim je bilo tako omogočeno, da s svojimi idejami prispevajo k njihovi lastni priredbi besedila.

Mladinski odri, v katerih so povečini srednješolci, se naslanjajo na program starejših otroških odrov, saj so tudi tam zelo pomembne teme prav tiste, ki se udeležencev neposredno dotikajo tudi v njihovem vsakdanjem življenju. Kljub temu pa poskušamo delo nadgraditi in ohraniti motivacijo za delo in udeležbo na skupinah predvsem z izzivom postavitve avtorskih predstav in predvsem tudi z obravnavanjem širših družbenih tem, ki se mladih sicer morda dotikajo čisto posredno. Aktivni posamezniki so namreč tisti, ki lahko pridobljena znanja o sebi in svetu tudi kritično ovrednotijo in jih s pomočjo različnih gledaliških izrazov tudi postavijo v umetniško obliko gledališke predstave. Tako sta se dva mladinska odra lansko leto lotila avtorske predstave, enako pa se dogaja tudi v jesenskem delu.

Ansamblom poleg priprave predstav in projektov ponujamo predvsem možnost razvoja nekaterih veščin, ki se jih moramo kot »odrasli« navadno še enkrat naučiti, oziroma jih pridobiti (npr. neobremenjenost z drugimi, dobro počutje v lastni koži in samozavesten nastop, igrivost, oblikovanje in izražanje lastnega mnenja, zmanjšanje perfekcionizma in sprejemanje svojih in tujih napak, sprejemanje svojih in tujih idej in konstruktivna komunikacija in sodelovanje). Zato jim omogočamo tudi sodelovanje z nekaterimi strokovnjaki, ki iz njih izzovejo še kakšno dodatno veščino in vrlino ter jih oblikujejo v bolj spretne, samoaktualizirane in avtentične posameznike.

Glavna moč programa gledališče je na grajenju skupnosti znotraj Pionirskega doma, ki mladim predstavlja pomembno zatočišče in prostor, kjer lahko svoje vsakodnevne izkušnje brez morebitnega obsojanja ali norčevanja delijo z vrstniki. Prav ta občutek varnosti in sprejetosti je nekaj kar želimo gojiti tudi vnaprej in kar pomaga posameznikom tako k bolj sproščnemu nastopu na odru, kot tudi, še pomembneje, k bolj sproščnemu posamezniku, ki spoznava samega sebe in svet ter z vsakim obiskom gledališča v Pionirskem domu tudi malo zraste.«

1.1.2 PLES

1. Vsebina

Vsebina celoletnih delavnic ni odstopala od prvotnega plana. Udeleženci so raziskovali svojo sposobnost gibanja in skozi določene gibalne interpretacije ozaveščali svojo telesno shemo. Domišljijski svet udeležencev se je skozi plesne delavnice izražal v njihovem neverbalnem pripovedovanju – plesne pravljice. V nadaljevalnih skupinah smo program prilagodili udeležencem, ki dejavnost obiskujejo že dalj časa, dodali smo zahtevnejše gibe, sodobne plesne tehnike in zgodbe, ki so primerne njihovi starosti. Osnovnošolci so se tako že srečevali z različnimi pojmi, kot so kompozicija, improvizacija, zavedanje prostora in koreografija.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

V Pionirskem domu deluje 7 plesnih skupin. Uspešni so tako posamezniki kot tudi skupine. Plesna skupina AXIS:

- 11 – 12. 4.: 23. državno tekmovanje mladih plesnih ustvarjalcev OPUS 1 – plesna miniatūra - Španski borci (Ljubljana)

- Lana Kariž Meško »Po zeleni vijugi« - zlato priznanje v kategoriji A1
- Zarja Hawlina »PRE-VEČ« - zlato priznanje v kategoriji A2
- 7. 5.: Območno srečanje plesnih skupin »Plesno popotovanje« - Španski borci (Ljubljana)
- 29. 5.: Regijsko srečanje plesnih skupin »Preplesavanja« - Delavski dom (Zagorje ob Savi)
- 12. 6.: – zaključna produkcija GIBOGIB v sklopu festivala sodobne odrske umetnosti Kalejdoskop 2015 – Slovensko mladinsko gledališče (Ljubljana)
- 13. -14. 6.: mednarodni festival performativnih (pre)drzних umetnosti SPIDER – Stara mestna Elektrarna (Ljubljana)
- 1. 10 – 6. 10.: 46. SUSRET DECE EVROPE - RADOST EVROPE 2015 – (Beograd)
- 18. – 20. 11.: Državno srečanje plesnih skupin »ŽIVA 2015 – festival plesne umetnosti mladih« Španski borci (Ljubljana)

Plesna skupina Žvečilke:

- 7. 5.: Območno srečanje plesnih skupin »Plesno popotovanje« - Španski borci (Ljubljana)
- 29. 5.: Regijsko srečanje plesnih skupin »Preplesavanja« - Delavski dom (Zagorje ob Savi)
- 12. 6.: – zaključna produkcija GIBOGIB v sklopu festivala sodobne odrske umetnosti Kalejdoskop 2015 – Slovensko mladinsko gledališče (Ljubljana)
- 10. - 11. 10.: PIKA MIGA – državno srečanje plesnih skupin - Dom kulture (Velenje)

Plesna skupina Nitke:

- 7. 5.: Območno srečanje plesnih skupin »Plesno popotovanje« - Španski borci (Ljubljana)
- 29. 5.: Regijsko srečanje plesnih skupin »Preplesavanja« - Delavski dom (Zagorje ob Savi)
- 6. 6.: – festival sodobne odrske umetnosti Kalejdoskop 2015 – Prešernovo gledališče (Kranj)
- 12. 6.: zaključna produkcija GIBOGIB v sklopu festivala sodobne odrske umetnosti Kalejdoskop 2015 – Slovensko mladinsko gledališče (Ljubljana)
- 13. - 14. 6.: mednarodni festival performativnih (pre)drzних umetnosti SPIDER – Stara mestna Elektrarna (Ljubljana)
- 10. - 11. 10.: PIKA MIGA – državno srečanje plesnih skupin - Dom kulture (Velenje)

Plesna skupina Vrtavke:

- 7. 5.: Območno srečanje plesnih skupin »Plesno popotovanje« - Španski borci (Ljubljana)
- 12. 6.: zaključna produkcija GIBOGIB v sklopu festivala sodobne odrske umetnosti Kalejdoskop 2015 – Slovensko mladinsko gledališče (Ljubljana)
- 13. - 14. 6.: mednarodni festival performativnih (pre)drzних umetnosti SPIDER – Stara mestna Elektrarna (Ljubljana)

b) Učinkovitost

Za izvedbo plesnih delavnic potrebujemo le prostor in glasbo.

c) Dostopnost

Delavnice so dostopne vsem, ki imajo željo po plesnem ustvarjanju in raziskovanju sodobne plesne umetnosti. V letu 2015 je plesne delavnice obiskovalo 43 otrok, od četrtega do dvanajstega leta starosti. Otroci so bili razdeljeni v sedem skupin.

3. Smernice za vnaprej

Otroci iz plesnih skupin bodo svoje raziskovanje na plesnem področju nadaljevali. Razvoj tovrstne umetnosti se bo nadaljeval glede na zahtevnost posamezne skupine. V tej plesni sezoni je vsaka skupina dosegla, nekatere so celo presegle predviden program.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Saša Lončar in Urša Kajtna, pedagoginji, o programu:

»Plesna skupina Metulji: Otroci so stari 6 do 9 let. Letošnja tema je bila mikroorganizmi. Raziskovanje smo začeli z znanstveno podprtostjo. Plesne materiale smo raziskovali skozi bogat domišljjski svet otrok in na koncu procesa je nastala plesna miniatūra z naslovom Drobnoživke. S koreografijo smo sodelovali na območnem srečanju plesnih skupin osrednje Slovenije »Plesno popotovanje« v Centru kulture Španski borci v Ljubljani. Celoletno plesno izobraževanje je temeljilo na skupinski improvizaciji in prilagajanju situacijam, prostoru in času. Tehnični del delavnic, pa je bil namenjen utrjevanju in spoznavanju lastne telesne sheme preko sodobnih plesnih tehnik.

Plesna skupina AXIS: Otroci so stari od 9 do 12 let. Tema je bila lastno. Pri ustvarjalnih urah smo se lotili raziskovanje lastnih materialov. Preko improvizacij, so nastale zanimive statične pozicije, katere smo poimenovali. Izbrali smo pet pozicij in iz njih je vsak posameznik pripravil svojo zgodbo. Pozicije smo zadržali kot oprijemljive in prepoznavne točke znotraj strukture. Vsak je pripravil svoj solo. Pri tehničnem delu pa je bil poudarek na preciznosti izvedbe tehničnih kombinacij tako horizontale kot vertikale. V plesni sezoni je v tej skupini nastalo pet solo plesnih miniatūr in ena skupinska koreografija.

Plesna skupina Žvečilke: Otroci so stari od 6 do 7 let. Raziskovali smo lastne materiale. Podali smo si temo »nenavadne kapljice«, ki nagaja telesu. Otroci so skozi svojo domišljijo razvijali solo zgodbe. Postavljali smo si različna vprašanja. Kaj se dogaja s telesom, ko vanj vdre nek tujek. Kako telo to sprejme? Kakšno je gibanje s tujkom v telesu? Tako so nastale različne zgodbe, katere smo kasneje vpletli v koreografijo. V letošnjem letu smo v tej skupini že pričeli z razvijanjem tehnike.

Plesna skupina Drobižki: Otroci so stari od 4 do 5 let. Plesna skupina se je oblikovala septembra, tako, da smo našo prvo sezono uspešno zaključili z zaključnim nastopom »Metuljevanje« na festivalu sodbne odrske umetnosti Kalejdoskop 2015. Naši najmlajši plesalci so se predvsem srečali s prostorom in glasbo. Prebujali smo lasten domišljjski svet. Poskušali smo vsak gib, ki ga naredimo prenesti v zgodbo, mu dati pomen, zato, da se naši malčki zelo hitro začnejo zavedati svojega premikanja. Uspelo nam je najti lasten prostor v katerem gospodarimo in iz katerega izhajamo. Na koncu pa nam je uspelo sestopiti tudi iz ponavljajočega se gibanja. Otroci so se osvobodili in začeli raziskovati neomejene možnosti, nad katerimi so bili zelo presenečeni in nekoliko prestrašeni ...a prebudili smo njihovo zaspano radovednost, ki je temelj tovrstnega raziskovanja in oblikovanja posameznika.

Plesna skupina Nitke: Otroci so stari od 6 do 8 let. Plesna skupina je kombinirana, začetno nadaljevalna. Tema, ki smo jo raziskovali je bila Ritual. Proces, ki v ospredje postavlja domišljjski svet je rodil prečudovito zgodbo plemenske skupnosti. Vsak član plemena prebuja svojo žival, ki jo nosi zaprto v svojem srcu. Nastale so nenavadne kreacije in individualne zgodbe, ki smo jih smiselno umestili v koreografijo z naslovom Tkeni. V gibalnem procesu smo se dotaknili repetitivnega ritualnega gibanja iz tehničnega vidika, kot osnova za strukturiranje koreografije.

Plesna skupina Vrtavke: Otroci so stari od 6 do 7 let in so delavnico začeli obiskovati septembra 2014. V začetnih skupinah se posamezniki integrirajo v skupino in kljub temu poskušajo razumeti lastno delovanje znotraj nje. Poskušali smo se izogibati šablonskemu delovanju, kljub točno določenim gibalnim strukturam. V največji meri pa se srečujemo z osnovnimi pojmi, kaj pomeni lastno gibanje, prostor, orientacija, ritem, dinamika ...naštete osnovne pojme smo raziskovali skoz temo, kaj vse lahko ujamemo.

Plesna skupina Kristal: Otroci so stari štiri leta. Ta skupina je začetna skupina. Svojo zgodbo smo pričeli v letu 2014/15. Ker je to za nas nov svet, smo se skozi to leto spoznavali s prostorom. Z različnimi nivoji, z različno dinamiko. Vse ure so potekale preko domišljijjskih zgodb, ki so plesalcem pomagale, da so lahko ustvarjali svoj lasten material. Skozi različne vaje smo med drugim pridobivali tudi koncentracijo, ter pa sposobnost zamrznitve telesa. Otroci so na koncu leta zaključili sezono s koreografijo »Kristal«, katero so odplesali na festivalu sodobne odrske umetnosti Kalejdoskop 2015.«

1.2 LIKOVNA UMETNOST

1.2.1 KIPARSTVO ZA OTROKE IN MLADINO

1. Vsebina

Program za leto 2015 za kiparsko delavnico je predvideval: »Udeleženci kiparskega tečaja izražajo svoje enkratno doživljanje in ideje v govorici likovne plastike – unikatnih plastik v glini, oblikovanju žice in papirja, izdelovanju nakita, sestavljanju mozaikov in oblikovanju na osnovi sodobnih materialov. Otroci in mladostniki v sproščenem vzdušju delavnice razvijajo ustvarjalni odnos do materialov, tehnik in predlagane likovne naloge. Pozitivna likovna izkušnja obogati njihovo zaznavo in kreativno interakcijo s svetom, ki jih obdaja. Na občasnih razstavah predstavijo svoja dela širši javnosti«.

V letu 2015 so otroci in mladi udeleženci kiparske delavnice, na osnovi sprejetega kiparskega programa, in pedagoškega pristopa, ki spodbuja individualizirani izraz kreativnosti in nemoteni prenos subjektivnega doživetja v plastične materiale, izvedli mnoge male plastike in večje portrete v glini in v drugih materialih. Udeleženci delavnice so se v iskanju novih izraznih možnosti urili v ročnih in tehničnih spretnostih, spoznavanju in kreativni uporabi različnih materialov, in reševanju likovnih izzivov in problemov. Del časa je bil namenjen tudi iskanju izraza skozi izvedbo različnih grafičnih tehnik in risanja.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Cilji programa so bili:

- Promoviranje veselja do likovnega izražanja.
- Razvoj vizualnega in taktilnega čuta.
- Spoznavanje in razvijanje izraznih možnosti na področju plastičnega oblikovanja.
- Razvoj likovnega mišljenja in spomina.
- Promoviranje individualnega likovnega izraza.
- Razvoj psihomotoričnih spretnosti, spoznavanje materialov in tehnik.
- Razvijanje občutljivosti do likovne plastične forme in njene umeščenosti v prostor.
- Prispevati k razvoju občutljivih in odgovornih osebnosti, ki bodo pozitivno izkušnjo ustvarjalne svobode prenesle na vsa področja življenja.
- Spodbujanje spoštovanja, solidarnosti in občutljivosti do sočloveka, kot najvišje oblike umetnosti.

V kiparski delavnici se je skozi celo leto 2015 stremelo k kvalitetnemu udeležanju zastavljenih ciljev. Kvalitetno izvedena likovna dela otrok in mladincev in dela v nastajanju so bila skozi vse leto postavljena na ogled in v presojo staršem in drugim obiskovalcem v sami delavnici, zaključna razstava pa je brez besed pričala o kvalitetno izvedenem delu. Vedno bolj suvereno obvladovanje forme v prostoru je pripomoglo k pozitivni samopodobi in samostojnosti udeležencev delavnice, kar se po odzivih staršev in otrok, odraža tudi na drugih področjih njihovega življenja.

b) Učinkovitost

Tako kot vsako leto smo za del materialov – okoli 30 % poskrbeli delno sami pedagogi (npr. reciklaža gline, zbiranje sodobnih »odpadnih« materialov za posamezne projekte in potrebe) delno pa starši otrok.

c) Dostopnost

V šolskem letu 2014/15 je delavnico med redno vpisanimi, izmenjavami z otroki, ki obiskujejo slikarsko delavnico in otroci, ki so prihajali poskusno, vsak teden obiskovalo cca. 50 otrok. Večinoma so to otroci, ki izhajajo iz družin srednjega in višjega razreda, ki imajo možnost, da poleg drugih življenjskih stroškov, krijejo še šolnino za popoldansko ljubiteljsko delavnico. V šolskem letu 2015/16 se je vpisalo veliko novih otrok. Vpis traja skozi celo leto. Delavnico so obiskovali in bodo obiskovali tudi otroci, ki so deležni brezplačnih bonov in veliko otrok, ki delavnico obiščejo zgolj poskusno.

3. Smernice za vnaprej

V letu 2016 načrtujemo, da bomo z udeleženci celoletne delavnice izvedli par skupinskih kiparskih projektov, pri katerih bomo čim bolj smiselno uporabili del zbranih recikliranih materialov. Otroci bodo tudi imeli možnost, da bodo izvedli mozaike večjega formata.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Rosalia Maria Arnšek, pedagoginja, o programu: »Tako kot je predvideno v programu, udeleženec kiparske delavnice pridobi pozitivno likovno izkušnjo, ki obogati njegovo zaznavo in kreativno interakcijo s svetom, ki nas obdaja.«

1.2.2 RISANJE IN SLIKANJE

1. Vsebina

Program je bil izveden v celoti in v skladu zastavljenimi cilji. Presega pa pri mnogo udeležencih njihova pričakovanja, saj ustvarjajo v bolj ali manj dobrih pogojih, s potrebnimi materiali in orodji. Poleg tega je kar nekaj udeležencev novo vpisanih, ki takšno strukturirano, a vendar odprto ustvarjanje v skupini, spoznavajo prvič. V skupinah za leto 2015/16 so skupine za risanje in slikanje zapolnjene v celoti, pogoji za ustvarjanje otrok so prilagojeni individualnemu ustvarjanju, kjer je edini cilj individualni razvoj in izraz otroka, a z odgovornostjo javnega sporočanja – tukaj likovnega vizualnega jezika.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Glede na starostno precej mešane skupine je potrebno več prilagoditev in poenostavitev risarskih postopkov, zaradi optimalnega števila otrok v skupinah (največ 8, v nekaterih 10) pa so te prilagoditve lažje izvedljive kot bi bile v številčnejših skupinah. Značilnost programa je razvojna naravnost, sekundarna pa objektna oz. osredotočanje na artefakt/likovni izdelek, saj je likovna ustvarjalnost opredmetenje otrokove želje, pri tem pa pedagog nudi spodbude, da to čim bolj jasno izrazi. Likovna (in sleherna) otroška ustvarjalnost je torej sredstvo otrokovega razvoja in napredka pri razumevanju bodisi lastnega domišljjskega sveta ali objektnega zunanjega sveta in globine prostora. Med tema ekstremoma nastaja cela paleta zaželenih prepletanj in popačitev, ki so zanimive še posebej za pogled 'Drugega', ne zgolj samemu sebi namen.

b) Učinkovitost

Skupine so ob sprejetih in tudi smiselnih normativih (do 8 udeležencev v skupini) vse zapolnjene – vpisanih več kot 70 otrok, kar je tudi maksimum za ohranjanje individualnega pristopa in zadovoljstvo otrok in tudi staršev. Kljub nihanju števila vpisanih pri slikanju ali drugih likovnih dejavnostih je opaziti rast obiskov za celoten Art center – med drugim gre tudi za prehajanje otrok iz dejavnosti v dejavnost, k čemur spodbujamo starše in otroke..

c) Dostopnost

Večina udeležencev otrok delavnic je iz dobro situiranih družin, ki si lahko risanje in slikanje privoščijo v večini kot drugo, tretjo ali četrto priložnostno dejavnost. Obiskuje nas tudi nekdanji varovanec Doma Malči Beličeve. Za tiste otroke, ki izpolnjujejo pogoj socialne ogroženosti in likovne nadarjenosti (po kriterijih likovnega pedagoga na šoli, kamor hodi in ki razstavlja v Art centru) je uveden sistem 3-kratnega brezplačnega obiska katere izmed dejavnosti v Art centru, v kateri izmed prostih skupin, kar letos lahko nanese do cca. 15 otrok oz. 45 obiskov razporejenih v dejavnosti Art centra.

3. Smernice za vnaprej

V letu 2016 je potrebno poskrbeti za kontinuiteto programa zaradi prenove prostorov Art centra ter smiselno določiti mesto dejavnosti risanja in slikanja kot integralnega dela celote Art centra – torej kako je dejavnost umeščena v poslanstvo in vizijo Art centra ter glede na ostale dejavnosti. Ali drugače: poskrbeti za celostno predstavo obiskovalca (oz. staršev/skrbnikov) katere so osnovne smeri likovnega ustvarjanja, ki naj jih ponuja Art center, določiti prehajanje med in rast skozi različne programe.

Del programa izvaja zunanji strok. sodelavec, akad. Slikar Mirko Malle, ki ima enkrat tedensko skupino 12+ let (8 vpisanih otrok).

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Iztok Amon, pedagog, o programu: »Risanje in slikanje je za mnoge otroke osnova izražanja zamisli – lahko gibalnih, racionalnih, čustvenih, abstraktnih ali kot izraz sam po sebi. Vsak pedagog ugotovi, kakšna je približno smer, v katero želi posameznik ter kako se časovno razmejene razvojne faze razlikujejo. V tem je enkratnost vsakega pedagoškega pristopa, saj ponuja enkratno spodbudo, a odgovornost za preusmeritev že tako otroškega osebne (še: avtorskega) izraza.

Starostno gledano za programe 5+ do 10+ otrok prehodi pot razvoja od čečkanja, prvih zaključenih oblik, antropomorfnih oblik in glavonožcev, pomensko odprtih oblik, statične in kasneje razgibane človeške figure, abstraktnih motivov, vehementne poteze, natančnega opazovanja in risarskega naštevanja podrobnosti do verodostojne podobe t.i. resničnega sveta, a le kot orodja za ponovno sposobnost povratka v domišljjski svet.«

1.2.3 UMETNIŠKA GRAFIKA

1. Vsebina

Dejavnost Grafika za odrasle se je v drugem semestru šolskega leta 2014/15 izvajala po predvidenem programu, obiskuje pa jo 14 tečajnic. Formirani sta dve začetni skupini ter ena nadaljevalna. Začetni skupini sta v drugem semestru spoznali osnovne principe grafičnega ustvarjanja ter se spoznali z zahtevnejšimi grafičnimi tehnikami – večbarvni linorez, linorezi večjih dimenzij, suha igla, kaligrafija. Nadaljevalna skupina se je v celoti posvetila zahtevnejšim tehnikam globokega tiska.

V prvem semestru šolskega leta 2015/16 se je dejavnost umetniška grafika izvajala po predvidenem programu, obiskuje pa jo 14 tečajnic. Formirani sta dve skupini. V prvi skupini so tečajnice, ki grafiko obiskujejo že dlje časa, v drugi skupini pa novejši tečajniki. V letošnjem šolskem letu smo spoznali nekaj novih tehnik, program pa je bil v obeh skupinah podoben. Začeli smo s tehniko »gumitisk«, tehniko visokega tiska, ki ponuja veliko nadaljnjih možnosti in raziskovanj. Nadaljevali smo z najstarejšo fotografsko tehniko, cianotipijo, ter jo razvili naprej v grafični jezik. Obe tehniki sta tečajnicam omogočili vpogled v nove dimenzije, materiale, nastali pa so edinstveni grafični odtisi. Semester zaključujemo z linorezom večjih dimenzij, ki ga tečajniki motivično razvijajo samostojno, namenjen pa je zaključni razstavi v Mestni hiši.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega

Uspešno smo sledili zastavljenemu programu. Tečajnice so osvojile predstavljene tehnike, rezultati pa so nemalokrat resnično osupljivi.

b) Učinkovitost

Udeleženci so bili nad programom in osvojenim znanjem več kot zadovoljni, kar se je izkazalo s privolitvijo tečajnikov, da razstavijo svoja umetniška dela.

c) Dostopnost

Število tečajnikov ostaja enako (14). V prostoru smo izvedli nekaj tehničnih posodobitev, pridobili pa smo tudi nov delovni pult, kar vsem zelo koristi, omogoča pa tudi kvalitetnejše izvajanje tečaja.

3. Smernice za vnaprej

V nadaljevanju programa bomo izvajali grafične tehnike po predvidenem programu. Opažamo le rahel problem udeleženk tečaja pri iskanju motiva, zato bo organizirana okrogla miza na temo »Motiv«, ki jo bosta vodili Zora Stančič ter Nina Koželj. Povabljeni bodo vse tečajnice.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Nina Koželj, pedagoginja, o programu: »Udeleženci tečaja se spoznajo z vsemi grafičnimi tehnikami, spoznajo tehnologijo in lastnosti materialov, ter barvno teorijo. Tečaj je zastavljen zelo intenzivno, sama narava tehnike pa omogoča, da udeleženci tečaja v šolskem letu lahko

ustvarijo tudi do 200 grafičnih odtisov. Sam proces izdelave matrice ter tiskanje zahtevata veliko organiziranost zato se znotraj skupine razvija sodelovanje in medsebojna pomoč, ki pripomoreta k prijetnemu delovnemu vzdušju – le-ta je na tečaju vseskozi prisoten, narava dela pa ima seveda tudi terapevtske lastnosti.«

1.2.4 KIPARSTVO ZA MLADOSTNIKE IN ODRASLE

1. Vsebina

Program kiparstva za odrasle je potekal vsak torek in sredo popoldan, skupno tri skupine, izvajala sta se dva, vsebinsko zaokrožena sklopa – začetni ter nadaljevalni. Tečaj kiparstva za odrasle je obiskovalo 13 tečajnic. Na začetnem tečaju kiparstva so se udeleženke prvič seznanile z materialom – glino. Začeli smo z oblikovanjem po modelu – od preprostejših (jajce), pa vse do kompleksnih oblik (stilizirana glava, mavčni portret). Nadaljevalni tečaj obiskujejo udeleženke, ki so že osvojile oblikovanje po modelu, a želijo svoje znanje izpopolniti ter utrditi, hkrati pa razvijati tudi lastno ustvarjalnost. V prvem semestru kiparstva smo se spoznali z mavčnimi kalupi ter odtiskovanjem glin v vanj. Nastale so krasne keramične posode. Program smo nadaljevali z modeliranjem ženskega akta, kjer so se tečajnice učile anatomije ter osnov opazovanja ter modeliranja kompleksnejših figur v glini. Koledarsko leto smo zaključile z vlivanjem glin – vsaka tečajnica si je v glini oblikovala svojo skodelico, naredila kalup ter jo vlija v glino. Občasno smo obiskale tudi razstavo, ali pa sem jim predstavila kakšnega umetnika.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Uspešno smo sledili zastavljenemu programu. V celoti smo naredili tri skulpture, spoznali nekaj umetnikov ter nove materiale.

b) Učinkovitost

Udeleženci so bili nad programom in osvojenim znanjem več kot zadovoljni, kar se je izkazalo s privolitvijo tečajnikov, da razstavijo svoja umetniška dela.

c) Dostopnost

Izvajajo se 3 skupine kiparstva za odrasle. Ena skupina je začetna, drugi dve nadaljevalni. Povprečno so v skupino vpisane štiri tečajnice, kar omogoča lažje delo na večjih skulpturah. Optimalno bi bilo 6 vpisanih tečajnikov na skupino.

3. Smernice za vnaprej

V nadaljevanju je predvideno, da začetna skupina nadaljuje z modeliranjem po modelu – človeška figura, nadaljevalna skupina pa se bo spoznala z tehnikami vliivanja ter klesanjem v različne materiale. Načrtujemo tudi izvedbo kipa večjih dimenzij, v živalski formi, ki bo namenjena zaključni razstavi v Mestni hiši.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Tečajnica kiparstva za odrasle Marina Vrečar, o programu: »Kiparstvo za odrasle je tečaj, v katerega se vključujejo tako tisti, ki si želijo pridobiti znanje o tehnikah kiparskega ustvarjanja, kot tisti, ki se preprosto želijo izraziti skozi kiparjenja. Ker je tečaj neformalnega značaja, se tečajniki sproščeno prepuščajo umetniškemu izražanju, sledijo programu, ki jih postopno uvaja v spoznavanje materialov, pripomočkov, tehnik... Glede na to, da celoletnemu ustvarjanju sledi tudi razstava, je to izvrsten način, da udeleženci ob lastnem zadovoljstvu ob ustvarjanju dobijo tudi zunanje priznanje za svoje "umetniško" delo. In ne nazadnje, posebej je potrebno poudariti izjemno tankočuten pedagoško-andragoški pristop učiteljice kiparjenja, ki je osnova prijetnemu delovnemu okolju, odličnemu vzdušju in prijateljskim vezem, ki se tkejo med udeleženci tečaja in se iz kiparske učilnice prenašajo tudi v zasebno življenje.

...na kratko....

UDELEŽENCI TEČAJA DOBIJO

- veliko mero strokovnega znanja iz področja kiparjenja: materiali, tehnike, pristopi
- seznanitev s posameznimi vsebinami umetnostne zgodovine, ki se nanašajo na program kiparjenja
- raznolike pristope k oblikovanju
- prijetno delovno okolje
- odlično delovno vzdušje in medsebojne odnose med tečajniki
- zadovoljstvo ob uspešnem premagovanju različnih nalog in vidnih rezultatih dela
- zadovoljstvo in izjemno pozitivni odnosi tečajnikov z vodjo tečaja
- zadovoljstvo tečajnikov ob možnosti, da svoje celoletno delo predstavijo na razstavi v atriju Mestne hiše, kjer dobijo potrditev za svoje delo tudi pri obiskovalcih razstave.«

1.3 GLASBENA UMETNOST

1.3.1 GLASBENE URICE

1. Vsebina

Letošnje leto je bil vpis na glasbene urice precej večji, zato smo dodali še en termin, tako se glasbene urice sedaj izvajajo trikrat tedensko. Prav tako se je letos vpisalo kar nekaj otrok, ki so na glasbene urice hodili tudi že v lanskem šolskem letu, zato je pedagoginja program dodelala in naredila svoje učno gradivo – delovni zvezek Glasbene urice 1. Zastavljene cilje smo izvedli in jih večkrat nadgradili. Otroci so pri tej starosti precej odprti in večkrat predlagajo dejavnost, ki jo pedagoginja po potrebi prilagodi in vključi v učni proces. Še vedno pa vsako uro začnemo s pogovorom, kjer vsak izrazi svoje misli, čustva, doživetja. Tako se precej hitro povežemo v prijetno skupino. Ura se nato večinoma nadaljevala z glasbeno - gibalnim delom. Konec ure pa je pripadal delu v delovni zvezek.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Vsi zastavljeni cilji (kot npr. spoznavanje z Orffovim instrumentarijem, prepoznavanje različnih glasbil, razvijanje ritmičnega posluha ali pa spoznavanje z osnovnimi glasbenimi pojmi – melodija, ritem, skladba, pesem...) so bili uspešno uresničeni.

b) Učinkovitost

Pri delu smo poleg delovnega zvezka, večinoma uporabljali odpadni material (za izdelovanje preprostih glasbil), ter naravne materiale (kamni, vejice, listje itd.).

c) Dostopnost

V šolskem letu 2014/15 je bilo v skupino vključenih 17 otrok, 7 deklic in 10 dečkov, starostne skupine od 4 do 7 let. V šolskem letu 2015/16 pa je v dejavnost vključenih 23 otrok. V dveh skupinah je 8 otrok, v tretji 7. Starostna skupina otrok je od 3,5 do 6 let.

3. Smernice za vnaprej

Zaradi velikega zanimanja je pedagoginja program že letos priredila za tiste otroke, ki so že eno leto obiskovali glasbene urice. Prav tako je pripravila nov program – Glasbene urice 2, kamor se bodo lahko udeleženci Glasbenih uric 1 vpisali v prihodnje. Po končanih glasbenih uricah pa se lahko otroci vpišejo na Glasbeno pripravljalnico 1 in Glasbeno pripravljalnico 2. Učenje in cilje je priredila tako, da bodo otroci ne le prejeli osnovno znanje glasbene umetnosti pač pa, da bo vsak posameznik temeljito pripravljen na učenje izbranega glasbila.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Teja Bitenc, pedagoginja, o programu: »Glasbene urice so namenjene prvemu srečanju z glasbo in prvi cilj, ki si ga zastavim je, da se otrok rad udeležuje ur, da z veseljem pride na vsak termin in da sam pokaže zanimanje za glasbeno udejstvovanje. Z začetnim glasbenim spoznavanjem pridobi širino in nek nov svet, v katerega se lahko zateče in prek katerega se lahko izraža.«

1.3.2 GLASBENA PRIPRAVLJALNICA 1

1. Vsebina

V program Glasbena pripravljalnica so vključeni otroci, ki so bodisi že zaključili obiskovanje Glasbenih uric ali otroci, ki imajo že nekaj glasbenega predznanja. Program je potekal po zastavljenem načrtu. In sicer tako, da je pedagoginja v ure vključila največ 4 otroke. Le tako so lahko vsi igrali na različne inštrumente in le tako je vsak lahko nekaj časa preživel ob pianinu. Pri izvedbi programa je kombinirala različne glasbene tehnike, od poslušanja do igranja na glasbila. Prav tako si je tudi pri samem načrtovanju pomagala z različnimi glasbenimi učbeniki, namenjenimi ne le poučevanju na glasbenih šolah, pač pa tudi poučevanju glasbe na rednih osnovnih šolah. Začetne ure smo tako namenili razvijanju ritmičnega posluha, prek uporabe lastnih glasbil in nato z različnimi ritmičnimi glasbili. Nato pa smo prešli na spoznavanje not in razvijanje melodičnega posluha. Vse to znanje bomo nato uporabili pri preigravanju različnih preprostih otroških pesmi.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Vse zastavljene cilje smo usvojili. Med najpomembnejšimi cilji je bilo preigravanje različnih glasbil. Otroci so del vsake ure rokovali z različnimi glasbili in si tako razvijali ne le ritmični in melodični posluh, pač pa tudi zanimanje za glasbo.

b) Učinkovitost

Finančni vložek je bil minimalen, saj smo uporabljali glasbila iz našega glasbenega fundusa. Prav tako smo pri izdelovanju glasbil uporabljali naravne in odpadne materiale. Letošnje leto je pedagoginja v glasbeni fundus dodala melodiko.

c) Dostopnost

V šolskem letu 2014/15 je bilo v glasbeno pripravljalnico vključenih 18 otrok, 11 deklic in 7 dečkov. Razdeljeni so bili v 5 skupin, v katerih je bilo po 3 ali 4. Starostna skupina je bila od 5 do 7 let.

V šolskem letu 2015/16 pa je v glasbeno pripravljalnico vključenih 12 otrok. Razdeljeni so v 3 skupine po 4 otroke. Starostna skupina je od 5 do 7 let.

3. Smernice za vnaprej

V naslednjem letu bo program potekal po istem načrtu. Prav tako bomo obdržali število učencev na skupino, saj je le-to omogočilo optimalen napredek vključenih. Učenci lahko svoje znanje nadgradijo z vključitvijo v Glasbeno pripravljalnico 2, ki pa je pravzaprav Orffov orkester.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Teja Bitenc, pedagoginja, o programu: »Otrok, ki obiskuje glasbeno pripravljalnico se z glasbo sreča na nevsiljiv način. Glasba mu odpira nov svet, v katerem je mogoče skoraj vse. Glasbeni svet je lahko pribežališče, a tudi prostor, v katerem se lahko na svoj način izraža.«

1.3.3 GLASBENA PRIPRAVLJALNICA 2

1. Vsebina

V program Glasbena pripravljalnica 2 so vključeni otroci, ki so že obiskovali Glasbeno pripravljalnico bodisi v Pionirskem domu bodisi v drugih glasbenih ustanovah ali pa otroci, ki že imajo predznanje na glasbenem področju. Z letošnjim letom se ta program izvaja prvič. V primerjavi z Glasbeno pripravljalnico 1, je program Glasbene pripravljalnice 2 zastavljen veliko bolj praktično, saj se z igranjem na glasbila po določenem glasbenem zapisu srečujemo od prve ure dalje. Zato je pomembno, da vključeni učenci že poznajo osnovne glasbene zapise. Tako so ure namenjene teoretičnemu poglobljanju glasbenega znanja, ki ga v drugi polovici ure praktično izvajamo na različna tako ritmična (boben, triangel, ropotulje) kot tudi melodična glasbila (metalofon, ksilofon in pianino).

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Vse zastavljene cilje smo do sedaj usvojili. Začeli smo že s preigravanjem različnih preprostih otroških pesmi. Nekatere pesmi so si otroci izbrali sami, zato jih je pedagoginja dodala v program.

b) Učinkovitost

Tudi pri izvajanju ur Glasbene pripravljalnice 2 je bil finančni vložek minimalen. Pedagoginja je pripravila delovni zvezek z različnimi glasbenimi vajami in zapisi. Prav tako je v delovnem zvezku del namenjen pesmarici. Pri igranju uporabljamo glasbila iz našega glasbenega fundusa

c) Dostopnost

V glasbeno pripravljalnico 2 so bili vključeni 3 otroci, stari 6 in 7 let.

3. Smernice za vnaprej

V naslednjem letu bo program zastavljen po istem načrtu. Otrokom, ki so zaključili obiskovanje Glasbene pripravljalnice 2 pa se bo ob koncu šolskega leta predstavilo različna

glasbila. Tako se bodo lahko vključili v učenje različnih glasbenih instrumentov v Pionirskem domu.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Teja Bitenc, pedagoginja, o programu: »Glasbena pripravljavnica 2 je dejavnost, ki otroku daje možnost, da postane del majhne glasbene skupnosti. Postane del orkestra in se izraža prek različnih inštrumentov. Veselje in ponos, ki ga otrok ob igranju na glasbila in oblikovanju različnih glasbenih melodij, harmonij, je prav gotovo nagrada njemu samemu a tudi učitelju.«

1.3.4. UČENJE BOBNOV

1. Vsebina

Z učenci smo spoznavali notne vrednosti, kako se pojavljajo v glasbi, branje notnih vrednosti ter povezovanje not z instrumentom, s toni. Za to so dobili note za prvo stopnjo igranja bobnov, katere so po težavnosti lahke in postopoma smo prehajali na težje vaje in ritme. Pred vsako težjo vajo se je dala tudi ritmična vaja, ki je uvedla učenca na novo stopnjo. Poleg not so učenci bili seznanjeni tudi s posebnimi ritmično-motoričnimi vajami za igranje triol, koordinacijo telesa, ob tem je bilo pomembno glasno štetje, ki je služilo temu, da se v skladbi učenec znajde. Proti koncu leta, je vsak učenec igral na poljubno izbrano pesem, katero se je naučil spremljati.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Mlajšim od 8 do 10 let so delale vaje za koordinacijo in spremljanje skladbe nekaj težav, a so nekateri z malo več vaje hitro prestopili čez težavo. Problem, ki se je pojavil pri učencih je bil samo ta, da vsak doma ni imel svojih bobnov in s tem možnosti vaje.

b) Učinkovitost

Za pouk poučevanja bobnov potrebujemo le bobne. Končni rezultat pa je ne le znanje in izkušnje, temveč osebno zadovoljstvo, osebna rast, disciplina, motiviranost, prezentacija.

c) Dostopnost

Program učenja bobnov je obiskovalo vsega skupaj 17 učencev, termini so bili v precejšni meri glede na razpolago dni za učenje bobnov zasedeni. Od učencev jih velika večina ni imela lastnega inštrumenta doma, a to kljub temu ni predstavljalo večjih težav.

3. Smernice za vnaprej

V nadaljevalni stopnji igranja bobnov se pričakuje malo bolj resen pristop, saj bodo tudi tehnično zahtevnejše vaje, utrjevanje branja notnega zapisa, razvijanje hitrejših motoričnih sposobnosti ter usklajenosti v igranju. Vsak učenec bo dobil v analizo skladbo po svoji izbiri in izbiri pedagoginje ter iz njih dobil določen del skladbe, katerega bo moral sam zapisati v notnem zapisu. Pri temu se bo spodbujala uporaba kreativnosti, naučili se bodo uporabljati notni zapis, analizirali bomo več skladb in bo sprotno preverjanje znanja glede praktične in teoretične izvedbe. Tu se bodo učenci delili po sposobnostih in izkušnjah v dve skupini, ena izmed teh bo za eno stopnjo zahtevnejša zaradi branja zahtevnejšega notnega gradiva kot so: Chester, Agostini ter Riley.

4. Kaj udeleženec dobi od le-tega

Nataša Zamida, pedagoginja, o programu: »Učenec je sposoben odigrati osnovni ritem z lastnim prehodom, brati notni zapis, je seznanjen z osnovnimi ritmičnimi vzorci in jih je sposoben tudi sam izvesti in obrazložiti z besedami. Izurijo se tudi, da lahko igrajo ob spremljavi živi(dueti, skupine glasbenikov) ali neživi (radio, glasba...).«

1.3.5 UČENJE KITARE

1. Vsebina

Za mlade je potekala šola igranja kitare skozi igro, malo starejši pa se učijo akordičnih spremljav, branje not, različne tehnike igranje, spoznavanje glasbenih obdobij (od klasike, svetovne glasbe, do popularne glasbe), razvijanje posluha, improvizacije in osnovne aranžiranja. Individualni pouk ponuja možnost prilagoditve programa, željam učencev. Nadaljevalni tečaj je obsegal zahtevnejše tehnike in skladbe in pripravo na sprejemni izpit srednjih glasbenih šol.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Program se je izvajal uspešno, saj so učenci napredovali v svojem znanju, kreativnosti in tehniki. Nastopali smo na veliko različnih odrih in pripravili do sedaj najobsežnejši program, tako po dolžini kot tudi žanru. V projektu Rock Akademije (gre za interni projekt glasbene dejavnosti, kjer učenci vseh inštrumentov muzicirajo skupaj) smo pripravili širok repertoar skladb, tako avtorskih kot priredb. Učenci so jih izvajali na promociji izida zgoščenke Pionirskega doma, ki smo jo izvedli na Žuru strelcev in kozorogov, kar je botrovalo k duetu naše učenke z enim vodilnejših avtorjev in izvajalcev slovenske in nekdanje jugoslovanske rock glasbe Janezom Bončino Benčem. Sledili so še koncert na glasbenem festivalu in 4 tekmovalne skladbe, koncert pred mestno hišo, koncert v ciklu teden ljubiteljske kulture, točke na zaključnem nastopu gledališkega festivala in tujih jezikov, več internih nastopov in trije zaključni (večja v Festivalni dvorani in več kot dve uri programa na Kongresnem trgu). Nastopili smo tudi v Cankarjevem domu z odmevnim koncertom konec novembra. Popestrili smo tudi podelitev certifikatov v Festivalni dvorani.

b) Učinkovitost

Glede na zelo malo vloženih finančnih sredstev v nove inštrumente ocenjujemo, da se je program izvajal zelo uspešno. Pridobili smo dve novi sobi in sicer za poučevanje klavirja in saksofona (Art center), ki olajšata nemoten proces poučevanja.

c) Dostopnost

Vpis v glasbene programe se je v šolskem letu 2014/15 povečal in smo imeli v vseh glasbenih programih približno 120 učencev, kar nas umešča v vedno bolj prepoznavno in kompetentno institucijo učenja glasbe (izven državnih glasbenih šol) v Ljubljani. Tudi v šolskem letu 2015/16 se je vpis v glasbene programe zopet povečal in imamo v vseh programih cca. 140 učencev. Obiskovalci tečajev so stari med 5 in 50 let.

3. Smernice za vnaprej

Glasbeni program se bo še naprej širil (v zmožnostih prostorske stiske) predvsem bi usmeril pozornost v inštrumente, kot so violina (pop, etno, jazz), ter zopet povečati vpis na bas kitaro. Poskrbeli bomo tudi za prehod iz glasbene pripravljavnice na inštrument in vzporedno učenje dveh inštrumentov/petje.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Andrej Pekarovič, pedagog, o programu: »Verjamem, da kdorkoli sprejme glasbo za svojo popotnico v življenju, pridobi širino tako na kulturnem, kot tudi osebnostnem področju. V veselje mi je, da poleg velikega števila vpisanih otrok, k nam z veseljem hodijo tudi odrasli in si, kljub hitremu tempu življenja, vzamejo čas za glasbo. Vedno bolj pedagogi občutimo, koliko učencem pomeni druženje na skupnih vajah in koncertih.«

1.3.6 UČENJE PETJA

1. Vsebina

Vzpodbujanje k pisanju avtorskih skladb in besedil je obrodilo nastanek avtorskega ploščka učencev celotne glasbene dejavnosti, ki skupaj muzicirajo v t.i. projektu Rock Akademija. Uspešni smo bili pri njegovem izidu, ki je bil spromoviran na velikem žuru Strelcev in kozorogov. Tečajniki so v živo zaigrali nekaj skladb z omenjenega albuma in spremljali glasbenika večera Janeza Bončino Benča skupaj v duetu z našo tečajnico.

Za letošnji glasbeni festival Pionirskega doma smo se na tekmovalni del pripravljali s 4 avtorskimi skladbami tečajnikov (doslej z eno pesmijo), kar kaže na napredek na področju avtorstva, potrebnega znanja in zadostne samozavesti.

Povečano število vpisanih na celotni glasbeni dejavnosti je botrovalo k 3 zaključnim koncertom ob zaključku leta (doslej smo uspeli z enim).

Zaključni koncert Rock Akademije se je zgodil na velikem odru festivala Junij v Ljubljani, ki je zagotovil nepozabno »veliko« odrsko izkušnjo nastopajočim.

Odzvali smo se povabilu k sodelovanju na otroškem festivalu Cicifest. Tečajniki, vključeni v projekt Rock Akademije, so dobili lepo koncertno priložnost igrati v polni dvorani Duše Počkaj v Cankarjevem domu.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Program se je izvajal po individualnih učnih planih v skladu s cilji (učiti se petja ne glede na predznanje in vokalne sposobnosti, osvajanje tehnike petja in tehnike dihanja, spoznavanje in razumevanje glasbene teorije, urjenje notnega zapisa, razvoj muzikalnosti in interpretacije, pisanja avtorskih skladb in besedil, odpravljanje treme in samozavesten nastop), ki so jih učenci glede na njihovo starost, razvojno stopnjo in vokalne sposobnosti uspešno osvajali na individualnih urah, pri skupnem muziciranju na skupnih vajah, na nastopih, kjer so si nove odrske izkušnje pridobivali kot glavni in spremljevalni vokalisti.

Z učenci smo sprotno evalvirali njihovo delo, kaj so se naučili, v čem so uživali in kaj si želijo izboljšati, kar je sprotno dopolnjevalo individualne učne plane individualnih ur poučevanja.

V projektu Rock Akademije (gre za interni projekt glasbene dejavnosti, kjer učenci vseh inštrumentov muzicirajo skupaj) smo pripravili širok repertoar skladb, tako avtorskih kot priredb. Učenci so jih izvajali na promociji izvida zgoščenke Rock Akademije Pionirskega doma, ki smo jo izvedli na Žuru strelcev in kozorogov, kar je botrovalo k duetu naše učenke z enim vodilnejših avtorjev in izvajalcev slovenske in nekdanje jugoslovanske rock glasbe Janezom Bončino Benčem. Zatem smo polletno delo obeležili z velikim internim nastopov pevcev in pevk, na katerem so novinci uspešno premagovali tremo, ostali pa so si pridobili še eno lepo odrsko izkušnjo, hkrati gre za nezavedni proces samoocenjevanja glede na ostale nastopajoče. Interni nastop pripomore tudi k medsebojnemu spoznavanju med tečajniki in druženje s starši. Repertoar avtorskih skladb in priredb Rock Akademije so učenci skupaj muzicirali še na 8. glasbenem festivalu Pionirskega doma za osnovne in srednje šole, na Slovenskih dnevih knjige pred Magistratom v Ljubljani, na Tednu ljubiteljske kulture v naši Festivalni dvorani in zaključnem koncertu na festivalu Junij v Ljubljani na Kongresnem trgu. Tečajnikom je bilo v čast in ponos, da so lahko svoj koncertni program zaigrali v eni izmed dvoran slovenskega kulturnega središča, v Cankarjevem domu v Ljubljani.

Vmes so se vrstili posamezni nastopi kot del programa na zaključnih prireditvah in podelitvah certifikatov na drugih dejavnostih Pionirskega doma, kateri imajo poleg glasbene vrednosti tudi sodelovalno, predstavitveno in podporno znotraj celotnega Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih. Dejavnost učenje petja smo povezali tudi z dejavnostjo jezikov, ko smo najmlajše (od 5- 7 let) povezali v otroški pevski zbor, ki je v pesmi Kod gre tvoja pot od tod spremljal priznana pevko Nino Strnad na slavnostni seji Mestnega sveta MOL – a ob prejemu častne plakete Pionirskemu domu.

b) Učinkovitost

Učinkoviti smo bili pri natisu avtorskega ploščka Rock akademije učencev glasbene dejavnosti, ki je slikovno opremljen z grafikami tečajnikov na tej dejavnosti. Gre za dvojni cd (na drugem je glasbena pravljica Svetlane Makarovič, ki so jo posneli tečajniki na gledališki dejavnosti). Izdelek ima veliko vrednost za povezovalno delo večih dejavnosti Pionirskega doma v namene zunanje promocije.

Neprecenljivi so vsi izpeljani dogodki, kjer se naši tečajniki družijo in sodelujejo s cenjenimi imeni glasbeno- kulturnega področja.

c) Dostopnost

Program učenja petja ima pri vpisu starostno omejitev 7+. Program obiskuje 25 učencev, starih nad 7 let. Prevladuje starostna skupina med 10 in 16 let.

3. Smernice za vnaprej

Ohranjanje medsebojnega sodelovanja celotnega glasbenega oddelka (npr. ustanovitev novih glasbenih zasedb, nastajanje novih avtorskih pesmi ter novega koncertnega repertoarja Rock Akademije) in vzpodbujanje sodelovanja z drugimi dejavnostmi Pionirskega doma. V prihodnje se veselimo morebitnega sodelovanja s plesno dejavnostjo in snemanje glasbenega spota za kakšno od avtorskih pesmi tečajnikov v navezi s filmsko dejavnostjo Pionirskega doma.

Ohranjanje odrskega življenja v sklopu dogodkov Pionirskega doma ter pridobivanje nastopov »izven« oz. prijave na druge glasbene festivale, tudi z novim konceptom glasbenega repertoarja Rock Akademije.

Izpeljava predavanj na temo anatomije glasu ter na temo glasbene zgodovine popa in rocka.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Eva Moškon, pedagoginja, o programu: »Učenci skozi proces učenja izboljšujejo tehniko petja in dihanja ter osvajajo glasbeno znanje. Izboljšuje se jim samopodoba, ker je pri petju ključnega pomena sprejemanje samega sebe in s tem povečujejo samozavedanje in samozavest. Učijo se izražati čustva in iščejo lasten interpret, lastno glasbeno identiteto in se učijo glasbenega sodelovanja. Pridobivanje odrskih izkušenj ter skupna muziciranja v projektu Rock Akademija so neprecenljive izkušnje v svetu glasbe.«

1.3.7 UČENJE KLAVIRJA (za starost od 6 do 7 let)

1. Vsebina

V letošnjem letu se je pokazalo zanimanje za poučevanje klavirja za najmlajše, ki so obiskovali programe Glasbene urice in Glasbene pripravljavnice. Tako smo izvajali tudi program Poučevanje klavirja za najmlajše. Pedagoginja je program načrtovala glede na učni načrt poučevanja klavirja, ki se izvaja v rednih glasbenih šolah ter glede na izkušnje z otroki in lastnim učenjem klavirja. Program je dopolnjevala z različnimi vadnicami za klavir. Začetne ure je tako namenila spoznavanju klavirja, njegovih specifik, nato pa je učenje prešlo na enoročno preigravanje preprostih otroških klavirskih skladb. Ob koncu šolskega leta pa se je program navezoval tudi na obojerno igranje klavirja.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Zastavljeni cilji so bili usvojeni. Ker udeleženci tudi sami predlagajo učenje izbranih klavirskih skladb, program in cilje včasih tudi priredimo. Ob koncu leta je znal vsak udeleženec obojerno zaigrati nekaj preprostih otroških klavirskih skladb.

b) Učinkovitost

Finančni vložek je bil minimalen, saj smo uporabljali glasbila iz našega glasbenega fundusa. Na začetku leta smo dali uglasiti vse klavirje.

c) Dostopnost

V individualno poučevanje klavirja sta bili vključeni dve deklici. Ena deklica je obiskovala polurno poučevanje, druga pa je imela pouk celo uro.

3. Smernice za vnaprej

V naslednjem letu bo program potekal po istem načrtu. Zanimanje za poučevanje klavirja se povečuje in tako načrtujemo ponuditi tudi več terminov. V primerjavi z javnimi glasbenimi šolami, je program zastavljen veliko bolj »odprto«. Na prvem mestu je zanimanje otroka in predvsem motivacija, ki temelji na cilju, otrok naj pri poučevanju uživa. Tako bo hitreje napredoval. Tako bo sam iskal nove izzive. In prav to se je izkazalo za dobro metodo. Deklici sta večkrat prišli z notami klavirske skladbe, ki sta jo sami izbrali. Ob koncu leta sta obe z obema rokama igrali preproste klavirske skladbe.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega?

Teja Bitenc, pedagoginja, o programu: »Vsako glasbeno učenje, naj je to učenje glasbene teorije ali osnovnih glasbenih pojmov, posamezniku odpira neko novo dimenzijo izražanja. Z obiskovanjem ur klavirja se je udeleženec spoznal v novi luči, v luči glasbenika, v luči nekoga, ki obvladuje oz. začenja obvladovati nov svet. S tem pridobi samozavest in pozitivno samopodobo.«

1.3.8 UČENJE KLA VIRJA (od 7 let dalje)

1. Vsebina

Za letos je pedagog načrtoval dve stvari več, kot jih je izvedel. Prva je interni nastop v polletju, zaradi slabe časovne umestitve: po božično-novoletnih počitnicah so učenci igrali veliko slabše kot pred njim, pojavljale so se bolezni, odsotnosti...Druga je sodelovanje v skupinah: sodelujoči v skupinah so bili v ključnih trenutkih nepripravljeni ali odsotni in se niso udeležili skupinskih vaj.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Uspešnost programa se je izkazala predvsem v prilagoditvi posebnostim učencev. Tako so nekateri napredovali v bolj »glasbenošolskih« veščinah – branju not, igranju primernih skladbic po notah in oznakah; drugi so spet bolj urili glasbeni spomin, igranje po posluhu, harmonizacije. Cilji so določeni na široko in so uspešno doseženi.

b) Učinkovitost

Večina učencev sledi programu. Pedagog išče najrazličnejše oblike motivacije za domače delo, oziroma za to, da bi udeleženci vadili inštrument tudi doma, vendar je pri nekaterih tega premalo. Čeprav pri pouku delajo solidno, je to za učinkovit napredek premalo.

c) Dostopnost

Pouk klavirja je v šolskem letu 2014/15 obiskovalo 14 udeležencev, od 2. razreda OŠ do odraslega učenca.

Pouk klavirja v šolskem letu 2015/16 obiskuje 26 udeležencev.

3. Smernice za vnaprej

Prednostna cilja za naslednje leto sta:

- več avtorskega ustvarjanja in improvizacije,
- več igranja v glasbenih skupinah.

Sicer bomo sledili splošnim ciljem, oziroma prilagajali program posameznikom, pri znanih učencih pa poglobljali lansko pot.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Jaka Hawlina, pedagog, o programu: »Pogosto gre za uresničenje želje po igranju glasbila, ustvarjanju, poustvarjanju. Gre za drugačno obliko preživljanja prostega časa. Program udeležencu to željo omogoča, saj se skupaj išče poti, ki bi po eni strani ustrezale specifičnim interesom posameznika, hkrati pa prek interesov čim učinkoviteje razvijala in poglobljanje veščine igranja na glasbilo in poznavanje in dojetje relacij v glasbi.«

1.3.9 UČENJE SAKSOFONA IN BLOK FLAVTE

1. Vsebina

S pridobitvijo samostojne sobe v Art centru, smo lahko vpisali večje število učencev. Nekaj zelo nadarjenih učencev smo usmerili tudi v javno glasbeno izobraževanje. Realizirali smo vse ure pouka, osvojili precej glasbenega znanja, spretnosti, volje, motivacije, kreativnosti in estetike. Izvedli nekaj nastopov pod okriljem Pionirskega doma in širše.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Vpis v glasbeno izobraževanje v Pionirskem domu skokovito narašča. Upamo si trditi, da smo bili zelo uspešni. Pričakovanja na začetku niso bila velika, saj se je veliko otrok vpisalo predvsem zato, da ugotovijo, ali jim je učenje igranja na inštrument zanimivo. Kmalu so inštrument in urice preživete z njim vzljubili in pridobili primerna znanja in spretnosti za muziciranje. S tem so narasla pričakovanja in potreba po kvalitetnejšem prostoru in času.

b) Učinkovitost

Tudi v tej točki si upamo trditi, da smo dosegali rezultate na zavidljivi ravni. Kar se tiče razmerja med finančnim vložkom in rezultatom, smo zagotovo takoj za javnim izobraževanjem. Starši vpisanih so s sistemom zelo zadovoljni. Ravno tako, ga po nastalih potrebah in situacijah, hitro in učinkovito posodabljam.

c) Dostopnost

Trudimo se biti dostopni za vsakogar in kadarkoli. S povečanjem interesa in vpisa se kmalu lahko zgodi predvsem pomanjkanje primernih učilnic in opreme in bomo morali dostopnost omejiti. Struktura uporabnikov je zelo raznovrstna in široka, kar se mi zdi fantastično. Vpisujejo se otroci in mladostniki različnih predznanj in talentov. Vsakogar obravnavamo z vso potrebno vnemo in potrpljenjem, se prilagodimo individualnim željam in sposobnostim.

3. Smernice za vnaprej

Pričakujemo še povečan vpis in s tem povečane težave pri sestavi urnika, uporabi prostorov, ki so na voljo. Pričakujemo prenovu in prilagoditev prostorov v Art centru. Smernice bodo na podlagi pridobljenih izkušenj podobne. Še naprej se bomo trudili otrokom nuditi kar največ znanja, razvoja kreativnosti, estetike, spretnosti in veselja do glasbe, skupinskega in samostojnega izvajanja, nastopanja.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Miha Hawlina, pedagog, o programu: »Poleg individualnih spretnosti, razvoja mišljenja, dojetanja, kreativnosti, posluha, estetike, ritma, glasbene izobrazbe, delovnih navad, navezuje tudi nova prijateljstva, sodelovanja, nastopanja v javnosti, prilagajanja, skupinskega igranja, način komuniciranja odnos do dela, umetnosti... Na podlagi pridobljenih znanj se kreativno združuje, vključuje v okolico in uveljavlja svojo osebnost.

Zanimivo, da celo otrok z najmanj talenta, od vseh izven šolskih dejavnosti najraje obiskuje pouk glasbe v Pionirskem domu. Po svoje se mi to zdi izjemno in razmišljal

sem, da bi pri omejevanju vpisa ostali na sistemu vrstnega reda vpisa in ne preverjanja talenta.

Težje pa sprejemamo učence, ki bi se radi vpisali sredi šolskega leta, saj smo navadno že prezasedeni.«

1.4 DRUGI PROGRAMI IZOBRAŽEVANJA ZA KULTURO

1.4.1 ČRKARIJA

1. Vsebina

Program Črkarije je postavljen v širši okvir razvijanja sposobnosti komunikacijskih dejavnosti. Pri razvoju branja in pisanja gredo učenci skozi različne faze razvijanja predbralnih in predpisalnih spretnosti. Vsaka ura temelji na igri in različnih didaktičnih pripomočkih, ki zaposlijo vsa čutila otrok (pravljice, lutke, plastelin, pesek, voda, zvočni posnetki, različne didaktične igre, slikarski pribor, šampiljke). Tako se izognemo čustvenim motnjam in preutrujenosti. Prvi del programa temelji na sistematičnem razvijanju predopismenjevalnih zmožnosti:

- jezikovni vzgoji (besedne igre, pripovedovanje pravljic, dramatizacija zgodb, sposobnost preoblikovanja nejezikovnih primerov v jezikovne podobe),
- razvijanje govornega sluha – slušno razčlenjevanje in razločevanje (ozaveščajo dolžino besed, razčlenjujejo besede na zloge in glasove, prepoznavajo glasove na določenem mestu v besedi),
- razvijanje vidnega razčlenjevanja in razločevanja (iskanje črk, primerjanje črk, pari črk, iskanje skupne črke v različnih besedah).

V drugem delu programa pedagoginja otroke pripravlja na pisanje in branje:

- grafomotorične vaje (vaje za fiksiranje predmetov, vaje koordinacije, grafične vaje),
- vaje za razločevanje prostorskih odnosov (vaje za orientacijo v prostoru, na telesu, na papirju, dopolnjujejo like),
- risanje in pisanje črk (preden črko spoznamo v njeni grafični podobi, jo poskušamo doživeti s pomočjo vseh čutil zato v tej fazi vključujem veliko senzoričnih pripomočkov – pisanje v pesku, oblikovanje iz plastelina, risanje s kredo, oblikovanje železnih opilkov s pomočjo magnetov, sestavljanje črk iz naelektrenih balonov, oblikovanje črk iz kapljic vode,...),
- branje (poteka po kompleksnem postopku, ko se analiza ne loči od sintetiziranja; otroci ločeno izgovarjajo glasove samo pri spoznavanju črk, pozneje pa ni več analize brez sinteze; vidna in slušna analiza se povezuje od prvega dne saj otroci prve, igrivo pisane besede že pišejo, posnemajoč pedagoginjo, pri tem pa z njeno pomočjo glaskujejo čeprav še ne poznajo vseh črk).

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Cilji, ki so spodaj navedeni so bili v celoti realizirani:

- omogočiti otrokom stimulatивно didaktično in literarnoestetsko okolje,
- razvijati bralne in pisalne spretnosti,
- razvijati sporazumevalne veščine,
- razvijati jezikovne zmožnosti in izkušnje s pripovedovanjem,
- razvijati slušne zaznave in izgovorjave,
- razvijati glasovno zavedanje,
- razvijati grafomotorične spretnosti.

b) Učinkovitost

V program so bila vložena predvidena sredstva za material.

c) Dostopnost

V šolskem letu 2014/15 je Črkarijo obiskovalo 16 otrok, vsi so bili začetniki programa. Motivacija staršev je povečini v tem, da se otroci pripravijo za vstop v šolo in razvijejo veščine, ki jim bodo olajšale delo v šoli.

V šolskem letu 2015/16 se je vpisalo 16 otrok, med njimi večina nadaljevalcev. To so otroci, ki obiskujejo program drugo leto, kjer nadgradimo prepoznavanje črk v začetke branja.

3. Smernice za vnaprej

Program Črkarije se je vsebinsko spremenil, večji poudarek je na literarnem doživljanju, poslušanju, dramatiziranju zgodb. V program skušamo vključevati bralne strategije po metodah Sarttojeve (program Kulturni laboratorij) in preko čustvenih iger pripeljati otroke do globjega doživljanja literature.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Vesna Tripković, pedagoginja, o programu: »Program nudi možnost pridobivanja predopismenjevalnih veščin na eni strani in socializacijo otrok, ki ne obiskujejo VVZ-ja na drugi strani. Pri vseh otrocih je opaziti boljše grafomotorične veščine, dvig koncentracije, večje zanimanje za branje, poslušanje, pripovedovanje.«

1.4.2 MLADI RAZISKOVALCI

1. Vsebina

Program Mladih raziskovalcev predstavlja kontinuiran proces, ki usmerja otrokovo raziskovanje sveta, odkrivanje prepletenosti in soodvisnosti v pojavih ter procesih v naravnem in družbenem okolju. Vsaka ura odpre novo temo, kjer postavimo hipotezo, ki jo skozi praktične poizkuse preverjamo. Celoten program ima štiri sklope – lastnosti snovi, gibanje in sile, Zemlja in vesolje, živa narava. Vsaka starostna skupina predela program glede na izkušnje in sposobnosti.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Cilji programa so vzpodbujati in podpirati učenje naravoslovja tako, da otroci opazujejo, spoznavajo in razumejo svet, ki jih obkroža. Program spodbuja otrokov iniciativnost in ustvarja izkušnje, ki otroku pokažejo kontradiktornost z njegovimi zamislimi. Inovativni pouk naravoslovja temelji na raziskovalnem učenju in poučevanju ter na samostojnem izvajanju poskusov, razvija eksperimentalne veščine, naravoslovno mišljenje, sposobnost reševanja problemov in kreativnost. Vsi cilji so bili doseženi.

b) Učinkovitost

Pri programu gre za dodatne stroške takrat, ko gremo na obisk ustanove (Prirodoslovni muzej Slovenije, Botanični vrt, Hiša eksperimentov) ali ko gostimo določene strokovnjake. Vendar tovrstni obiski bogatijo izkušnje otrok in oblikujejo pedagoško prakso programa.

c) Dostopnost

V šolskem letu 2014/15 je program obiskovalo 45 otrok (vpis se je povečal za 50 %) razdeljenih v starostne skupine od predšolski, 1. – 2. r., 3. – 5. r., 6. – 8. r. in srednješolci.

V šolskem letu 2015/16 pa je v program vključenih 54 otrok (vpis se je povečal za 30 %) razdeljenih v starostne skupine od predšolski, 1. – 2. r., 3. – 5. r., 6. – 8. r. in srednješolci.

3. Smernice za vnaprej

Program se širi tako glede starosti otrok kot glede njihove številčnosti. Preselili smo se v večjo in bolj opremljeno učilnico, ki omogoča širjenje programa in kakovostnejše delo. Prav tako sem razpisala več terminov in tako omogočila staršem, da lažje izberejo ustrezen

termin. V program sem vpeljala diplomantko kemije, gospodinjstva in biologije in na ta način omogočila poglobitev vsebin programa. Skupine ostajajo homogene, veliko otrok nadaljuje program več let. Zaradi njihovega predhodnega poznavanja programa, vsako leto spreminjam znanstvene preizkuse.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Vesna Tripković, pedagoginja, o programu: »Otroci praviloma nadaljujejo obiskovanje dejavnosti, starši uporabnikov pa trdijo, da otrok pridobiva prvenstveno navdušenje nad naravoslovjem in inovativnim pristopom. Pouk temelji na raziskovalnem učenju in samostojnem izvajanju poskusov.

Program omogoča spoznavanje naravoslovnih znanj in veščin na sproščen, a hkrati poglobljen način. Večletni obiskovalci delavnice potrjujejo dejstvo, da se počutijo dobro, hkrati pa jim vsako leto ponudim dovolj novih izzivov za nadaljnje druženje.«

1.4.3 FILM

1. Vsebina

Cilji filmskih delavnic so bili, da udeleženci spoznajo celotni proces filmske produkcije od ideje do končanega filma in razvijejo kritičen odnos do filmske umetnosti.

Delavnice obsegajo 70 šolskih ur in sicer 35 srečanj po dve šolski uri. Program se izvede tekom enega šolskega leta.

O filmu se udeleženci učijo postopoma preko različnih vaj, ki so največkrat strukturirane tako, da se na začetku teoretično poglobimo v določen koncept oziroma tehniko. Gledamo odlomke iz filmov, ki služijo kot primer. Večji del vaje pa je praktičen. Koncepte in tehnike, ki smo jih obravnavali v teoretičnem delu, udeleženci poskusijo v praksi. Vaja se zaključi z izdelkom, ki je končan film. Na koncu sledi še evalvacija. Z udeleženci ovrednotimo izdelek in proces dela ter se pogovorimo o tem, kako lahko na novo osvojene koncepte in tehnike uporabijo pri nadaljnjem ustvarjanju in kako lahko novo znanje povežejo s temami, ki smo jih obravnavali pred tem.

Sklop vaj zaključimo s snemanjem krajšega filma, ki ga morajo udeleženci posneti tako, da upoštevajo določene omejitve (npr.: število kadrov, katere plane smejo uporabljati, kakšen mora biti glavni lik, ...). Namen takega filma je, da udeleženci znanje, izkušnje in veščine, ki so jih pridobili med vajami, uporabijo za pripoved zgodbe. Ta del ponavadi poteka v manjših skupinah. Ko so filmi končani sledi evalvacija.

Na koncu udeleženci izdelajo avtorski projekt. Za kratki film pripravijo scenarij, ga posnamejo in izpeljejo celotno postprodukcijo.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Program je bil izveden oziroma se izvaja v skladu s cilji, ki smo si jih zastavili pri pripravi programa. Večina zastavljenih točk je bila izpeljana v celoti.

Do nekaterih odstopanj prihaja zaradi narave filmske produkcije in individualnih želja udeležencev. Eden od lanskih zaključnih filmov, ki bi moral biti končan konec lanskega šolskega leta je še v postprodukciji. Razlog zato je ambicioznost in kompleksnost projekta. Z namenom kvalitetnega zaključka projekta smo letos ustanovili nadaljevalno skupino, ki film montira. Posebnost tega projekta je tudi interdisciplinarnost, saj pri nastajanju filma sodeluje več dejavnosti iz Pionirskega doma.

b) Učinkovitost

Za izvedbo posameznih delavnic ni potreben večji finančni vložek. Potrošnega materiala je zanemarljivo malo. Draga je osnovna investicija v snemalno in montažno opremo, ki je bila izvedena pred nekaj leti. Gradiva in učni pripomočki, ki jih uporabljamo za izvedbo programa imamo v arhivu Pionirskega doma ali pa so dostopni na spletu in v knjižnicah.

Vsako leto je v posamezno skupino vpisanih med pet in osem udeležencev. Med šolskim letom je tudi nekaj vpisov in izpisov udeležencev.

Filmska vzgoja zahteva individualen pristop do vsakega udeleženca, filmska produkcija pa je sestavljena iz veliko posameznih, med seboj povezanih, dejanj. Zato bi bilo delo v večjih skupinah neučinkovito in ne dovolj poglobljeno.

c) Dostopnost

V lanskem in letošnjem šolskem letu je bilo skupaj vpisanih okoli 20 udeležencev. Stari so med 10 in 17 let. Vpisanih je nekaj več deklic kot dečkov.

Vpis v filmske delavnice ne zahteva nobenega predznanja.

3. Smernice za vnaprej

V treh letih izvajanja filmskih delavnic je pedagog poskusil nekaj različnih načinov podajanja vsebin in spoznal, da je pristop pri katerem si z udeleženci najprej pogledajo izsek iz filma, nato tehniko ali koncept poskusijo še sami izvesti, zelo učinkovit, saj udeležencem pomaga uvideti cilj naloge, ki jo izvajajo. V preostanku tega šolskega leta se bomo bolj posvetili kvalitetnemu izvajanju vsebinskih sklopov in vaj. Manj poudarka kot prejšnja leta pa bomo namenili zaključnim produkcijam. Te bomo izvedli v primeru, da bodo udeleženci pokazali dovolj želje in zanimanja. Odločitev temelji na podlagi izkušenj, da lahko spopadanje s prezahtevnim projektom udeleženca odvrne od raziskovanja filmske umetnosti. Voden vpogled v možnosti, ki jih nudi filmsko ustvarjanje pa jim da potrebne veščine, ki jim koristijo pri bodočem ustvarjanju in jim pomaga postati bolj poglobljen in kritičen filmski gledalec.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Sandi Skok, pedagog, o programu: »Udeleženci delavnic pridobijo nova znanja in izkušnje s področja filmske umetnosti. Naučijo se novih tehnik in pristopov, ki jim lahko pomagajo pri bodočem ustvarjanju. Nova znanja pa jim razširijo pogled na film, kot umetniško zvrst in jih pomagajo oblikovati v kritičnega gledalca filmov. Udeleženec na delavnicah ustvarjalno uporablja svoj prosti čas, spoznava vrstnike s podobnimi interesi, in ustvari svoj film.«

1.4.4 ČAJANKA PRI MUCI

1. Vsebina

Programska izhodišča, cilji in vsebina programa niso odstopala od načrtovanega. Otroci, ki so obiskovali Čajanko, so osvajali vsebine, ki se interdisciplinarno povezujejo in so sestavni del programov Pionirskega doma. Manjša skupina otrok (2 do 3 otroci) obiskujejo dejavnost redno, vsaj 3 krat na teden, drugi otroci prihajajo občasno. Skladno s tem osvajajo vsebinske in praktične zaposlitve preko različnih umetnostnih zvrsti, kar pripomore k hitrejši integraciji v skupino in intenzivnejšemu usvajanju veščin. Komunikacijsko sredstvo je izražanje preko umetnostnih zvrsti in ustvarjalna igra, ki spodbuja in podpira otrokov stalni osebni razvoj. Pri tem bolj napredujejo ravno tisti otroci, ki dejavnost obiskujejo redno.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Program uspešno promovira dejavnosti Pionirskega doma, kar se kaže pri vpisu na druge dejavnosti v organizaciji Pionirskega doma.

Ob upoštevanju zakonitosti otrokovega razvoja in otrokovega interesa je nadaljevanje dejavnosti smiselna.

Pogoj za uspešen pedagoški in ustvarjalni proces je fleksibilnost pri izvajanju vsebin, ki se prilagajajo velikim individualnim razlikam med otroki.

b) Učinkovitost

Dejavnost je brezplačna in promocijske narave. Rezultati se kažejo pri informiranju in vpisu otrok na druge dejavnosti Pionirskega doma.

c) Dostopnost

Program je dostopen najširšemu krogu uporabnikov. Ni omejitev glede na starost, saj otroke mlajše od treh let spremljajo starši ali njihovi spremljevalci. Dejavnost je brezplačna in tudi tako lahko doseže vse strukture prebivalstva.

3. Smernice za vnaprej

Še naprej bomo smiselno načrtovali nove in nekonvencionalne vsebine, ki se interdisciplinarno povezujejo. Velike individualne razlike med otroki zahtevajo fleksibilnost pri izvajanju vsebin in možnost za celovito integracijo čim več otrok iz Ljubljane in širše okolice. Oblika dela (ustvarjalnost sama po sebi, izražanje skozi umetnost) je način estetske komunikacije, ki ustreza in bo še naprej osnova za aktivacijo, impulz in spodbujanje otrok.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Silva Ros, pedagoginja, o programu: »Pogoj za uspešen pedagoški in ustvarjalni proces je fleksibilnost pri izvajanju vsebin, ki se prilagajajo velikim individualnim razlikam med otroki. Ob koncu šolskega leta so opazne kvantitativne in kvalitativne spremembe pri otrocih, še posebej tistih, ki program obiskujejo pogosteje. Celovitost ustvarjalnega procesa otroku pomaga širiti polje njegovega zavedanja, kritičnega vrednotenja in razumevanja vsakdanjih pojavov.«

1.4.5 ŠOLA MODE

1. Vsebina

Izvedeni program Mala šola mode se je in se izvaja v skladu s prijavljenim programom. Vsi planirani izdelki in dejavnosti (fotografiranje/modna revija) so bili realizirani nad osnovnimi kakovostnimi pričakovanji. Uspešno so bile realizirane vse točke prijavljenega programa. Tečajnice pod vodstvom mentorice in asistentk zelo hitro osvojijo potrebna tehnična in kreativna znanja ter sposobnosti, tako so realizirani modni izdelki na zelo visoki, skoraj profesionalni ravni.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Program je bil v dobri meri izveden v skladu z zastavljenimi cilji in nadpovprečno uspešno. Tečajnice osvajajo posredovana znanja brez večjih problemov in zelo hitro. Izdelki so na zelo profesionalni izvedbeni ravni. Tečajnice so same zelo zadovoljne, izpolnjene in ponosne na svoj napredek. Tudi starši so zelo zadovoljni. Relativno neuspešne so promocijske aktivnosti. Kljub dobremu obisku in odzivu na počitniških šolah in promocijskih predstavitev se ni povečalo število vpisanih tečajnic na celoletno Malo šolo mode. Potrebno bo premisliti o razlogih, ki po opombah staršev tičijo v napačnem terminu izvajanja. Sreda je za otroke najbolj naporen in z obšolskimi dejavnostmi natrpan dan.

b) Učinkovitost

Ker za izvedbo programa v veliki meri uporabljamo materiale, ki jih drugače ljudje zavržemo, lahko trdimo, da smo zelo ekološko in varčno naravnani, ter sledimo smernicam ponovne uporabe.

c) Dostopnost

Uporabnice programa so predvsem deklice, stare med 7 in 13 let. V tej starostni skupini je povsem običajno, da sta moda in šivanje domena deklic. Zato bi bilo smiselno pospešiti promocijo programov za starostne skupine mladostnikov in odraslih, da bi se dostopnost mogoče razširila tudi na fante. Deklice, ki so bile do sedaj uporabnice programa, so iz zelo

različnih socialnih struktur, od delavskih družin do umetniških družin, od mestnih ljubljanskih do predmestnih in vaških, ampak med njimi ni opaziti kulturnih razlik, kar pomeni, da so programi zastavljeni pravilno in dostopni vsem.

3. Smernice za vnaprej

V naslednjem letu načrtujemo nadaljevanje uspešne realizacije predvidenih programov po začrtanih programskih ciljih. Zaradi večje dostopnosti programov bi bilo potrebno razmisliti o drugačnih načinih promocije programov ali drugega termina izvajanja, če hočemo povečati število tečajnic v celoletnih programih.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Sanja Grcić, pedagoginja, o programu: »Udeleženci programa pridobijo osnovna znanja oblikovanja tekstilij in oblačil v kreativnem smislu:

- kaj je modna skica in kako se jo nariše,
- kaj so barve in vzorci, kako se jih aplicira na tekstil,
- kako izbrati primerne materiale za različne izdelke,
- kaj je kroj in kako se ga naredi,
- kako oblikovati in izdelati obleke in modne dodatke za telo in dom,
- kaj je modna fotografija – enostavno fotografiranje,
- kako izdelati modni kolaž iz skic in fotografij.

Ter osnovna tehnična znanja:

- kako uporabljati osnovne šiviljske pripomočke,
- kako uporabljat šivalni stroj,
- kako uporabiti različne tehnologije obdelave tekstila: vezenje, tkanje, pletenje, kvačkanje, tisk, barvanje, aplikacije, patchwork, filcanje, reciklaža ... ,

Najbolj pomembna osebna pridobitev udeleženk programa pa je:

- zavedanje o lastnih sposobnosti realizacije modnih izdelkov. Na prvem srečanju so vse tečajnice prepričane, da izdelkov ne bodo sposobne izdelati same in njihovo zadovoljstvo ob spoznanju, da so osvojile potrebno znanje in njihovi izdelki izgledajo profesionalno - podobno kot tisti iz trgovine - je neprecenljivo.
- samozavest za javno nastopanje. Po končanih delavnicah izvajamo modno revijo, na kateri sodelujejo vse tečajnice, tudi tiste sramežljive, ki ne marajo javnega nastopanja. To, da je njihova naloga predstaviti svoje delo javnosti (starši in obiskovalci), je močnejše od strahu pred javnim nastopom.
- razumevanje dela v skupini in kolegialnost. Vsi programi in projekti se izvajajo v duhu skupnosti in kolegialnosti, tečajnice pridobijo občutek odgovornosti, da kritično razpravljajo o tujem delu, kot tudi občutek solidarnosti, ko sodelujejo v delu v skupini.«

ŠTEVILO UČENCEV PO SKUPINAH V LETU 2015 (primerjava januar, junij in december)

KULTURNO-UMETNIŠKI PROGRAMI	januar	junij	dec.
Črkarija	15	15	15
Mladi raziskovalci	43	42	54
Film	10	9	6
Glasbene urice	31	34	42
Kitara	56	53	59
Klavir	19	18	26
Kiparstvo	47	46	37
Kiparstvo - oblikovanje glave	11	13	13
Slikarstvo	62	66	71
Gledališče	86	90	103
Ples	43	43	43
Šola petja	25	22	23
Grafična delavnica	13	14	11
Bobni	17	17	17
Saksofon in blok flavta	9	10	14
Šola mode			4
Čajanka pri Muci	80	80	80
SKUPAJ:	567	572	618

Tabela 1: število učencev po skupinah v letu 2015

Tabela vpisanih v dejavnosti (primerjava januar, junij, december) kaže na dejstvo, da se otroci vpisujejo tudi med letom. Skozi leto opazamo rast števila udeležencev v kulturno-umetniške programe.

2 KRAJŠI PROGRAMI IN PROJEKTI

2.1 UPRIZORITVENA UMETNOST

2.1.1 S PRAVLJICO OKROG SVETA

1. Vsebina

S pravljico okrog sveta je projekt, ki se izvaja drugo leto. V letu 2015 se je projekt razširil in potekal tudi izven prostorov Pionirskega doma. Tako smo sodelovali na Cicifestu, Dnevih knjig, Kasaškem derbiju ter na Knjižnem sejmu. Mesečno pa smo prirejali dogodke v Pionirskem domu. Izbran petek smo se dobili v dvoranci Lojzeta Kovačiča, kjer smo brali slovenske in svetovne pravljice. K nam so prišli: Ana Marija Mitić, Boštjan Gorenc – Pižama, Boštjan Romih, Lucija Čirović, Dušan Tomič, Juš Milčinski itd. Dogodki so bili precej dobro obiskani. Obiskovalci so bili stari od treh let naprej. Opazili smo, da se dogodkov vedno več udeležujejo tudi starejši sorodniki otrok (poleg obeh staršev tudi stari starši npr.).

Palčku Znalčku, ki nas je ob popotovanju spremljal lansko leto, smo letos dodali še Škratka Copatka. Prvič se je predstavil na Dnevih knjige pred Mestno hišo.

Vsebinski koncept pa je ostal isti. Po branju/pripovedovanju pravljice je sledila delavnica na kateri smo naredili izdelke povezane s kulturo izvora pravljice.

Vsi zastavljeni cilji so bili uresničeni in projekt ni odstopal od zastavljenega načrta.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega projekta

Ker so bili vsi zastavljeni cilji (spoznavanje različnih kultur, preko pravljicnih likov Palček Znalček in Škratek Copatek, nadgradnja prebranega z delavnico...) so bili uspešno uresničeni.

b) Učinkovitost

Večina dogodkov je bila dobro obiskanih. Dogodke v Pionirskem domu je obiskovalo od do 65 otrok (ko je bral Boštjan Gorenc – Pižama). Dogodki na zunanjih prizoriščih so bili prav tako množično obiskani.

Tako kot lansko leto, smo preračunali koliko finančnih sredstev lahko namenimo posameznemu dogodku, tako se je finančno zastavljen cilj lepo izšel. Projekt smo finančno izpeljali do konca koledarskega leta, kot je bilo že prvotno zastavljeno. Pri delavnicah smo tudi letos večinoma uporabljali odpadne in naravne materiale.

c) Dostopnost

Dogodki so bili brezplačni in dostopni vsem, ki so si jih želeli obiskati. Nekajkrat smo dali napoved dogodka tudi na Napovednik, vabili smo tudi preko elektronskih pošt in različnih družabnih omrežij. Ker smo opazili, da vabilo prek letaka ni bilo precej uspešno, smo letake v letošnjem letu opustili.

Struktura obiskovalcev je bila precej različna. Obiskovalci so bili stari od 3. leta naprej. Smo pa letos opazili, da se je povečal tudi obisk celotnih družin, tudi razširjenih. Precej je bilo tudi rednih obiskovalcev.

3. Smernice za vnaprej

Ker je projekt kar precej uspešen in se širi navzven, bomo z njim nadaljevali tudi v naslednjem letu, vse do decembra. Na nekaj dogodkih smo s pravljico prepotovali cel kontinent in ne le eno državo/kulturo. Dodali smo »gibalno minuto«, ko smo z obiskovalci sprehodili od eni k drugi kulturi. To »gibalno minuto« bomo sedaj vključili v vsak dogodek.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Teja Bitenc, pedagoginja, o programu: »Svet je poln različnosti in ta različnost nas bogati. Ko otrok spozna drugo kulturo, svojo spozna v novi luči. Vsako naše srečanje smo zastavili tako, da smo obiskovalcem dali možnost soustvarjanja dogodka. Tako so otroci postali del predstave, del branja. S tem so pridobili občutek pomembnosti in občutek, da s svojimi dejanji spreminjajo minute, ure vsakdana, sveta.«

2.1.2 SVINJINA (delovni naslov Farma)

1. Vsebina

Gledališka predstava Svinjina je gradila na motivih, ki jih obravnava Orwell v Živalski farmi. Predstavo smo uspešno postavili ter večkrat odigrali. Z ustvarjanjem lastnih avtorskih prizorov so se mladi igralci srečali s tehnikami igranja, ter se aktivno preizkusili tudi kot soustvarjalci predstave. Poudarek je bil na avtorskem ustvarjanju, pri čemer so se vsi sodelujoči izkazali. Igralci so pogrešali več dela s tekstom.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega projekta

Delo na predstavi je mladim igralcem ponudilo srečanje s temami upora, revolucije, medrazrednega boja in družbene hipokrizije. Prav tako je predstava to omogočala gledalcem, predvsem mladim. Manjši problem je predstavljala pozna izvedba premire, zaradi

terminskega usklajevanja z gledališči, zato je bila premiera izvedena v SiTi teatru in ne v Mladinskem gledališču.

b) Učinkovitost

Za izvedbo predstave smo porabili minimalna predvidena sredstva, in sicer za pomoč pri glasbeni opremi, kostumih ter inčni trehniki.

c) Dostopnost

Predstava je bila odigrana trikrat, dvakrat v Ljubljani (Španski borci – festival Vizije, SiTi Teater – premiera) ter enkrat v Kočevju (Šeškov dom – festival Vizije). Mladostniki, ki obiskujejo to skupino so srednješolci z večletnimi izkušnjami v gledališkem studiu Pionirskega doma.

3. Smernice za vnaprej

Z novo sezono bomo nadaljevali z avtorskim načinom ustvarjanja, pri čemer se bomo osredotočili na predelavo dramskega dela, da v proces vključimo več dela s tekstom. Predstavo bo sicer še vedno bazirana na delu s telesom, vključili pa bomo tudi uporabo video projekcije. Datum premiere bomo določili vnaprej, ob začetku projekta, da se izognemo terminskim neskladnjem. Želimo odigrati tudi več ponovitev predstave, so okviru festivala Transgeneracije in tudi v tujini.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Jan Rozman, pedagog, o projektu: »Udeleženci projekta so se tekom procesa oblikovanja predstave spoznali z različnimi gledališkimi veščinami, kot so odrska prezenca in uporaba telesa na odru, pridobili pa so tudi občutek in orientacijo za odrski čas in prostor. Predvsem pa so se spoznali z procesom avtorskega ustvarjanja gledališke predstave in v njem aktivno sodelovali.«

2.1.3 OTROŠKE GLEDALIŠKE MATINEJE

1. Vsebina

Z otroškimi gledališkimi matinejami smo enkrat mesečno popestrili kulturne vsebine za otroke, ki obiskujejo dejavnosti Pionirskega doma. Poleg naših rednih obiskovalcev, za katere smo predstave izvedli brezplačno, se je razširil tudi krog zunanjih obiskovalcev, ki so se na tak način spoznavali z različnimi gledališkimi predstavami. Kar nas loči od drugih tovrstnih otroških prireditev, so bili pogovori igralcev z gledalci po vsaki predstavi. Gledalci, zlasti najmlajši, so se zelo radi zblížali z igralci. S tem smo gledalcem približali gledališče, otroci so postali del odrskega sveta in tako smo jim omogočili, da so vsi liki postali prijazni, domači in nestrášljivi. V okviru otroških gledaliških matinej smo pripravili predstavo, otroški musical, z naslovom Show strahov, avtorice Svetlane Makarovič. Show strahov, namenjen malim in velikim otrokom, ki to zmorejo biti, je zgodba o tem česa vsega nas je lahko strah. Je zabavna pripoved o najrazličnejših strahcih. Na koncu tega strašnega in zabavnega muzikala ponovno spoznamo, da je strah na sredini votel, okrog pa ga nič ni. Strahov se nam torej v resnici ni treba bati. Predstavo je režirala Violeta Tomič, avtorsko glasbo je napisal Davor Herceg, vokalna mentorica je bila Eva Moškon, ter koreograf Jan Rozman. S takšno profesionalno zasedbo smo stremeli k še kvalitetnejši produkciji.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega projekta

Poleg kvalitetnih in med publiko dobro sprejetih predstav, ki so bile del repertoarja gledaliških matinej, kot so Mala čarovnica, ki ni mogla biti zlobna, Žogica Marogica, Modra vrtnica, Smradek, Coprnica Zofka, smo v letošnji sezoni največji korak naprej naredili s predstavo Show strahov. Zaradi profesionalne zasedbe avtorjev predstave (režija Violeta Tomič, avtor glasbe Davor Herceg, vokalna mentorica Eva Moškon, koreograf Jan Rozman) je predstava

doživela izjemen uspeh. Le-ta je najbolj opazen pri številčnem ogledu tečajnikov Pionirskega doma, s čimer smo dosegli enega izmed poglavitnih ciljev tega projekta. Ta je mladim udeležencem dejavnosti Pionirskega doma zagotoviti znotraj Pionirskega doma kvaliteten, dodaten kulturno umetniški program in vzgojo. S tem smo pripomogli k vzgoji mladega kulturnega posameznika.

b) Učinkovitost

V okviru gledaliških predstav smo največkrat odigrali predstavo Show strahov, za katero nam je avtorica Svetlana Makarovič podarila vse avtorske pravice. Tako smo lahko finančna sredstva namenili honorarjem, profesionalnim umetnikom, ki so sodelovali pri postavitvi in izvedbi predstave.

c) Dostopnost

Udeleženci vseh dejavnosti Pionirskega doma imajo ogled predstave povsem brezplačno. Cena vstopnic za izven je zelo sprejemljiva za vse (otroci 3 €, odrasli 6 €).

3. Smernice za vnaprej

V prihodnje bomo s programom nadaljevali. Zaradi izjemnega odziva publike na predstavi Show strahov si želimo po takšnem konceptu ob pomoči MOL-a ustvarjati še naprej.

2.2 GLASBENA UMETNOST

2.2.1 ROCK AKADEMIJA

1. Vsebina

Program namenjen povezovanju učencev, ki v Pionirskem domu že obiskujejo program inštrumenta/vokala, se je zopet izkazal kot velika prednost in dodana vrednost našim glasbenim programom.

Učenci so veliko število ur z veseljem skupaj muzicirali in ustvarjali tudi avtorsko glasbo. Predstavili smo se v Cankarjevem domu z odmevnim koncertom. Popestrili smo tudi podelitev certifikatov v Festivalni dvorani.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Izzid zgoščenke Pionirskega doma, ki smo jo izvedli na Žuru strelcev in kozorogov, kar je botrovalo k duetu naše učenke z enim vodilnejših avtorjev in izvajalcev slovenske in nekdanje jugoslovanske rock glasbe Janezom Bončino Benčem.

Sledili so še koncert na glasbenem festivalu in 4 tekmovalne skladbe, koncert pred Mestno hišo, koncert v ciklu teden ljubiteljske kulture, točke na zaključnem nastopu Otroškega festivala gledaliških sanj in tujih jezikov, več internih nastopov in trije zaključni (večja v Festivalni dvorani in več kot dve uri programa na Kongresnem trgu). Glede na vse odzive priznanih glasbenikov, učencev in poslušalcev smo na zelo visokem nivoju izvedli tudi novembrski koncert v Cankarjevem domu.

b) Učinkovitost

Rock akademija je program, ki ga ponujamo, našim učencem inštrumenta/petja brezplačno tako, da bi si želeli več sredstev za nakup ojačevalcev zvoka in odrsko opremo.

c) Dostopnost

Program je dostopen vsem našim učencem glasbenih dejavnosti, ki si želijo prosti čas popestriti z druženjem na skupnih vajah in imajo željo po koncertnih odrih.

3. Smernice za vnaprej

Z našim programom si želimo nastopati na večjih odrih, pred širšo publiko in tudi izven Ljubljane. Vzpodbujanje k pisanju avtorskih skladb in nastanku novih glasbenih skupin.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Andrej Pekarovič, pedagog, o programu: »Verjamem, da kdorkoli sprejme glasbo za svojo popotnico v življenju, pridobi širino tako na kulturnem, kot tudi osebnostnem področju. V veselje mi je, da poleg velikega števila vpisanih otrok, k nam z veseljem hodijo tudi odrasli in si, kljub hitremu tempu življenja, vzamejo čas za glasbo. Vedno bolj pedagogi občutimo, koliko učencem pomeni druženje na skupnih vajah in koncertih.«

2.2.2 FESTIVALNICE

1. Vsebina

Koncertni cikel FESTIVALNICE ponuja koncerte enkrat mesečno, matinejo za otroke in družine. Cikel predstavlja najbolj kakovostno glasbo iz različnih obdobij glasbene zgodovine, tudi jazza, v izvedbi domačih uveljavljenih glasbenikov in uspešnih mladih ustvarjalcev. Prav vsi glasbeniki se veselijo nastopanja, saj se v Festivalni dvorani predstavijo v novem ambientu za novo publiko, poleg tega pa jih zanima dialog z otroki. Naša publika so torej: zahtevna odrasla publika – poznavalci in ljubitelji in najmlajši poslušalci, ki se svetu glasbe tako neposredno še niso približali.

To so krajši koncerti s prilagojenim programom opremljenim s strokovno izbranim komentarjem, ki ga mlada publika z lahkoto spremlja in v njem tudi sodeluje. Najmlajši na koncertih redko in premalokrat uživajo v priložnostni neposredni komunikaciji z že uveljavljenimi glasbeniki, zelo redko jih kje lahko sploh slišijo v živo.

Pionirski dom kot organizator omenjenih koncertov se tako aktivno vključuje v danes aktualno vprašanje, kako pritegniti in ustvarjalno vključiti mlade v svet glasbenega ustvarjanja. Obisk Festivalnic, namenjen otrokom in njihovim staršem, je omogočen za simbolično ceno. Matineje so namenjene otrokom od 2. leta starosti naprej.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

V tem obdobju smo pripravili dva velika koncerta in pester nabor različnih sestavov, glasbenih obdobij in zvočnih podob.

Koncerti namenjeni otrokom in staršem so bili dobro obiskani, vendar bi si želeli še večje število obiskovalcev.

V Festivalni dvorani Pionirskega doma so med drugim nastopili:

- nastop učencev z glasbeno legendo Janez Bončina Benč in promocija CD-ja,
- koncert v sklopu tedna kulture mladih,
- učenci Pionirskega doma z zaključnim koncertom,
- glasbeni duet Boštjan Gombač in Janez Dovč.

b) Učinkovitost

Želimo si pripeljati več publike na koncerte, ki jih organiziramo.

c) Dostopnost

Učenci Pionirskega doma imajo brezplačen obisk koncertov, za odrasle je cena 6 eur in za otroke 3 eur, tako da so koncerti zelo dostopni in skrbimo, da tako tudi ostane.

3. Smernice za vnaprej

Nadaljevali bomo s programom in poskušali pridobiti zanimive in kvalitetne sestave za naš cikel. Trenutno se dogovarjamo za velik koncert otroškega zbora RTV.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Namen cikla je obogatiti glasbeni spekter poslušalcev koncertov in širiti dobro glasbo ne glede na žanr le-te. Spoznavanje različnih glasbil in glasbenih sestavov, ter žanre od etna, jazza, popa, rocka do klasične glasbe v sproščenem vzdušju.

2.3 LIKOVNA UMETNOST

2.3.1 SOBOTNE DELAVNICE ZA OTROKE V ART CENTRU

1. Vsebina

Program je v celoti izveden in v skladu zastavljenimi cilji. Delavnice so potekale vsako prvo soboto v mesecu.

Januar: risanje in slikanje elementov Plečnikove arhitekture (prerisovanje, ornamenti). Zelo likovno izčiščeni elementi so bili navdih za lastno ustvarjanje na papirju – vse od oblikovanja črk do največjih stavb.

Februar: osnove tipografije – risali in oblikovali smo svojo pisavo ali okrasili inicialke. Zelo aktualno oblikovalsko ustvarjanje smo izvedli preprosto na papirju, kjer smo si zamislili osnovne gradnike neke pisave in lasten 'ključ', po katerem lahko oblikujemo vsako črko.

Marec: modeliranje glave konja v glini po opazovanju Plečnikovega stiliziranega motiva. Pogost motiv smo v domišljiji pretopili v lastno glineno skulpturo in se soočili s poenostavljanjem oblike sicer zapletene podobe – npr. konjske glave, ki krasi kljuko Narodne univerzitetne knjižnice v Ljubljani.

April: Oblikovanje stebrov in arkad iz lepenke in papirne mase po navdihu Plečnikovih in drugih arhitekturnih mojstrov. Gradnja, ki je izvedena pred nami nam da občutek ustvarjalne moči in tega, da je marsikatera dobra ideja od začetka do konca izvedbe zelo preprosta, a učinkovita, če le upoštevamo posebnosti materiala.

Maj: Okrasitev okvirja za ogledalo. Oblikovanje reliefa v metalni foliji in krašenje s steklenimi elementi mozaika in drugimi mozaičnimi elementi ni le uporabno oblikovanje, ampak tudi modularna gradnja z bolj ali manj ponavljajočimi gradniki, ki spominjajo na pravo graditeljstvo.

Oktober: Izdelava makete iz stiropora (kapa plošča) in osnove modularne gradnje iz osn. oblikovnih elementov arhitekture.

November: Poslikava in sestavljanje predpripravljenih mavčnih odlitkov (arhitektura).

December: Poslikava in sestavljanje prepripravljenih mavčnih odlitkov (okrasno posodje).

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Predstavljene so enostavne likovne delavnice in delovanje Art centra.

Letošnji fokus: grafika.

b) Učinkovitost

Glede na sistem obvezne predčasne prijave je število udeležencev med 5 in 15 otroki na delavnico. Se pa udeleženci bolj ali manj menjavajo, tako da Art center obiščejo vedno novi obiskovalci. Na leto se 1 do 2 udeleženci brezplačnih delavnic tudi vpišeta v celoletno dejavnost.

c) Dostopnost

Delavnice so dostopne vsakomur, saj so brezplačne.

3. Smernice za vnaprej

V letu 2016 bomo sobotne delavnice izvedli tako, da se bodo predstavili vse dejavnosti Pionirskega doma in tako ponudili širši nabor brezplačnih delavnic.

2.3.2 RAZSTAVE VRTCEV IN ŠOL

1. Vsebina

V letošnjem letu v razstavišču Art centra Pionirskega doma razstavljali naslednji:

- OŠ Kašelj, Zunaj možnega in Naš pogled (fotografska razstava)
- OŠ Oskar Kovačič, Časovni stroj Emona
- Vrtec Zelena Jama, Art nouveau
- OŠ Jože Moškrič, 50. letnica šole
- OŠ Danile Kumar
- OŠ Vide Pregarc, Emona 2000
- OŠ Rihard Jakopič, Emona
- OŠ Tone Čufar, Moj prostor za branje in sanje
- OŠ Vič, Razmišljaj zeleno
- OŠ Zadobrova, Eko vsebine na šoli Zadobrova
- OŠ Nove Jarše, Fotokrožek
- OŠ Šmartno pod Šmarno goro, Koliščarji, Zmajev karneval, Evropska vas
- Vrtec Vrhovci, Emona

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Glede na pogoje, v katerih šole lahko razstavljajo, so v Art centru prostori dokaj dobro urejeni, na večini šol je prostora mnogo več, vendar šole zanima razstavljati zunaj lastnih prostorov, predvsem v prostorih MOL, za katere tudi prilagodijo in zmanjšajo število izdelkov. Kvaliteta izdelkov je velikokrat solidna, včasih pa tudi presega kreativno izvedbo likovnih problemov iz učnih načrtov, v kar vložijo pedagogi ogromno truda. Postavitev razstave je v celoti v domeni pedagogov, v Art centru imajo možnost tehnične podpore in predlogov pri postavitvi. Nekatere šole imajo tudi posebej zgledno urejene prostore za razstave in ne želijo razstavljati v Art centru, ampak izključno v Kresiji ali katerem od atrijev MOL-a, kjer so prostoru primerni in prilagojeni likovnim razstavam.

b) Učinkovitost

Obisk razstav je majhen, saj tudi prostori (dva hodnika in stopnišče) niso primerni za manjšo prireditev, po predlogu, da otvoritev ni obvezna, pa šole in vrtci z olajšanjem reagirajo, saj to predstavlja dodatno breme v njihovi organizaciji.

c) Dostopnost

Razstave so dostopne vsakomur v času odprtja.

3. Smernice za vnaprej

V šolskem letu 2015/16 je organizacijo in izvedbo postavitve razstav v Art centru Pionirskega doma prevzela sodelavka Nina Koželj. Na novo je bil oblikovan koncept in vsebinska zasnova (glej Likfest – likovni festival).

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Udeleženci so učitelji, ki pridobijo reference razstavljanja zunaj matične lokacije, obiskovalci po mimogrede vidijo, da poleg likovnega pouka obstaja tudi javna likovna šola za otroke, osnovnošolce in srednješolce.

2.4 DRUGI PROGRAMI IZOBRAŽEVANJA ZA KULTURO

2.4.1 POČITNIŠKE ŠOLE V PIONIRSKEM DOMU

1. Vsebina

V letu 2015 smo se odločili, da bomo izvedli počitniško varstvo tako, da bomo otrokom čim bolj približali vsebine različnih dejavnosti, ki jih ponuja Pionirski dom. Tako smo ponudili koncept, kjer otroci v enotedenski šoli, kjer se izvede 30 pedagoških ur, na igriv in lahkoten način spoznajo naše pedagoge in njihove pristope.

Razpisali smo različne termine, v vsakem smo ponudili tri različne šole, kjer je vsaj ena namenjena tudi starejšim otrokom, ostali dve pa prvi triadi. Šole v enakem terminu naj bi pokrivale čim bolj različna področja.

Opustili smo termin konec junija, začetek julija, ker je bilo takrat najmanj prijav. Zato smo ponudili nov termin v mesecu juliju, ko je povpraševanje zelo veliko.

V posamezno počitniško šolo sprejememo največ 15 otrok, izjemoma do 17 otrok.

TERMINI:

6. – 10. 7. ŠOLA NEMŠKEGA JEZIKA, OBLIKOVALSKA – ŠIVANJE, FILMSKA ŠOLA

13. – 17. 7. ŠOLA FRANCOŠKEGA JEZIKA, RAZISKOVALNA, LIKOVNA IN GLEDALIŠKA ŠOLA

17. – 21. 8. ŠOLA ŠPANSKEGA JEZIKA, PLESNA IN GLASBENA ŠOLA

24. – 28. 8. ŠOLA ANGLEŠKEGA JEZIKA, GLEDALIŠKA IN LITERARNA ŠOLA

26. – 30.10. ŠOLA JAPONSKEGA IN FRANCOŠKEGA JEZIKA, ŠOLA MODE

Vsak teden smo v petek popoldan v Festivalni dvorani pripravili kratko predstavitev za starše in prijatelje, kjer so otroci pokazali, kaj so počeli pri nas.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Nov koncept se je izkazal za izjemno uspešnega, saj je ponudil pravo mero kvalitetnega programa z dobrimi pedagogi, obvladljivo število otrok v skupinah in vmesni čas, potreben za rekreacijo. Dan se še vedno začne s skupinskimi rekreativnimi aktivnostmi, ki po zajtrku preidejo v bolj usmerjeno ustvarjanje na programu šol. Vmes je odmor za kosilo, po kosilu sledi še en sklop ustvarjanja, po 15. uri pa se vsi skupaj igrajo in rekreirajo na zunanjem igrišču.

b) Učinkovitost

Cena za tedensko šolo je 70,00 € na otroka, kar je še vedno dovolj sprejemljiv strošek za starše. Tudi ustanoviteljica MOL nam s sofinanciranjem omogoča, da lahko ponudimo izjemno kvalitetne tedenske počitniške šole, ki jih vodijo visoko usposobljeni pedagogi.

c) Dostopnost

Program počitniških šol je obiskalo 240 otrok, zaradi ugodnega razmerja med ceno in kvaliteto storitve, so se prosta mesta zelo hitro zapolnila in smo - kolikor je bilo v naši moči - sprejeli tudi več otrok, kot je bilo načrtovano.

3. Smernice za vnaprej

V prihodnje bomo zadržali obstoječi koncept. Na ta način smo otrokom obogatili poletni čas, ki so ga zapolnili z druženjem, ustvarjanjem in spoznavanjem novih vsebin. Nenazadnje smo vpisali kar nekaj otrok, ki so v času počitniških šol spoznali naše dejavnosti in so se nam pridružili na celoletnih tečajih.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Otrok dobi možnost, da se v majhni skupini spozna z vsebinami kulturno-umetniških ali jezikovno-kulturnih področij. Za relativno nizko ceno dobijo zelo obsežen vpogled (30 pedagoških ur) v posamezno dejavnost Pionirskega doma, spoznajo pedagoge in njihove metode, hkrati pa poskrbimo, da potekajo šole v sproščenem, počitniškem vzdušju.

2.5 FESTIVALI

2.5.1 FESTIVAL HOKUS POKUS

1. Vsebina

Festival Hokus pokus je potekal v Pionirskem domu – Centru za kulturo mladih že osmo leto zapored. Festival je namenjen sodelovanju med učitelji, mentorji, šolami in ustanovami s področja naravoslovja in omogoča izmenjavo izkušenj in znanj vseh, ki so vpeti v ta proces. Zaradi velikega interesa je festival potekal tri dni – 11., 12. in 13. marca. Festival je potekal v dopoldanskem času in je namenjen organiziranim skupinam vrtcev in osnovnih šol.

Festival je ponudil vsakemu obiskovalcu **dve aktivni delavnici** iz področja naravoslovja in umetnosti, na koncu pa so si vsi ogledali **dogodivščino** na odru Festivalne dvorane – v sredo se je predstavilo Slovensko društvo ljubiteljev kemije v sodelovanju z IJS, v četrtek in petek pa Hiša eksperimentov. Tudi letos je bil medijski sponzor revija Moj planet, ki je v aprilski številki objavila tudi reportažo iz dogodka.

Festival so obiskali učenci iz OŠ Božidarja Jakca iz Ljubljane, PŠ Hrušica, OŠ Savsko naselje iz Ljubljane, OŠ Maksa Pečarja iz Ljubljane, VVZ iz Mengša, OŠ Toneta Čufarja iz Ljubljane, OŠ Sostro, OŠ Šentvid iz Šentvida pri Ljubljani, OŠ Log Dragomer, OŠ Majde Vrhovnik in OŠ Trnovo.

Za obiskovalce so pripravili aktivne delavnice Prirodoslovni muzej Slovenije, Botanični vrt Univerze v Ljubljani, Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo iz Ljubljane, Inštitut Jožef Stefan, Tehniški muzej Slovenije, DRTI – društvo za razvoj tehniškega izobraževanja, Mathema – zavod za popularizacijo matematike, Center arhitekture Slovenije, Smetumet – kulturno ekološko društvo, Društvo za zaščito živali v sodelovanju z revijo Moj planet, astronomsko društvo Z lahkoto! in Pionirski dom – Center za kulturo mladih.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Festival je realiziral vse zastavljene cilje:

- omogočiti čim večjemu številu otrok sodelovanje na aktivnih delavnicah naravoslovnih ustanov /na festivalu je bilo 1055 otrok,
- omogočiti otrokom naravoslovnih krožkov, da se predstavijo vzporedno z znanstveniki (letos se ni predstavil noben naravoslovni krožek),
- spodbuditi ustvarjalnost in radovednost sodelujočih otrok (vse delavnice so bile aktivne, kjer so otroci preizkušali, opazovali, primerjali in izdelovali različne pripomočke),
- ozavestiti otroke o soodvisnosti narave in človeka (veliko delavnic je ekološko usmerjenih, letošnja rdeča nit festivala je bila ekologija),
- spodbuditi sodelovanje med učitelji, mentorji in pedagoškimi strokovnjaki različnih ustanov; Vsako leto na festivalu sodeluje približno polovica stalnih učiteljev, polovica pa novih. Veliko učiteljev izkoristi festival za vzpostavitev novih kontaktov z ustanovami, zavodi in društvi, ki na festivalu predstavljajo svoje vsebine.

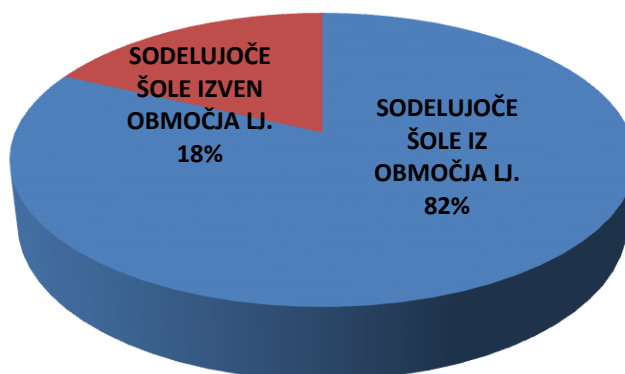
b) Učinkovitost

Stroški festivala so bili enaki kot smo predvidevali glede na rezultat /zadovoljstvo otrok, učiteljev, izvajalcev delavnic, medijskega sponzorja/ pa festival ocenjujem kot zelo uspešen.

c) Dostopnost

Festival je obiskalo 1055 otrok, 105 predšolskih in 950 šolskih. Bil je brezplačen in lahko ga je obiskala katerakoli skupina otrok iz vrtcev in OŠ iz Slovenije. Vsi, ki so se prijaviili pravočasno, so bili gosti festivala.

SODELUJOČE ŠOLE NA FESTIVALU NARAVOSLOVJA

3. Smernice za vnaprej

Letos smo izpolnili lanskoletne želje in festival razširili na tri dni in tako omogočili, da ga je obiskalo še več otrok. V prihodnje razmišljamo tudi o tem, da bi postal enotedenski. Izkazalo se je, da je številčnost otrok, ki so bili razporejeni v treh dneh, omogočila boljše izvedbo, manj gneče in zato tudi bolj kvalitetno izvedene delavnice.

Festival bo tudi v prihodnje ostal brezplačen in tudi na ta način omogočil takšno ali še večjo udeležbo. Učitelji ta dan beležijo kot naravoslovni dan in na tak način omogočijo otrokom brezplačen obisk dveh delavnic in naravoslovne dogodivščine. Koncept festivala bo zato tudi v prihodnje ostal podoben, vsaj dve aktivni delavnici in zaključna dogodivščina.

Festival je postal široko prepoznaven – letošnja zanimiva izjema je, da je letos veliko več ljubljanskih OŠ, kot ponavadi. Na drugi strani pa se letos prvič niso predstavili naravoslovni krožki OŠ.

Festival raste, tako po številu obiskovalcev, kot po številu izvajalcev. Napredek festivala vidim v tem, da ponuja vsaka delavnica aktivno izkušnjo, na ta način jih tudi izbiram za sodelovanje. Festival se je zato razširil iz Festivalne dvorane v učilnice Pionirskega doma, kjer lahko gostimo bolj zahtevne delavnice, ki potrebujejo omejen prostor, natančne priprave, zahtevne pripomočke. Pri pripravi delavnic sem še posebej pozorna na to, da (kljub temu, da pridejo večinoma stalne šole in stalni učitelji) ponudimo otrokom, ki pridejo prvič na hokus pokus nekaj novega, nekaj kar še niso videli. Zato tudi pri izbiri delavnic različnih ustanov, spremljam kar so v tekočem letu dodali v svojo ponudbo in to ponudimo na hokus pokusu – nove, izvirne delavnice.

Nekatere šole pripeljejo od 70 do 150 otrok. Pri teh poskrbim, da doživijo čimveč različnih delavnic in si tako učiteljice lahko kasneje izmenjajo izkušnje iz delavnic, nekatere poskrbijo, da otrokom kasneje pri pouku pokažejo še vsebino ostalih delavnic, na katerih so sodelovali njihovi prijatelji iz paralelk.

V prihodnje bi si želela razdeliti dneve festivala glede na starost obiskovalcev, en dan za predšolske otroke, ostali dnevi pa za osnovnošolske.

Prav tako bom poskušala sodelovanje razširiti na druga društva in zavode, ki se ukvarjajo s podobnimi projekti. Vsekakor je ta koncept – na eni strani inštituti, muzeji, fakultete, na drugi strani pa društva in zavodi – dober saj prinaša pestrost in prepletenost. Znanost je predstavljena na strokoven, a dostopen način. V takšni obliki naj bi spodbujala radovednost in čudenje, kar je osnovni cilj festivala.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Najbolje o tem povedo udeleženci festivala....

Spoštovani, v imenu celotne ekipe s Trnovega se vam zahvaljujem za čudovit dan, poln novih spoznanj. Otroci in učiteljice smo bili navdušeni nad delavnicami. Že sedaj se priporočamo tudi za naslednje leto. Lep pozdrav, Mojca Kodrič

Draga Vesna, izkušnja mojih otrok je bila fantastična. Navdušeni so bili nad svojimi izdelki. Še posebej jim je bila všeč delavnica : Slikanje v temi. Svoje izdelke so obesili doma in tako se bodo še kar nekaj časa spominjali obiska na Hokus pokusu. Jaz sem spet navdušena. Tudi kolegica, ki je bila letos prvič, je zamisel za delavnice zelo pohvalila. Želim ti še veliko ustvarjalnega navdiha. Se vidimo drugo leto. Lp Simona Habič

Učenci 5. a, OŠ Savsko naselje iz Ljubljane pravijo:

Všeč mi je bilo, ker sem imel mehurčke v roki in nam je asistentka Vesna prižgala mehurčke z vžigalnikom. Imeli smo tudi poskus, ko smo zamrznili list. Matej

Vse pri tej delavnici mi je bilo všeč, še posebej raketa. Priznati moram, da sem se malo bal, ko so mi zakurili tiste mehurje na roki. Nora je bila tudi eksplozija. Jure

Svetilko bi rad nesel domov. Res pa je, da jo lahko naredim sam. Jure

Svetleča limona, a? Nisem pričakovala, da bomo izdelali svetilko. Pametno je bilo spoznati, kako narediti super svetilko iz okroglih ploščic železa in male valute denarja. Aida

Vrtavke so bile neverjetne! Kar zvrtele se mi je, ko sem gledal kako se vrtijo. Jure

Super barve in vrtavke. Še veliko takšnih naravoslovnih dni si želim. Iris

In izvajalci delavnic...

Četudi naslov prireditve lahko razumemo, da je v povezavi s čarovnijami, vendar temu ni tako. Z delavnicami so prikazani določeni tako fizikalni kot kemijski poskusi v živo. Hkrati so mladi obiskovalci opozorjeni, da so izidi nekaterih poskusov nepredvidljivi in da je vedno potrebno poskrbeti za varnost. Seveda je nekaj poskusov prirejenih tako, da jih mladi obiskovalci lahko samostojno naredijo. Vsekakor je to dobrodošla izkušnja, saj si lahko že večino poskusov ogledajo preko računalniškega spleta. Vsekakor je prireditev popestritev za osnovnošolsko in drugo mladino, in se jo spleča vsako leto ponavljati.

Dr. Ivan Leban, profesor anorganske kemije

Botanični vrt se od samega začetka udeležuje festivala Hokus Pokus. Festival je vsako leto bolj obiskan in je postal že tradicionalen. Sama ideja se mi zdi zelo dobra. Mnoge šole so dogodek vključile v svoj program, koristen pa ni le otrokom in učiteljem, pač pa tudi izvajalske inštitucije tako postajajo še bolj prepoznavne, presegajo svoje okvirje in se povezujejo z drugimi ustanovami. Upam, da bo festival lahko tudi v bodoče nadaljeval svojo tradicijo in se razvijal ter privabljal nove obiskovalce.

Alenka Marinček, pedagoški vodja Botaničnega vrta

Festival Hokus Pokus je brezhibno organiziran in vsebinsko vedno bogat. Odlično!

Mateja Budin, direktorica zavoda Mathema

2.5.2 ZOOM.8 FILMSKI FESTIVAL

1. Vsebina

V petek, 27. marca 2015 smo ob 18. uri v Festivalni dvorani v Ljubljani podelili Zlate, Srebrne in Bronaste klape 2015. Filmske nagrade, s katerimi nagradimo izvirnost, ustvarjalnost in drznost na filmskem področju, so izročili letošnji žirantje: novinarka Neža Prah, igravec Aljoša Kovačič in vodja festivala Bojan Martinec.

V letošnjem letu smo prejeli več filmov kot lani, predvsem osnovnošolskih, skupaj je bilo vseh filmov 62. Prevladovali so filmi z vsebinami, ki zajemajo medsebojne odnose ter odnos do okolja in življenja. Prispeli so filmi vseh žanrov, od igranih, animiranih, dokumentarnih in eksperimentalnih iz Slovenije in tudi tujine. Žirija je ocenjevala izvirnost, sporočilnost ter

obvladovanje potrebnih filmskih elementov; to so režija, scenarij, kamera, montaža in glasbena oprema.

Na letošnji festival se je prijavilo 62 filmov iz različnih osnovnih in srednjih šol ter sorodnih ustanov in filmskih klubov:

KUD Marnie film, OŠ Gorišnica Luksus Produkcija Krško, Pionirski dom – Center za kulturo mladih, Osnovna šola Ljubljana Vižmarje – Brod, Osnova šola Maksa Pečarja Ljubljana, Osnovna šola Veliki Gaber, Lijamedija iz Cerkelj ob Krki, Kinodvor iz Ljubljane, Nina Film iz Ljubljane, Osnovna šola Rače, Mladinski dom Celovec, Osnovna šola Ig pri Ljubljani, Osnovna šola Brezovica, Osnovna šola Nove Jarše, Osnovna šola Ljutomer, Zavod ZVVIKS iz Ljubljane, Zavod Mitra iz Maribora, Druga gimnazija Maribor, Produkcijška šola Mladinski dom Jarše, Mladinski dom Celovec in Gamel Studios Gimnazije Bežigrad iz Ljubljane .

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

V letošnjem letu smo festival nadgradili s filmskimi delavnicami s področja scenaristike, filmske igre, produkcije in 3D animacije. Udeležence je najbolj zanimala razlika med filmsko in gledališko igro, ki jo je vodil Tadej Pišek, naučili so se tudi, kaj je potrebno za ustvarjanje dobrega scenarija, spoznali različne tehnike snemanja in njene postprodukcije. Tako učenci kot mentorji predlagajo, da bi v prihodnje bilo podobnih delavnic še več.

V petek, 27. marca 2015 je v Festivalni dvorani ob 9. uri potekala okrogla miza na osrednjo temo letošnjih delavnic: »Video čivkanje / video Tweet na vlogosferi« s sogovorniki Vuk Čosić, Barbara Horvat in Žiga Gombač.

Ob zaključku je Vuk Čosić ustvarjalcem svetoval:« Bodite uporniki in brez sramu izkazujte drugačnost, saj nas družba uči, da smo »kloni«. Če boste drugačni in posebni, je potem tudi vseeno, kakšno formo za izražanje uporabljate.»

Enakega mnenja je bil tudi Žiga Gombač, ki je poudaril:

»Forma je drugotnega pomena, predvsem moraš imeti nekaj za pokazati, vedeti moraš, da je ustvarjanje proces, s katerim osebnostno rasteš in te osrečuje. Če sta slava in denar edina motiva za ustvarjanje, je koncept zgrešen že v samem začetku.»

Barbara je poudarila, da je v srednji šoli dostikrat bila deležna posmeha zaradi svojega drugačnega izražanja preko video posnetkov, danes pa je prav, da je pri tem vztrajala.

Okroglo mizo je vodila Carmen L. Oven.

b) Učinkovitost

Festival je bil za udeležence ogledov filmov in delavnic brezplačen, prav tako so imeli prost vstop obiskovalci. Festival je sofinanciran s strani Mestne občine Ljubljana.

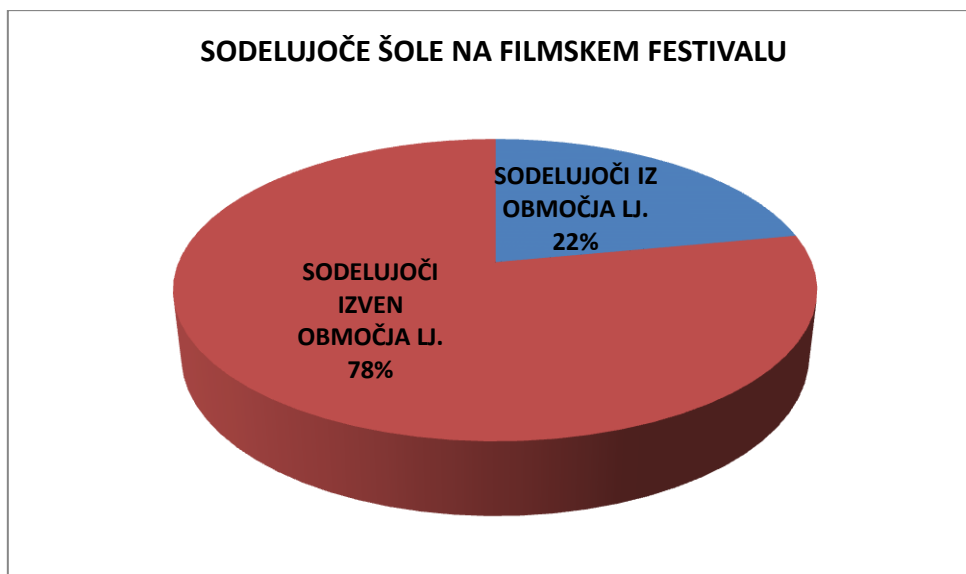
c) Dostopnost

Na festivalu se je tokrat predstavilo 62 filmov. Od tega je bilo 54 osnovnošolskih filmov in 8 filmov srednješolcev. Zaključne prireditve, ogledov filmov in delavnic se je udeležilo 120 avtorjev, udeležencev in obiskovalcev.

Filmi so bili iz različnih osnovnih in srednjih šol ter sorodnih ustanov in filmskih klubov:

KUD Marnie film, OŠ Gorišnica Luksus Produkcija Krško, Pionirski dom – Center za kulturo mladih, Osnovna šola Ljubljana Vimarje– Brod, Osnova šola Maksa Pečarja Ljubljana, Osnovna šola Veliki Gaber, Lijamedija iz Cerkelj ob Krki, Kinodvor iz Ljubljane, Nina Film iz Ljubljane, Osnovna šola Rače, Mladinski dom Celovec, Osnovna šola Ig pri Ljubljani, Osnovna šola Brezovica, Osnovna šola Nove Jarše, Osnovna šola Ljutomer, Zavod ZVVIKS iz Ljubljane, Zavod Mitra iz Maribora, Druga gimnazija Maribor, Produkcijška šola Mladinski dom Jarše, Mladinski dom Celovec in Gamel Studios Gimnazije Bežigrad iz Ljubljane

3. Smernice za vnaprej

Glede na dejstvo, da so največji uspeh doživele praktične filmske delavnice, bomo na naslednjih filmskih festivalih ZOOM posvetili temu še večjo pozornost ter jih praktično še dodatno nadgradili. Najboljšim avtorjem na osnovnošolski in srednješolski stopnji smo podelili zlate, srebrne in bronaste klape, prav vsi pa so prejeli potrdila o udeležbi.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Filmski festival ZOOM – FESTIVAL ZA MLADOLETNE je letos potekal že deveto leto. Festival je namenjen spodbujanju in izobraževanju mladih na področju filmskega ustvarjanja. Skozi filmsko govorico, ki je mladim najbližja, se gledalcem odpira nov svet - svet odrasčajočih in njihovih težav, strahov, želja in hrepenenj.

Namen festivala je srečanje filmskih in video ustvarjalcev osnovnih in srednjih šol, spoznavanju, izmenjavi izkušenj, ki prinašajo tudi preverjanje lastne ustvarjalnosti. Strokovna žirija najboljšim filmom na obeh stopnjah, osnovnošolski in srednješolski, dodeli nagrade – zlate, srebrne in bronaste filmske klape.

V letošnjem letu smo prejeli več kot 60 filmskih del osnovnošolcev, ki jih je ocenjevala strokovna žirija. V letošnjem letu smo festival še nadgradili s pestro ponudbo praktičnih delavnic, okroglih miz in projekcij, primernimi za osnovnošolce in srednješolce.

V tridnevnem festivalskem dogajanju v Festivalni dvorani so mladi dobili priložnost, da pokažejo svoj film in hkrati vidijo dela drugih mladih režiserjev.

»Mladi so v pripravo filmov vložili veliko truda, znanja in želje. Posneti igrani film, zbrati ekipo, zgodbo posneti na terenu, sproti režirati in voditi igro ... je ne samo časovno, temveč tudi organizacijsko zahteven projekt – to ve vsak režiser. Da posnameš animirani film, pomeni prebiti v filmskem studiu, če tudi je improviziran, ure in dneve prostega časa. Sestaviti dokumentarni film in ga spraviti v dramaturško zanimivo in napeto zgodbo, je umetnost svoje vrste,« je o kakovosti letošnjih filmov ob koncu dejal vodja festivala Bojan Martinec.

2.5.3 OTROŠKI FESTIVAL GLEDALIŠKIH SANJ

1. Vsebina

V 13 letih svojega ustvarjalnega obstoja je Otroški festival gledaliških sanj pridobil izredno pomembno mesto v repertoarju otroških gledaliških prizorišč. Gledališki festival je v času od 30. marca do 3. aprila 2015 z otroškim smehom napolnil Slovensko mladinsko gledališče, teden kasneje pa Siti teater BTC (7. april – 10. april). Festival je postal ne le možnost, da se osnovnošolske skupine s svojimi odrskimi umetnijami predstavijo, temveč predvsem

spodbuda in motivacija za njihovo nadalnje ustvarjanje. Tako naš festival predstavlja osnovnošolskim gledališkim skupinam pomemben festival, dogodek na katerega se z veseljem vračajo in projekt, ki omogoča da otroške sanje vseh mladih skupin, ki imajo željo po nastopanju, postanejo realnost.

Z vsakoletno organizacijo in izvedbo festivala tako spodbujamo mlade, da gojijo to pomembno in nadvse potrebno obliko kulturno-umetniškega udejstvovanja, ki združuje tako ples, gib, petje, pantomimo, igro, odrsko prezenco, govor, kot tudi razno razne odrske veščine akrobatike. Tako smo tudi letos gostili kar 48 mladih gledaliških skupin iz širše Slovenije in zamejstva. Zaključna prireditev je potekala v Festivalni dvorani, v nedeljo, 12. aprila ob 12. uri. Najboljše skupine so prejele unikatne nagrade, ki jih izdelajo udeleženci likovnih delavnic Pionirskega doma – Sanjke ter vstopnice za gledališke predstave, najboljši igralci pa 20 brezplačnih ur v gledališkem studiu Pionirskega doma ali udeležbo na počitniški gledališki šoli. Prav vse skupine in vsi mentorji ter mentorice pa so dobile tudi priznanje za udeležbo. Pred zaključno prireditvijo je od 10. ure dalje potekala tudi okrogla miza za mentorje skupin, kjer je žirija podala komentarje na predstave in nasvete za nadaljnje delo. Med tem časom so si lahko otroci skupaj s starši v Festivalni dvorani ogledali predstavo Show strahov. Zmagovalci so prav vsi nastopajoči, saj je osnovni namen našega festivala mladostnikom omogočiti enkratno gledališko doživetje in občutenje pravega gledališkega duha.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Letošnji festival je tako po mnenju žirije, kot sodelavcev ponudil najboljšo bero predstav do sedaj. Navdušeni smo bili nad napredkom večine skupin, predvsem nam je v veselje to, da mentorji in skupine postajajo vedno bolj pogumni in si upajo raziskovati nove oblike gledališkega izraza. Tako smo imeli kar nekaj plesnih vložkov, pa kombinacijo lutk in igranja, pa pravo pravcato uprizoritev stripa, pa drugi strain pa tudi zelo družbeno angažirane avtorske predstave, odlične mjuzikle in še in še. Zato smo tudi letos organizirali okroglo mizo, saj opažamo, da je to eden izmed najmočnejših adutov festivala in prav s tem skrbimo za to, da smo tako organizatorji, kot obiskovalci, vsako leto bolj zadovoljni z videnim, predstave pa vedno bolj kvalitetne. Vsak udeleženec in obiskovalec je bil deležen knjižnega kazala, ki hkrati velja za ekraten brezplačni obisk dogodka ali dejavnosti v Pionirskem domu. S tem smo želeli otroke spodbuditi k nadaljnjem udejstvovanju v kulturno obarvanih delavnicah ali dogodkih. Zelo pomembno se nam namreč zdi, da otroci dobijo veselje in voljo za obiskovanje kulturnih dogodkov, saj s tem sledimo ciljem vzgoje občinstev, obenem pa si otroci krepijo estetski čut, razvijajo kritičnost in razvijajo svojo domišljijo.

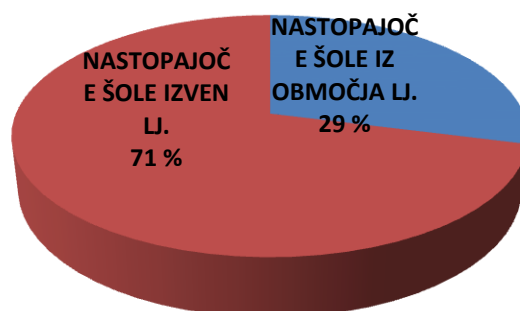
b) Učinkovitost

Kotizacija za festival je znašala 100 € na skupino, festival pa je sofinanciran tudi s strani Mestne občine Ljubljana. Nekatere šole, ki so imele več predstav, so sicer zaprosile za odpis katere od kotizacij, čemur smo ugodili, kljub temu pa lahko rečemo, da je bil festival tudi v tem pogledu uspešen.

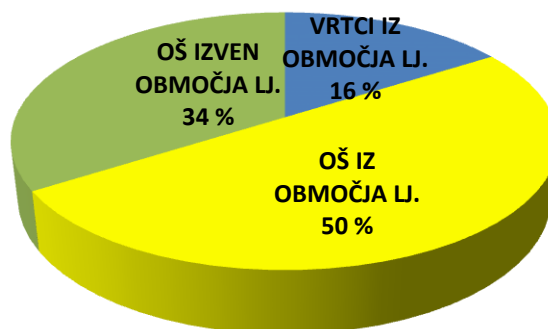
c) Dostopnost

Na festival se je tokrat predstavilo 48 skupin. Vse skupaj je nastopilo 659 igralcev, predstave pa si je ogledalo kar 7873 obiskovalcev. Poleg osnovnošolskih skupin, se je letos s svojo predstavo predstavil tudi en vrtec, obiskovalci pa so bili prav tako osnovnošolci (84 %) ter otroci iz vrtca (16 %). Kot vsako leto je prišlo na ogled tudi nekaj staršev ali sorodnikov nastopajočih ter nekateri predstavniki šol in vrtca. Izdelali smo tudi analizo nastopajočih in gledalcev po regijah ter ugotovili, da kar slabe tri četrtine nastopajočih prihaja iz regij izven Ljubljane, večina gledalcev pa je iz ljubljanske regije, s čimer na svojevrsten način skrbimo za sodelovanje med otroki iz različnih regij (tako otroci slišijo različna narečja, ena od predstav pa je bila tudi v madžarskem jeziku).

NASTOPAJOČE ŠOLE NA 13. OTROŠKEM FESTIVALU GLEDALIŠKIH SANJ

OBČINSTVO 13. OTROŠKEGA FESTIVALA GLEDALIŠKIH SANJ

3. Smernice za vnaprej

Glede na to, da gre sedaj za že zelo dobro utečen festival, bi si želeli predvsem ohranjati število predstav ter obiskovalcev. Še naprej bomo nadaljevali z okroglimi mizami ter spodbujali in usmerjali mentorje in mentorice, da bodo ti otrokom lahko ponudili še več smernic za kvalitetno, a hkrati zabavno in sproščeno gledališko ustvarjanje. Ker smo si želeli poskrbeti še za dodatno izobraževanje mentorjev in mentoric, smo se povezali tudi z društvom Taka Tuka, ki organizira konference gledališke pedagogike. Tako bo v oktobru naslednja konferenca gledališke pedagogike potekala prav v Pionirskem domu, vsi mentorji in mentorice pa so ob prijavi na festival prejeli tudi vabila na konferenco. S tem želimo še spodbuditi izobraževanje mentorjev in mentoric, saj so prav oni najpomembnejši medij pri gledališki vzgoji.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Otroški gledališki festival je vsako leto, tako za delavce na festivalu, kot tudi za udeležence, res poseben dogodek. Ne le, da sicer navadno "resnejše" in profesionalne ustanove postanejo središče otroškega vrveža in navdušenja, predvsem je neverjetno, kakšno pozitivno vzdušje spremlja celotno ozračje festivala. Tako ni bilo nič čudnega, da sta med enim izmed odmorov med festivalu, ko se skupine pripravljajo in postavljajo oder, dva izmed vzgojiteljev priredila pravo plesno zabavo, ko sta začela plesati na glasbo, ki se vrtila med odmori. Kmalu se jima je pridružila cela dvorana, vključno z organizacijsko ekipo in prav vsi smo bili neverjetno navdušeni nad spontanostjo in energičnostjo vzgojiteljev. Upamo pa si trditi, da se taki presežki dogajajo prav zato, ker je celoten festival organiziran sicer tekoče, a

v zelo sproščenem vzdušju, ki se odraža tudi v nastopih na odru. Večina otrok je namreč, bolj kot da bi bili živčni, neizmerno ponosnih na priložnost, ki jo dobijo – igrati na čisto pravem gledališkem odru (za nekatere celo prvič na kakršnem koli odru sploh!) pač ni mačji kašelj! Prav tako so se mnogim odraslim zarosile oči na zaključni prireditvi, ko so otroci prihajali po nagrade, saj so bili ponos, zadovoljstvo, pa tudi malce sramu ob taki časti, očitni in vidni. Ponuditi otrokom priložnosti, da se pokažejo vrstnikom, morda prejmejo kakšno nagrado, a tudi brez nje dokažejo, da zmorejo, kot "pravi" igralci igrati na istem odru kot oni ter si tudi sami ogledajo delo drugih skupin, je pravi privilegij in upamo, da ga bomo imeli še dolgo. Se vidimo na 14. Otroškem festivalu gledaliških sanj!

O festivalu dolgoletni pomemben **član žirije, Rajko Stupar:**

Letošnji 13. otroški festival GLEDALIŠKIH SANJ je po kakovosti predstav presegel vse prejšnje. Kako se je to lahko zgodilo?

Vse je namreč odvisno od mentorjev.

Zdi se, da se končno ukvarjajo z gledališko vzgojo v vrtcih in šolah tisti, ki to znajo, ki so za to usposobljeni in ki premorejo dovolj srčnosti, da lahko rezultate tudi javno predstavijo. Njihovo znanje je zagotovo tudi rezultat permanentnega izobraževanja v mreži JSKD in drugih visoko strokovno vodenih sredinah.

V pripravi na življenje je učno vzgojni proces tako kompleksna kategorija v pristojnosti države, da ga ne zaobjame njen še tako domišljen načrt, ki se navadno z uresničevanjem sproti spreminja v kalup, utesnjuje in sproža stranske negativne učinke. Morda se to dogaja prav zato, ker ne upošteva nespornega dejstva,

da skozi gledališče

otroška duša

najlažje

smisel

išče.

Osnove gledališke umetnosti otroci ob vztrajnem mentorskem delu osvojijo mnogo hitreje, kakor odrasli. Še več! Njihov imaginativni svet je neobremenjen, zato so se sposobni mnogo globlje potopiti v svet umetnosti. Če celotnega festivala ne, je potrebno videti že samo , na primer, predstavo Plesno podstrešje. Ko doživite do potankosti preiščeno in briljantno izvedeno odrsko iluzijo njihovega lastnega sveta, boste razumeli, kaj imam v mislih. In takih avtorskih predstav je bilo na letošnjem festivalu kar nekaj. V njih začutite suverena posameznika, popolnoma zavestno izpostavljenega na odru znotraj kolektiva, s katerim živi in ustvarja, izgrajuje sebe in raste. Če to ni šola za življenje, kaj potem je?

Mojca Pfeifer, mentorica gledališke skupine OŠ Martina Krpana:

Gledališčniki, mentorice in starši iz OŠ Martina Krpana smo zelo navdušeni nad gledališkim festivalom, vse pohvale organizatorjem in izvajalcem.

Simona Bertoncelej, mentorica gledališke skupine OŠ Križe:

Zahvaljujem se vam za odlično organizacijo, pomoč vseh sodelujočih, vse je potekalo tik-tak.

Mladi dovški oder z mentorco Leono Gomboc in predstavo PUBERTETNIKI NISMO UJETNIKI se vam najlepše zahvaljujemo, da smo bili lahko del vašega festivala. LEPO NAM JE BILO MED VAMI. Zaključna prireditev se nam je zdela zelo prijetna, ob prisotnosti velikih gledaliških imen pa tudi hudo pomembna.

Želimo vam lepo pomlad, še lepše poletje... in drugo leto spet pridemo!! ZAGOTOVO.

Objemčke z gorenjskega konca

Leona z igralci

Danes smo predstavili svojo predstavo. Upamo, da so bili gledalci zadovoljni. Naši igralci so bili zelo veseli polne dvorane in odlične publike. Sem vesela, da sem prijavila skupino na Festival. Sicer pa najlepša hvala za vse in še mnogo uspešnih dogodkov v prihodnje!

Lep, sončen pozdrav! **Andreja Burkelc – mentorica otroške gledališke skupine Paglavci iz PD Vrhovo**

Vsa pohvala organizatorjem festivala, bili smo zelo zadovoljni in si želimo še kakšnega snidenja. **mentorica dramskega krožka OŠ Šempas, Ines Volk**

2.5.4 GLASBENI FESTIVAL

1. Vsebina

Glasbeni festival Pionirskega doma v Ljubljani je vsakoletna prireditev, ki omogoča mladim in neuveljavljenim posameznikom in skupinam slovenskih osnovnih in srednjih šol, da nastopijo pred občinstvom vrstnikov in starejših ter jim predstavijo svoje izvajanje, kot tudi avtorsko glasbeno ustvarjanje.

Festival se je v maju 2015 odvijal že osmič – že lansko leto se je iz festivala naravnane na ljubljansko območje, razširil na vseslovenski glasbeni prostor, s čimer se vse bolj uveljavlja kot referenčni slovenski otroški in mladinski glasbeni festival, saj je za razliko od večine drugih tovrstnih dogodkov, žanrsko popolnoma odprt in spodbuja kvaliteto na vseh področjih mladinskega glasbenega ustvarjanja.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Osnovnošolce in srednješolce spodbuja k glasbenemu ustvarjanju predvsem avtorskih skladb. Nastopajočim omogočiti, da doživijo svoj prvi večji javni nastop, kjer se predstavijo z lastnimi besedili, lastno glasbo in interpretacijo.

b) Učinkovitost

Ocenjujem, da smo zelo uspešni glede na finančni vložek.

c) Dostopnost

Vsako leto poskušamo sprejeti vse prijavljene vendar smo omejeni na 10 glasbenih skupin in 10 solistov. Širimo razpoznavnost festivala tudi z sodelovanjem z revijo PIL.

Poteka tudi glasovanje za Pilovega zmagovalca po samem festivalu.

Letos je nastopilo 12 posameznikov od tega 7 z avtorsko skladbo in 7 skupin od tega 5 z avtorsko skladbo, tako da se bližamo festivalu z izključno avtorskimi skladbami.

Obisk festivala je brezplačen in letos nas je obiskalo cca. 250 ljudi.

Med zasedanjem žirije smo program pripravili sami. Nastopili so naši učenci s 9 skladbami, tako da smo v tekmovalnem in ne tekmovalnem delu v dveh urah in pol slišali 28 skladb. Letošnjo žirijo so sestavljali Hamo Šalehar, Bojan Cvetrežnik in Mojca Menart.

3. Smernice za vnaprej

Želimo si še večje razpoznavnosti na slovenski glasbeni sceni in še večje število kakovostnih avtorskih skladb.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Udeleženci glasbenega festivala doživijo profesionalni nastop na velikem odru z ekipo odrskih tehnikov in odličnim ozvočenjem. V sproščenem vzdušju torej doživijo koncert, ki je primerljiv s profesionalnimi odri. Za večino nastopajočih je to prvi večji nastop in so pod velikim vtisom ter doživijo nepozabno izkušnjo. Prednost našega festivala je predvsem v tem, da otroke motivira k pisanju avtorskih skladb, za razliko od drugih. Pridobijo na samozavesti, odpravljajo tremo in velik povdarek je tudi na medsebojnem poslušanju in druženju z vrstniki iz katerih se kasneje oblikujejo tudi nove skupine oziroma skupni nastopi. Nagrada festivala pa pripomore k samim začetkom, saj zmagovalci sodelujejo pri snemanju zmagovalne skladbe z odličnimi glasbeniki. Letošnji festival je bil odlično obiskan in kljub dolgemu programu ni izgubil publike do konca koncerta.

2.5.5 BODI PISATELJ – LITERARNI NATEČAJ ZA OSNOVNOŠOLCE

1. Vsebina

23. aprila 2015 smo podelili nagrade Drugega literarnega natečaja **Bodi pisatelj** v slovenskem jeziku in Prvega literarnega natečaja v nemščini in angleščini. Prireditve se je udeležilo približno 130 udeležencev in obiskovalcev. Dramske tekste – odlomke sta prebirala in interpretirala dramska igralca Marinka Štern in Pavle Ravnohrib, za glasbeno vzdušje pa je poskrbela kitaristka Martina Jerinič. Obrazložitev je podala igralka Urša Strehar Benčina, prireditve pa je povezovala voditeljica Carmen L. Oven. Bilo je lepo, kulturno, lahko rečemo skromno in izbrano veličastno!

Žirijo 2. literarnega natečaja so ponovno sestavljale članice: Jana Kolarič pesnica in pisateljica, članica DSP, prof. Marjetka Krapež slovenistka na gimnaziji Vič ter dr. Aksinja Kermauner, pisateljica in članica DSP.

Nad odzivom mladih literatov smo bili več kot navdušeni, saj smo prejeli več kot 180 različnih literarnih del iz 60 osnovnih šol ter 25 literarnih del iz 16 srednjih šol iz cele Slovenije. Mlade pisateljice in pisatelji so se morali spoprijeti z odlomki kratkih zgodb vodje natečaja in pisatelja Bojana Martinca. Ujeli in na sebi lasten način so nadgradili iztočnice v samosvojo kratko umetnino, tako v slovenskem, kot tudi v nemškem in angleškem jeziku.

Dela nam je poslalo v slovenskem jeziku 170 avtorjev iz osnovnih šol (število mentorjev je bilo 57). 6 šol iz Ljubljane in 37 šol iz ostale Slovenije.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Kot so ugotovile žirije, ki so zasedale v tednih pred prireditvijo, so bila literarna dela zelo izvirna, iskrena, napisana s skrbno izbranim besediščem, duhovita ter napisana v različnih žanrih od ljubezenskih zgodbo do detektivk. Pohvalo je potrebno izreči tudi številnim mentorjem, ki spodbujajo in navdušujejo učence in dijake za pisanje kratkih zgodb. Le tako se nam ni za bati, da bi mladi pozabili na pisano besedo ter na veselje in srečo, ki ga pisanje ustvarja.

V letošnjem letu smo literarni natečaj nadgradili z literarnimi prispevki srednješolcev, ki so se morali spopasti z že omenjenimi odlomki v angleškem in nemškem jeziku na različnih jezikovnih stopnjah. Njihovi prispevki so bili izredno kvalitetni in tudi najboljšim med njimi smo podelili nagrade.

Prav vsi udeleženci pa so prejeli priznanja za udeležbo, vse mentorice in mentorji pa priznanje za mentorstvo.

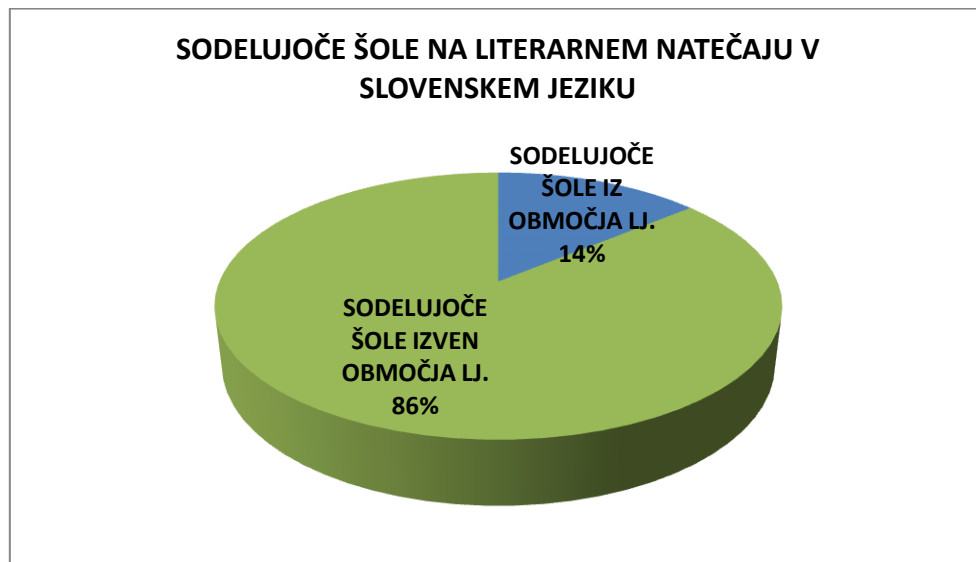
b) Učinkovitost

S sredstvi, ki so bila na razpolago smo ekonomično poskrbeli, da je prireditev spodbudila in opogumila mlade literate in njihove mentorje.

c) Dostopnost

Udeležba, sodelovanje in obisk natečaja je bil brezplačen. Razpis je bil poslan na vse osnovne in srednje šole v Sloveniji, zato je bil tudi odziv tako mogočen.

Prejeli smo 61 prispevkov iz 2. triade in 121 prispevkov iz 3. triade OŠ. Če pogledamo slovenski literarni natečaj BODI PISATELJ 2015, je večina literarnih del prispela iz vseh regij Slovenije, s tem da je bila Ljubljana najskromneje zastopana.

3. Smernice za vnaprej

V prihodnje bi bilo dobro razmisliti in dodati zaključni prireditvi BODI PISATELJ (ali dan po njej) evalvacijo programa z mentorji v obliki dodatnega srečanja ali okrogle mize na temo "vzpodbujanje literarnega ustvarjanja otrok in mladine v osnovnih in srednjih šolah".

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Literarni natečaj BODI PISATELJ vzpodbuja mlade, da se spoprimejo z umetnostjo ustvarjanja v žanru kratke zgodbe.

Kajti napisati kratko zgodbo na pravi način je umetnost, ki daleč presega osnovnošolske spise. Ker je natečaj tekmovalnega značaja, nagradi najboljše ustvarjalce in potencialne pisatelje ter pomaga mentorjem in slovenistom, da na zanimiv način vzpodbudijo mladino k literarni ustvarjalnosti.

Že v začetku razpisa so podani trije literarni odlomki kratkih zgodb različnih žanrov (poetičnost, kriminalka, pustolovščina, osebna doživetja in občutja ...), ki jo morajo dopolniti, nadgraditi in narediti svojo zgodbo. To se zdi mladim zanimivo, saj so jih podani stavki in misli, ki v hipu odprejo njihovo domišljijo.

Kot mi je dejala ena od mentoric: »V vsej poplavi literarnih natečajev mi je vaš najljubši.«

2.5.6 LITERARNI NATEČAJ V TUJEM JEZIKU (ANGLEŠČINA IN NEMŠČINA)

1. Vsebina

Oddelek za tuje jezike in kulture Pionirskega doma je letos prvič organiziral literarni natečaj za srednješolce v angleškem in nemškem jeziku, s katerim smo se priključili literarnemu natečaju za osnovnošolce, ki ga organizira Kulturni oddelek Plonirskega doma. Razpis za natečaj je bil objavljen v mesecu januarju na spletni strani Plonirskega doma, prav tako pa smo za pomoč pri distribuciji razpisa prosili naše partnerje (British Council, Goethe

Institut, IATEFL Slovenia itd.), ki so nam pri širjenju glasu o 1. literarnem natečaju radi in z veseljem pomagali. Rok za oddajo prispevkov je bil 23. marec, prispelo pa je skupno 25 prispevkov s 14 šol, en dijak je celo tekmoval na obeh jezikih, kar še posebej pozdravljamo. Prispevki so se morali navezovati na enega izmed treh osnovnih besedil, ki so bila podana v razpisu, torej so jih morali dijaki in dijakinje vključiti v svoje besedilo. Prispelo je lepo število zelo raznolikih prispevkov različnih dolžin, vsekakor pa je potrebno pohvaliti vse dijake, da so se lotili naloge in jo tudi uspešno opravili, kar nam daje motivacijo za naprej. Vsekakor literarno udejstvovanje mladih predstavlja enega izmed temeljev izobraževanja mladih na kulturnem področju, obenem pa smo jim z natečajem v tujem jeziku ponudili možnost in priložnost, da pokažejo svoje jezikovne kompetence, zmožnosti in spretnosti, kar so tudi storili.

Prispevke sta ocenjevali dve komisiji, v katerih so bili po trije ocenjevalci; k sodelovanju smo povabili tako zunanje ocenjevalce z referencami z literarnega in strokovnega jezikovnega področja, ki so se z veseljem odzvali povabilu. V posamezni komisiji sta bila tudi po dva notranja ocenjevalca, torej pedagoga z Oddelke za tuje jezike in kulture. Koordinatorica in vodja natečaja v tujem jeziku je s pomočjo ostalih ocenjevalcev sestavila podrobne kriterije za ocenjevanje, s katerim smo omogočili kar se da objektivno ocenjevanje in vrednotenje prispevkov. Večja usklajevanja na koncu niso bila potrebna, kar kaže na ustreznost kriterijev in dobro izbiro ocenjevalcev samih.

Zaključna prireditev je potekala 23. aprila v Festivalni dvorani, odziv sodelujočih je bil dober, saj je na samo podelitev in razglasitev zmagovalcev prišlo 11 dijakov in 3 mentorji, med njimi so bili tudi skoraj vsi nagrajenci, česar smo prav tako veseli, saj to potrjuje naš cilj, da srednješolci tudi take natečaje potrebujejo in jih jemljejo enako resno in zavzeto, kot ostala tekmovanja in natečaje.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

1. literarni natečaj v tujem jeziku je dober korak v smer razvijanja in negovanja ustvarjalnih in literarnih kompetenc mladih, kar se je pokazalo tudi v odzivu na sam natečaj. Komisiji sta bili navdušeni nad jezikovnimi zmožnostmi nekaterih prispevkov, vsekakor pa je potrebno dijake in dijakinje pohvaliti glede idej in zamisli, ki so jih razvijali v svojih prispevkih. Zastavljen cilj je bil dosežen, saj nismo vedeli, kakšen bo odziv, glede na to, da je šlo za 1. natečaj, tako da smo lahko več kot zadovoljni.

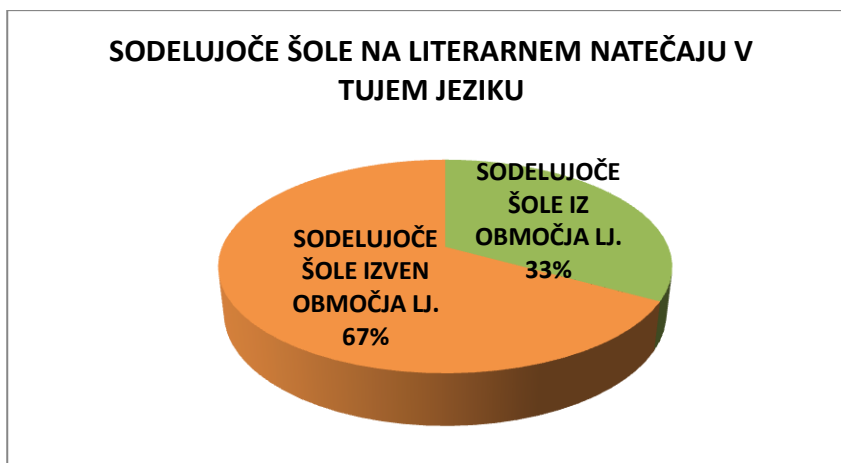
b) Učinkovitost

Kotizacije za literarni natečaj ni bilo, smo pa za same nagrade poleg tistih, ki so nam jih prijazno podarili v knjigarni Oxford Center, za kar se jim najlepše zahvaljujemo, kupili simbolične knjižne nagrade za vse sodelujoče (100 evrov), ker je prav, da se na literarnem natečaju sodelujoče nagradi s knjižno nagrado. Vsekakor je taka poteza tudi reklama za naprej, saj smo prepričani, da bodo šole, ki so sodelovale letos, sodelovale tudi v prihodnjih letih, saj nam je večina mentorjev izrekla tudi pohvalo za dobro organizacijo in sam natečaj.

c) Dostopnost

Na natečaju je sodelovalo 24 dijakov s 14 srednjih šol, od tega so bile štiri šole iz Ljubljane, ostale pa iz ostalih koncev Slovenije (od Lendave do Nove Gorice). Vsekakor smo veseli, da je sodelovanje vseslovensko in ne le regionalno omejeno, saj to potrjuje, da je sam natečaj segel dovolj daleč in da imamo dobre kanale za obveščanje in distribucijo.

3. Smernice za vnaprej

Glede na rezultate 1. literarnega natečaja v tujem jeziku želimo v naslednjem šolskem letu natečaj razširiti tudi na osnovno šolo, in sicer načrtujemo razpis za literarni natečaj v angleščini tudi za osnovnošolce tretje triade, saj menimo, da so osnovnošolci v tej starosti že možni dobrega izražanja v tujem jeziku in bi jim tako radi dali priložnost, da začnejo razvijati svojo literarno žilico že v osnovni šoli. Vsekakor načrtujemo v prihodnjih letih natečaj razširiti še na kakšen drug tuj jezik, da bi omogočili kar čim več dijakom, da se literarno udeležujejo in razvijajo.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Natečaj omogoča sodelovanje dijakom in dijakinjam, ki želijo svoje znanje tujega jezika izkazati tudi na način, ki se razlikuje od tistega na ustaljenih tekmovanjih preverjanja znanja iz tujega jezika, s tem pa jim je dana možnost umetniškega izražanja in svobode. Dijakom in dijakinjam želimo z literarnim natečajem v tujem jeziku ponuditi možnost, da raziskujejo literarne zmožnosti jezika, ki se ga učijo v šoli ali na jezikovnih tečajih, s tem pa razvijajo ne samo jezikovne zmožnosti, temveč tudi zmožnosti razumevanja zakonitosti in razsežnosti literarnega besedila. Dijaki in dijakinje s tem dobijo priložnost, da pokažejo svojo ustvarjalno žilico, obenem pa urijo in nadgrajujejo svoje jezikovne zmožnosti v tujem jeziku. Vsekakor gre za pomemben del razvijanja ustvarjalne in literarne kulture, ki je je v našem prostoru očitno premalo, saj takih oz. podobnih natečajev (skoraj) ni. Eden izmed nagrajencev je celo prosil za pomoč, če bi še kje zasledili kakšen podoben natečaj, saj bi se rad v takem smislu več udeleževal, pa nima možnosti. Naš natečaj to možnost ponuja, zato ga želimo naslednje leto ohraniti in nadgraditi, saj stvari vedno lahko še izboljšamo.

2.5.7 KALEJDOSKOP – PLESNI FESTIVAL

1. Vsebina

Vsebina festivala sodobne odrske umetnosti Kalejdoskop je odstopala od prijavljenih projektov v veliki meri zato, ker nismo imeli dovolj finančnih sredstev.

Izveden program:

12. 6. petek

18.00 plesne miniature: Gibogib (Slovensko mladinsko gledališče Ljubljana)

20.00 plesna predstava: V preobleki sebe – Ana Romih (Slovensko mladinsko gledališče Ljubljana)

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Program je bil izveden zelo uspešno. Na produkciji plesnih skupin GIBOGIB, ki delujejo v okviru Pionirskega doma se je predstavilo 13 plesnih koreografij, v katerih je nastopilo 55 plesalk in plesalcev. Gostujočo plesno predstavo Marry go`round smo izpeljali uspešno.

b) Učinkovitost

Projekt je bil finančno podprt, do te mere, da smo tehnično lahko izpeljali želeno. Vstopnine ni bilo. Predstava je bila delno finančno krita iz Kranja.

c) Dostopnost

V izvedbenem programu je nastopilo 55 plesalk in plesalcev, v Slovenskem mladinskem gledališču Ljubljana je bilo okrog 200 gledalcev. Nastopajoči so bili otroci od četrtega leta dalje, pa vse do dvajsetletnikov. Gledalci so bili večinoma starši in sorodniki in ljubitelji sodobne odrske umetnosti, zlasti ustvarjalnega giba pri naših najmlajših. Drugi del programa je bila gostujoča predstava mlade avtorice Ane Romih diplomantke SNDO iz Amsterdama s plesno predstavo Marry go`round. Predstava je dosegla veliko odzivnost glede na to, da je namenjena starejši plesni in zahtevni publiki. Predstavo si je ogledalo 56 gledalcev.

3. Smernice za vnaprej

Glede na uspešnost in odzivnost festivala že pripravljamo programa za festival sodobne odrske umetnosti Kalejdoskop 2016.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Vsi, ki so sodelovali v tem projektu, ne glede na funkcijo, je to koreograf, plesalec, oblikovalec luči ...je prvi vrsti imel lepo izkušnjo integracije v velik delujoč sistem, ki je kot organizem, saj eden brez drugega ne bi mogli izpeljati vsega kar smo izpeljali. Povezovanje posameznih znanj in izmenjava informacij, tako dobrih kot slabih, za napredovanje in ozaveščanje delovanja, ne glede na področje delovanja.

2.5.8 LIKFEST – LIKOVNI FESTIVAL

1. Vsebina

Festival je zasnovan kot niz razstav na šest razpisanih pod tem s skupno tematiko ekologije. Hkrati bosta razstavljali dva/-e vrtca/šoli v istem terminu, a v ločenih hodnikih/prostorih Art centra Pionirskega doma. Razstave bodo potekale od decembra 2015 do aprila 2016. Ključ pri izboru likovnih del posameznega vrtca/šole bo izrazita kreativnost, originalnost otroka/učenca, ki prevlada nad vplivom in prispevkom posameznega mentorja. Razpisan motiv/tema ustvarjalnega likovnega dela vrtcev ter osnovnošolcev v sodelovanju z mentorji je "Zelena prestolnica Ljubljana". Dela bo izbrala strokovna žirija.

V okviru festivala smo v mesecu oktobru izvedli celodnevne delavnice za mentorje in pedagoge vrtcev in osnovnih šol. Sodelovalo je 20 mentorjev in pedagogov. delavnice so bile namenjene spoznavanju novih, kreativnih tehnik, ki smo jih s sodelavci Art centra razvili prav namensko za ta dogodek.

Likfest pa je v mesecu decembru doživel tudi premierno otvoritev – razstava dveh vrtcev (vrtca Kolezija ter vrtca Zelena Jama – enota Vejica) trenutno krasi hodnike Artcentra. Dela je izbrala žirija (Zora Stančič, Marina Katalenič ter Nina Koželj). Dogodek smo otvorili 8. decembra, prisotne sta nagovorili direktorica Pionirskega doma, ga. Viktorija Potočnik ter kustosinja Likfesta, Marina Katalenič.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

V prvem semestru smo uspešno sledili zastavljenemu programu. 16 vrtcev in šol se je prijavilo na razpis za Likfest. Izvedli smo celodnevne delavnice za mentorje in pedagoge ter izpeljali prvo od sedmih razstav Likfesta.

b) Dostopnost

Program je dostopen vsem šolam in vrtcem v ljubljanski občini.

3. Smernice za vnaprej

V drugem semestru bomo izvedli še 6 razstav, v maju pa pripravljamo tudi zaključni dogodek Likfesta – celodnevne likovne delavnice ter pregledno razstavo del vseh sodelujočih šol. V mesecu februarju pa načrtujemo izvedbo še ene delavnice za mentorje in pedagoge.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Prvi likfest ni zasnovan samo za otroke ljubljanskih vrtcev in šol, temveč je namenjen tudi povezovanju likovnih pedagogov in mentorjev, saj je njihovo zaupanje ključno za izvedbo dobrih razstav. Že pri prvi razstavi se je pokazalo, da so bile naše delavnice učinkovite – v vrtcu so izvedli likovno nalogo v grafični tehniki, ki smo jo pokazali mentorjem na delavnicah. To je izrednega pomena, saj je grafika ravno zaradi težavnosti tehnike v vrtcih (in tudi šolah) najbolj zapostavljena.

Preko mentorjev smo tako dosegli, da so otroci pridobili nove izkušnje, se srečali z novimi tehnikami ter spoznali nova likovna področja. Kustosinja Likfesta je ob razstavi zapisala:

Marina Katalenič, kustosinja Likfesta, o festivalu: »S prvo razstavo otroških stvaritev v Art centru Pionirskega doma se je začel razstavni del festivala Likfest, ki poteka prvič ravno v letošnjem šolskem letu. Veseli nas lepa udeležba vzgojno-izobraževalnih ustanov, namreč kar 16 vrtcev in osnovnih šol iz Mestne občine Ljubljana sodeluje v sklopu festivala in nam tako pomaga uresničevati njegov osnovni namen; spodbuditi avtentično otroško ustvarjanje ter, v sodelovanju z vzgojitelji ter likovnimi pedagogi, omogočiti širjenje inovativnih likovnih praks v vzgojno-izobraževalnem delu.

Na premierni razstavi se predstavljajo otroci vrtcev Kolezija ter Zelena jama (enota Vejice) s 94 deli.

Okvirna tema letošnjega festivala je naziv Ljubljana, zelena prestolnica, s katerim se bo mesto ponašalo v letu 2016. Da je tudi otroško ustvarjanje v znamenju tega projekta, se v razstavljenih delih izraža na najrazličnejše načine. Po eni strani so to motivi, ki prikazujejo znamenitosti mesta Ljubljane. Po drugi strani je v delih zaznati ekološke podtone, hkrati pa se na temo veže uporaba širokega spektra zelene barve.

Rezultat so vsebinsko in tehnično raznoliki sklopi. Medtem ko je ena skupina otrok iz vrtca Kolezija ustvarila kalejdoskop originalnih avtoportretov v zelenem, je druga ustvarila domiselne podobe, v katerih prepoznamo linije ljubljanskega gradu ali Plečnikovega opusa. Spet nekateri so ubrali drugačno pot in se lotili abstraktnih form. Z njimi so poustvarjali bodisi tok Ljubljanice bodisi pojavnost vode, pri čemer so se posluževali tako bogatih, pastoznih nanosov barve kot tudi uporabe lepila in celo soli. Otroci iz vrtca Zelena jama so se lotili inovativne grafične tehnike, kjer nožek nadomesti že uporaba konice svinčnika. Na ta način so se že v najmlajših letih seznanjali z zakonitostmi te tehnike. Z izdelavo zanimivih maket hiš so razvijali tudi tridimenzialno mišljenje, ravno tako kot otroke iz vrtca Kolezija pa je tudi njihov navdih za ustvarjanje bila Plečnikova arhitektura.«

2.5.9 PIONIRSKI FESTIVAL

1. Vsebina

Program festivala je bil sestavljen kot preplet ustvarjalnih delavnic, skozi katera so udeleženci lahko spoznavali programe tujih jezikov in kultur ter kulturno-umetniške programe, ki jih izvajamo v Pionirskem domu. Na festivalu so sodelovali vsi mentorji, tako zaposleni kot zunanji sodelavci. V letu 2015 smo izvedli dva dogodka, prvega januarja, drugega pa septembra.

Koncept dogodkov je bil enak, spreminjali smo le vsebine in teme delavnic, ki so bile namenjene tako otrokom, kot njihovim staršem.

Od kulturno - umetniškega programa smo januarja izvedli naslednje delavnice: Čajanka pri muci, glasbena delavnica, delavnica Črkarija, Mladi raziskovalci, slikarska in kiparska delavnica, filmska, plesna in gledališka delavnica ter grafična delavnica. Tuji jeziki so predstavili kulturno različnost z delavnicami angleškega, nemškega, francoskega, španskega, kitajskega, ruskega in italijanskega jezika. Podoben program smo ponovili tudi septembra. Obakrat smo vzporedno za udeležence izvedli še program »Lov na zaklad«, skozi katerega so bili primorani obiskati večino delavnic. Ob koncu smo izžrebancem podelili vstopnice ter praktične nagrade.

Vzporedno z delavnicami, ki so potekale tako januarja kot septembra, je na odru potekal krajši animacijski in glasbeni program, v izvedbi Eve Moškon in Andreja Pekaroviča. Predstavili so se tudi tečajniki Pionirskega doma.

Festival je ostal brezplačen, na dan dogodka smo ob vpisu v programe novega šolskega leto septembra omogočili tudi izreden 5 % popust.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Festival usmerja in spodbuja mlade k izobraževanju za kulturo, pomaga pri iskanju njihovih želja in potencialov, je družaben dogodek, ustvarja novo prizorišče, spodbuja kreativnost in socializacijo. Na festivalu smo izvedli 20 različnih delavnic in s tem obiskovalce spodbujali k kreativnosti in ustvarjalnosti ter k iskanju lastnih želja po kvalitetnem preživljanju prostega časa, k socializaciji ter iskanju novih znanj.

b) Učinkovitost

Obiskovalci so se lahko na podlagi pogovora z mentorjem in sodelovanja pri posamezni delavnici lažje odločili ali jim posamezen program ustreza

c) Dostopnost

Na festivalu smo beležili velik razpon obiskovalcev, od najmlajših do starejših. Prevladovale so seveda mlade družine z enim ali več otroki, povprečna starost otrok je bila 7 let. Beležili smo okoli 300 obiskovalcev.

3. Smernice za vnaprej

V letu 2016 bomo januarski festival izvedli v sodelovanju s Četrtno skupnostjo Bežigrad, saj bodo v sodelovanju z lokalnimi društvi pripravili delavnice, namenjene predvsem odraslim. S tem festival programsko širimo in ga namenjamo prav vsem generacijam. Festival bomo zaključili s plesnim večerom v Festivalni dvorani.

Ustvarjalne delavnice bodo usmerjene k uporabi ekoloških in naravnih materialov, v okviru projekta »Ljubljana, Zelena prestolnica Evrope 2016«. Program bomo vsebinsko razširili tudi z izvedbo gledališke predstave Pravljíčarija v Mali dvorani.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Sonja Vidonja, vodja festivala, o projektu: »Verjamem, da si skoraj vsak otrok želi ustvarjati in se izobraževati na tistem področju, ki ga najbolj zanima. Marsikdaj ne ve prav dobro, kaj to pravzaprav je. Pionirski festival v enem dnevu, na enem mestu ponudi otroku tako široko paleto dejavnosti in programov, kot jih lahko spozna le malo kje: glasba, gledališče, ples, sedem tujih jezikov in kulture, risanje, oblikovanje z glino in z drugimi elementi, raziskovanje, film ter še marsikaj.«

2.5.10 BOBRI 2015

1. Vsebina

Letošnji Bobri so bili v znamenju arhitekture in oblikovanja, saj mineva 150 let od rojstva arhitekta Maksa Fabianija. Pionirski dom domuje v stavbi Jožeta Plečnika, zato smo letos pripravili arhitekturne in oblikovalske delavnice, ki jih je pripravil arhitekt Ira Zorko.

Organiziranemu ogledu Plečnikove stavbe je sledila delavnica, na kateri smo stavbo dokončali. Odkrivali smo njeno zgodovino in njene skrite koticke. Iz posameznih delov in elementov stavbe smo poskušali sestaviti skladno celoto, na koncu pa pogledali, ali je kaj podobna temu, kar si je zamislil mojster Plečnik.

Poleg delavnic smo izvedli predstavo Show strahov, v režiji Violete Tomič, v prostorih Festivalne dvorane pa smo gostili glasbenika Petra Kusa z koncertom ORKESTER IZVIRNIH INSTRUMENTOV. Prav tako so v naših prostorih izvajali delavnice društvo Smetumet – izdelava peresnic.

2. Evalvacija projekta

a) Uspešnost izvedenega projekta

Program, ki smo ga ponudili, je bil zelo uspešno izveden. Osnovni cilj delavnic je bil seznaniti širšo javnost z zgodovino stavbe Baragovega semenišča in njenimi preobrazbami vse do današnje podobe. Otroci, učitelji in starši so bili navdušeni in presenečeni nad zgodovino te edine okrogle hiše v Ljubljani, nedokončani del so na delavnicah izvirno dopolnjevali. Predstava Show strahov, po literarni predlogi Svetlane Makarovič, v režiji Violete Tomič je bila odigrana z ansamblom igralcev Pionirskega doma. Uprizorjena je bila dopoldne in popoldne, obakrat pred polno Festivalno dvorano. Poleg rednega programa smo v času podeljevanja vstopnic v Festivalni dvorani ponudili delavnico za otroke na temo arhitekture.

b) Učinkovitost

Učinkovitost se kaže v uspešni realizaciji zastavljenih vsebinskih ciljev – promocija same stavbe in njenih današnjih vsebin. Presenetilo je dejstvo, da vse ponujene dopoldanske delavnice niso bile zasedene, kljub dodatnim pozivom ljubljanskim šolam. Popoldanski termini delavnic so bili lepo zasedeni. Predstava Show strahov je bila lepo obiskana, kljub slabemu vremenu, ki lahko vpliva na obisk. Po predstavi je gledališka pedagoginja Bjanka Kršmanc vodila razgovor z igralci.

c) Dostopnost

Delavnice arhitekture in oblikovanja je obiskalo 100 otrok (6 delavnic), na delavnicah je bilo v povprečju 17 otrok. En termin v dopoldanskem času je ostal prazen. Predstavo Show strahov je videlo skoraj 400 otrok, v dopoldanskem in popoldanskem terminu. Glasbeni koncert je obiskalo 280 otrok, dopoldanski termin je bil poln, popoldne pa je prišlo precej manj obiskovalcev (80 od 200 prevzetih kart).

3. Smernice za vnaprej

Vsako leto ima festival poudarek na določeni umetnostni zvrsti. Pionirski dom izvaja program na vseh področjih umetnosti in tako bo ponudil program v obliki delavnic, predstav, koncertov,... glede na poudarek festivala Bobri v letu 2016.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-lega

Odziv udeležencev arhitekturne delavnice – ki je vzbudila velik interes otrok, učiteljev in ostalih udeležencev – nas je prepričal, da bo voden ogled in delavnica v prihodnje del rednega programa Pionirskega doma.

PROGRAMI UČENJA TUJIH JEZIKOV IN KULTUR

1 CELOLETNI PROGRAMI

1.1 ANGLEŠKI JEZIK IN KULTURA

1. Vsebina

Vsebina programa angleškega jezika in kulture je sovpadala z načrtovano, odstopanj ni bilo, opravljene so bile vse ure predvidene v programu v šol. letu 2014/15. Prav tako so bile opravljene vse obveznosti s strani uporabnika kot tudi s strani izvajalca programa. Programi so se prilagajali različnim starostnim skupinam in različnim predznanjem. Vpis v šol. l. 2015/16 je potekal konec avgusta in v prvem tednu septembra. Programi so se začeli izvajati v predvidenih rokih. Za reklamo smo dodatno poskrbeli tudi s sodelovanjem in izvedbo delavnic na Pionirskem festivalu, 4. 9. 2015. Vsebinsko je program enako zastavljen za novo šolsko leto kot je bil v predhodnem letu, glavni cilj je doseganje ravni znanja po Evropskem jezikovnem okviru - CEFR. Dodatno se bomo še naprej posvečali ohranjanju kakovosti in promoviranju igralnih uric ter mednarodnih izpitov, ki so hkrati tudi naša kakovostna referenca. Poleg rednega pouka smo ponovno zastavili dodatne aktivnosti kot so tečaj akademskega pisanja, bralni klub, sodelovanje učencev pri bralni znački Pionirskega doma, sodelovanje učencev ob kulturnem dnevu, sodelovanje učencev na zaključni prireditvi oddelka ipd. Dne 14.10. smo že izvedli slavnostno Podelitev certifikatov z mednarodnimi gosti (direktor British Councila – Conor Snowden, direktor Goethe Instituta – Uwe Reissig, atašejka francoskega jezika Francoskega kulturnega centra C. Nodier – Mareille Dechelette, vodja Instituta Cervantes Ljubljana – Lucia Ramallo). Prav tako bomo v mesecu januarju ponudili možnost kratkih tečajev ter delali na promoviranju in na ponudbi tečajev na VIZ in OŠ. V planu imamo tudi brezplačne, promocijske delavnice na VIZ in OŠ.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Vsi zastavljeni cilji v šol. l. 2014/15 so bili doseženi - izvedba programa v celoti, uspešna prijava na mednarodne izpite, uspešno motiviranje učencev za branje knjig za bralno značko, priprava na zaključno prireditev, izvedba dodatnih aktivnosti v zvezi s prazniki in prednovoletnim časom, izvedba preverjanja znanja in drugih aktivnosti. Uspešno sodelujemo s starši preko govorilnih in roditeljskih sestankov. Cilj naših tečajev (otroci in odrasli) je doseganje znanja tujega jezika, ki je merljiv in v skladu z lestvico Skupnega evropskega referenčnega okvira za tuje jezike (CEFR). V šolskem letu 2015/16 smo uspešno izvedli že sledeče aktivnosti:

- izvedba poletne šole
- uspešen vpis na tečaje
- izvedba delavnic na Pionirskem festivalu
- uspešen začetek tečajev
- uspešen začetek tečajev v OŠ Grosuplje
- izvedba naknadnega vpisa do začetka oktobra 2015
- glavni vpis je zaključen, vendar posamezni vpisi še potekajo, ter vpisi v krajše tečaje ter individualne ure
- prilagajanje tečajnih oblik povpraševanju
- izvedba slavnostne »Podelitve certifikatov« s kulturnim programom in gosti mednarodnih inštitutov (glej zgoraj)
- izvedba ponudbe na VIZ in OŠ, ponudbe in vpisa na VIZ Lavrica in Škofljica, predstavitev ponudbe VIZ na VIZ France Prešeren
- izvedba govorilnih in roditeljskih sestankov
- programsko: vsebinsko pokrivamo praznike: Halloween, Christmas New Year; zastavili smo »bralno značko«

- literarni natečaj – glej lit. natečaj
- izvedba individualnih ur ter tečajev po meri npr. intenzivni tečaj na IELTS izpite in druge mednarodne izpite.

b) Učinkovitost

Poleg pisarniškega materiala in strokovne literature smo pri pouku zelo ekonomični, vendar poskušamo pouk oblikovati tako, da učenci tega ne občutijo. Učenci sodelujejo tudi pri okraševanju ob različnih praznikih. Njihove sprotne izdelke pa tudi obesimo na razstavnih panojih pred učilnicami. Same programe ob zaključku šolskega leta preverimo in ocenimo glede na izkušnje celoletnega dela na teh programih in jih po potrebi nadgradimo in posodobimo, zato lahko ocenimo, da so naši programi kakovostni in učinkoviti.

c) Dostopnost

V program angleškega jezika in kulture je bilo vpisanih 238 udeležencev v šol.l. 2014/15, v šol. l. 2015/16 je trenutno vpisanih 248. Večje število udeležencev obiskuje program že več let. Nekateri več kot 10 let, kar kaže na kvalitetno izvedbo naših programov. Pouk angleškega jezika se izvaja tudi na OŠ Grosuplje.

3. Smernice za vnaprej

Nadaljujemo z dosedanjimi programi, z določenimi posodobitvami. Vpis je bil relativno uspešen, vendar si želimo povečati število vpisanih, predvsem pri najmlajših in odraslih, kjer se kažejo odstopanja. Ponovno bomo razpisali krajše tečaje in imeli vpis na mednarodne izpite Cambridge od A1-C2. Sodelovali bomo tudi na prireditvah ter dodatnih aktivnostih Oddelka in Pionirskega doma. Dodatno smo oblikovali ponudbo za tečaje v vzgojno izobraževalnih zavodih ter osnovnih šolah. Ponudba zajema tečaje za otroke in zaposlene. Kontaktirali smo že nekaj zavodov, ki so zainteresirani za naše programe, kaže se tudi možnost vključitve v integrirani pouk v VIZ, vendar nam bi pri tem bistveno pomagala tudi podpora Mol-a. Delo bomo nadaljevali v tej smeri, saj bi želeli povečati število vpisanih v starosti, ki jih pokrivajo vrtci ter osnovne šole. Prav tako se bomo še naprej trudili povečati vpis odraslih tečajnikov.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Programi se osredotočajo na doseganje ravni po Evropskem okviru za tuje jezike CEFR v teku let. Pri najmlajših se trudimo ohranjati ter povečevati motivacijo za dolgoletno učenje tujih jezikov, ki pravzaprav prinaša največje rezultate ter seveda promovira moderno stališe odprtosti do dolgoročnega učenja – »LIFE-LONG LEARNING«.

Pri angleščini dodatno poudarjamo pomembnosti krepitve pozitivne izkušnje in motivacije za učenje in zato promoviramo opravljanje mednarodnega testa za otroke v starosti od 7 do 12 let – Cambridge Young Learners Tests. Prednosti le-teh so sledeči:

- je teste Young Learners Tests mogoče opravljati na treh stopnjah: Starters, Movers in Flyers
- so v skladu s Skupnim evropskim okvirom za tuje jezike (CEFR) ter Svetom Evrope (Council of Europe)
- nudijo zanimivo in pozitivno izpitno izkušnjo brez običajnega stresa
- predstavljajo prvo izkušnjo za kasnejše eksterne in mednarodne izpite, ki je zelo dobrodošla
- preverjajo znanje in ne iščejo neznanja
- nagradijo trud vsakega učenca
- niso namenjeni le najboljšim učencem, zadoščenje dobijo tudi manj samozavestni otroci
- testirajo vse štiri jezikovne spretnosti: bralno in slušno razumevanje ter govorno in pisno sporočanje
- učenci s pripravo na izpite trenirajo strategije pisanja testov, ki je dobrodošlo znanje za testiranja v rednem izobraževanju ter drugih testiranjih
- tečaj za pripravo na izpite (ki ga izvaja Pionirski dom) temelji na pridobljenem znanju pri rednem pouku v šoli ali v splošnih jezikovnih tečajih
- motivirajo za nadaljnje učenje

- so prvi korak na poti do niza Cambriških izpitov
- so izpiti, ki so namenjeni in prilagojeni izključno otrokom, čeprav najvišja stopnja Flyers po zahtevnosti že dosega prvo stopnjo v nizu Cambriških izpitov za odrasle KET (ter prilagojenemu KET for Schools)
- so objektivni in zelo profesionalno zasnovani
- ustni del izvajajo izšolani izpraševalci, pisni del testov ocenijo v Cambridgeu

Nekaj mnenj pedagogov o programih in delu v Pionirskem domu:

Tanja Dolinar, igralne urice:

Pouk se izvaja po programu Hello Robby Rabbit 2, ki je del dvonivojskega programa, namenjenega za poučevanje angleščine predšolskih otrok. Kljub 2. nivoju je primeren tudi za otroke brez predznanja angleščine, krepi samozavest ter omogoča užitek ob zgodnjem učenju TJ. V programu uporabljamo učbenik, ki ga sestavlja 6 zgodb, ki spremljajo zajčka Robbyja in njegove prijatelje ob različnih življenjskih situacijah. Zgodbe z učenci poslušamo na posnetkih, jih preberemo, odigramo.

Do sedaj smo prebrali zgolj prvo zgodbo (Robbyjev rojstni dan), saj se je program začel šele v oktobru in smo imeli le dve srečanja. V teh dveh srečanjih je bil naš cilj, da otroci (ponovno) spoznajo Robbyja (lutko), se z njim pozdravijo, mu povedo, kako se počutijo, in se od njega poslovijo. Poleg tega je bil cilj, da uspešno sledijo tudi splošnih navodilom v angleščini (vstanemo, odpremo knjige ...) in izvedejo aktivnosti ob navodilih. Nadalje so spoznali zgodbo o Robbyjevem rojstnem dnevu, z njim povezano besedišče (cake, candles, balloons, hats, surprise, presents) in morali povedati, kako se Robby počuti (happy/sad). Vse te cilje smo dosegli in posebnih odstopanj ni bilo.

Biljana Makuljević, 4. letnik:

Letos sem se odločila začeti z učenjem angleške abecede. Zavedala sem se že lansko leto, da naj bi to bilo v sklopu učnega programa za 3. letnik, vendar sem ocenila glede na sposobnosti učencev, privajanja fantka iz Rusije na učenje v slovenski skupini in poudarek na večjem pogovarjanju v angleščini, da je bolj primerno, če začnem delati z njimi abecedo v 4. letniku. Do sedaj sem zelo pozitivno presenečena: otroci morajo enkrat tedensko (četrtki) na začetku ure prinesiti besede, ki se začnejo na pet črk iz abecede (določimo jih sproti), vsak pove po eno, glede na to, da je število učencev primerno številu črk na uro, in jih zapišejo na posebne papirčke. Te pripnemo na plakat, kjer ostanejo, dokler se ne naučijo pravičnega črkovanja in pomena v slovenščini. Potem se z njimi igramo ostale igrice. Ko pridemo skozi vse črke, ponovimo delo z novimi besedami.

Ugotovila sem, da se jim tako tudi branje izboljšuje ter pisanje, kar je ravno tako v ospredju v letošnjem letu. Glede na to, da so otroci zelo dovzetni za igre, hkrati pa niso več zainteresirani za osnovne igre, proti koncu ure se igramo aktivne igrice, pri katerih sodelujejo tako, da sami dajo navodila (v angleščini), kako naj se obnašamo, kaj naj počnemo itd.

Otroci doma delajo naloge iz dodatnega delovnega zvezka Fun for Starters, pri čemer na vsakih par mesecev predelajo določene enote in jih nato pri pouku skupaj preverimo (npr. med krompirjevimi počitnicami so dobili prve naloge in so rešili enote 1-9). S tem se tudi krepijo njihove bralne in pisne sposobnosti, sama pa dam poudarek, da se čimbolj tudi pogovarjamo v angleščini (vse manj navodil in razlage v slovenščini pri samem pouku).

Zaradi zgoraj napisanega lahko povem, da mi je zelo po godu način dela ravno v Pionirskem domu. Omogočeno mi je, da prilagodim pouk tako, da bo ustrezal veliki večini v razredu. Če ne celo da se spustim na nivo posameznega otroka in z njim gradim, glede na njegove sposobnosti. Sicer nimam drugih izkušenj, govorim iz svojih šolskih izkušenj, kjer sem pogrešala to povezavo z učiteljem, ki jo lahko v skupinah v Pionirskem domu z lahkoto vzpostaviš. Prizadevam si, da vzpostavim zaupanje pri otroku, saj se mi zdi, da je delo učitelja brez zaupanja s strani malčka, prazno delo.

Seveda je to dodatna odgovornost, ki jo pa z veseljem sprejem, ker otroci v sproščenem, produktivnem, znanja in izkušenj bogatem okolju odnesejo zelo veliko v relativno kratkem času. In to je nekaj, kar Pionirski dom lahko ponudi in v čemer mu osnovnošolski način dela, žal, ne more konkurirati.

Jasna Šebez, 5. letnik:

Glede na to, da so tukaj otroci že dosegli neko stopnjo in da se nivo znanja dviguje, začnejo bolj podrobno spoznavati jezik kot sistem, tako iz vidika slovnice kot tudi iz vidika kulture in rabe jezika. Prav zaradi tega so pretežno v uporabi naslednje metode: frontalna metoda (metoda razlage), metoda razgovora, metoda opazovanja, t.i. brainstorming, igra vlog, delo v parih/skupini, simulacija, delo v naravnem okolju, samoučenje, projektno učenje; še vedno se trudimo čim bolj stremeti k pravilu »learning by doing«, četudi to na tej stopnji velikokrat pomeni zgolj utrjevanje snovi z množico različnih nalog, ki skušajo v isti meri zadovoljiti vse tipe učencev. Prav tako v tej skupini na deset učnih ur otroci sami izberejo tematiko - s tem se učijo dogovarjanja v skupini, sklepanja kompromisov, prav tako pa dobijo občutek soustvarjanja programa, kar pozitivno vpliva na potek celotnega tečaja.

Martina Volk, skupina PET (9. letnik) – priprava na Preliminary English Test:

Cilji, ki naj bi jih do konca leta dosegli v tej skupini so:

- temeljita priprava na izpit, kar pomeni, da bi do konca šolskega leta obdelali vse z vključno 27. poglavjem v učbeniku (začeli smo s 13. poglavjem),
- in posledično tudi opravljen izpit PET (kjer mora učenec zbrati najmanj 70 %, da izpit opravi), kar pomeni, da je učenec zmožen:
- razbrati osnoven pomen znakov, časopisov in revij ter pravilno uporabljati osvojeno besedišče in slovnične strukture,
- razumeti različna govorno posredovana besedila (npr. različna obvestila, kot recimo na letališčih, pogovore o vsakdanjih zadevah),
- dokazati, da je dosegel določeni nivo govornje angleščine (s tem, da aktivno sodeluje v pogovoru – tvorjenje vprašanj in odgovarjanje na vprašanja ter da lahko prosto govori o določeni temi).

Ta skupina je zelo majhna (3 učenci), kar omogoča, da se pedagog lahko posveti vsakemu učencu posebej – to še posebej velja pri govornih vajah, saj vsak učenec dobi priložnost, da odgovori na zastavljena vprašanja, sam postavlja dodatna vprašanja in aktivno sodeluje v skupinski diskusiji. Učitelj pri tem lahko identificira šibkosti posameznega učenca, kot je recimo izgovorjava ali pa slabše znanje določene slovnične strukture.

Vzdušje v razredu je super, saj se učenci med seboj zelo dobro razumejo, imajo podobno raven znanja in med seboj super sodelujejo, kar omogoča še posebej odlično izvedbo določenih del, kot na primer izvedba skupinske diskusije. Otroci z menoj delijo svoja osebna doživetja, svoje želje, pričakovanja, kar jih še posebej veseli in vedno na začetku ure namenim par minut temu, da mi povedo, kako so preživeli teden.

Odlika in posebnost Pionirskega doma je v tem, da zaradi tesnega sodelovanja z ustanovo The British Council otroke še dodatno navduši za opravljanje izpitov (na primer: slovesnost ob podelitvi diplom).

1.2 FRANCOŠKI JEZIK IN KULTURA

1. Vsebina

Francoščino poučujemo na različnih stopnjah, od igralnih uric dalje. Programe so pedagogi zasnovali s pomočjo učbenikov, internega in avtorskega materiala ter pouk popestrili s spremljanjem aktualnih dogodkov na frankofonskem področju. Vsebina programa

francoskega jezika in kulture je sovpadala z načrtovano, odstopanj ni bilo, opravljene so bile vse ure predvidene v programu v šol. letu 2014/15. Prav tako so bile opravljene vse obveznosti s strani uporabnika kot tudi s strani izvajalca programa. Programi so se prilagajali različnim starostnim skupinam in različnim predznanjem. Vpis v šol. l. 2015/16 je potekal konec avgusta in v prvem tednu septembra. Programi so se začeli izvajati v predvidenih rokih. Za reklamo smo dodatno poskrbeli tudi s sodelovanjem in izvedbo delavnic na Pionirskem festivalu, 4. 9. 2015 ter s sodelovanjem delavnicah znotraj festivala »Bežigradske četrti«. Vsebinsko je program enako zastavljen za novo šolsko leto kot v predhodnem letu, glavni cilj je doseganje ravni znanja po Evropskem jezikovnem okviru - CEFR. Dodatno se bomo še naprej posvečali ohranjanju kakovosti in promoviranju igralnih uric ter mednarodnih izpitov, ki so hkrati tudi naša kakovostna referenca. Poleg rednega pouka smo ponovno zastavili dodatne aktivnosti kot so literarni natečaj, bralni klub, sodelovanje učencev pri bralni znački Pionirskega doma, sodelovanje učencev ob kulturnem dnevu, sodelovanje učencev na zaključni prireditvi oddelka ipd. Dne 14. 10. smo že izvedli slavnostno Podelitev certifikatov z mednarodnimi gosti (direktor British Councila – Conor Snowden, direktor Goethe Instituta – Uwe Reissig, atašejka francoskega jezika Francoskega kulturnega centra C. Nodier – Mareille Dechelette, vodja Instituta Cervantes Ljubljana – Lucia Ramallo). Prav tako bomo v mesecu januarju ponudili možnost kratkih tečajev ter delali na promoviranju in na ponudbi tečajev na VIZ in OŠ. V planu imamo tudi brezplačne, promocijske delavnice na VIZ in OŠ ter počitniške jezikovne šole (glej spodaj).

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Vsi zastavljeni cilji v šol. l. 2014/15 so bili doseženi (izvedba programa v celoti, uspešna prijava na mednarodne izpite, uspešno motiviranje učencev za branje knjig za bralno značko, priprava na zaključno prireditev, izvedba dodatnih aktivnosti v zvezi s prazniki in prednovoletnim časom, izvedba preverjanja znanja idr.). Uspešno sodelujemo s starši preko govorilnih in roditeljskih sestankov. Cilj naših tečajev (otroci in odrasli) je doseganje znanja tujega jezika, ki je merljiv in v skladu z lestvico Skupnega evropskega referenčnega okvira za tuje jezike (CEFR).

V šolskem letu 2015/16 smo uspešno izvedli že sledeče aktivnosti:

- izvedba poletne šole (kar nekaj otrok, ki so obiskovali poletne šole, se je vpisalo v naše tečaje)
- uspešen vpis na tečaje
- izvedba delavnic na Pionirskem festivalu
- izvedba delavnice »Bežigradske četrti«
- uspešen začetek tečajev
- uspešen začetek tečajev v OŠ Grosuplje (pozdravljamo novo skupino na tej lokaciji)
- izvedba naknadnega vpisa do začetka oktobra 2015
- glavni vpis je zaključen, vendar posamezni vpisi še potekajo, ter vpis v krajše tečaje ter individualne ure
- prilagajanje tečajnih oblik povpraševanju
- izvedba slavnostne »Podelitve certifikatov« s kulturnim programom in gosti mednarodnih inštitutov (glej zgoraj)
- izvedba ponudbe na VIZ in OŠ, ponudbe in vpisa na VIZ Lavrica in Škofljica, predstavitev ponudbe VIZ na VIZ France Prešeren
- izvedba govorilnih in roditeljskih sestankov
- programsko pokrivamo vse aspekte in zastavili smo »bralno značko«
- v letošnjem šol. letu bomo sodelovali tudi kot novinci na literarnem natečaju za srednješolce (k sodelovanju smo povabili tudi Francoski inštitut v Ljubljani)

b) Učinkovitost

Poleg pisarniškega materiala in strokovne literature smo pri pouku zelo ekonomični, vendar poskušamo pouk oblikovati tako, da učenci tega ne občutijo. Učenci sodelujejo tudi pri okraševanju ob različnih praznikih. Njihove sprotne izdelke pa tudi obesimo na razstavnih

panojih pred učilnicami. Same programe ob zaključku šolskega leta preverimo in ocenimo glede na izkušnje celoletnega dela na teh programih in jih po potrebi nadgradimo in posodobimo, zato lahko ocenimo, da so naši programi kakovostni in učinkoviti.

Zaradi premajhnega vpisa smo morali na začetku leta skupine ali združiti ali ponuditi individualen pouk. Pri združevanju skupin prihaja do večjih starostnih razlik, kar zahteva večjo prilagajanje ter napore pedagogov pri premagovanju tovrstnih ovir.

c) Dostopnost

Program francoskega jezika in kulture obiskuje 43 udeležencev. Na splošno opažamo manjše zanimanje za francoski jezik kot prejšnja leta, zato bomo razmislili o dodatnem oglaševanju ter o novih načinih pridobivanja tečajnikov.

3. Smernice za vnaprej

Skupine ostajajo v opisani postavi, seveda z možnostjo priključitve novih učencev. Nadaljevali bomo z dosedanjimi programi in še naprej izboljševali tudi kakovost pouka s prisotnostjo tujega lektorja. Razširili bomo tudi bralno značko v sodelovanju s slovenskim društvom učiteljev francoščine. Sodelovali bomo tudi na prireditvah ter dodatnih aktivnostih Oddelka in Pionirskega doma. Utrditi želimo tudi sodelovanje s francoskim inštitutom. Dodatno smo oblikovali ponudbo za tečaje v vzgojno izobraževalnih zavodih ter osnovnih šolah. Ponudba zajema tečaje za otroke in zaposlene. Kontaktirali smo že nekaj zavodov, ki so zainteresirani za naše programe, kaže se tudi možnost vključitve v integrirani pouk v VIZ, vendar nam bi pri tem bistveno pomagala tudi podpora MOL-a. Delo bomo nadaljevali v tej smeri, saj bi želeli povečati število vpisanih v starosti, ki jih pokrivajo vrtci ter osnovne šole. Prav tako se bomo še naprej trudili povečati vpis odraslih tečajnikov.

V času poletnih in jesenskih počitnic smo organizirali počitniško šolo v tujem jeziku in sicer smo izvedli šolo francoskega jezika v obeh terminih za mlajše otroke v starosti od 6 – 8 let. Udeležba je presegla pričakovanja. Počitniška šola se je izkazala za zelo uspešen način promoviranja, saj se je kar nekaj udeležencev posledično vpisalo tudi v naše redne tečaje. Glede na to, da je zanimanje za francoščino v zadnjem času na splošno in v prostoru Slovenije padlo, želimo več narediti na promociji francoščine in obuditi zanimanje za ta jezik in tečaje pri nas. Predvidevamo več zanimanja na podlagi ponudb za VIZ in OŠ, kot tudi počitniških šol ter posameznih delavnic v sodelovanju s šolami ali na različnih festivalih Pionirskega doma ter drugih priložnostih, ki bi se lahko ponudile.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Pri najmlajših se trudimo ohranjati ter povečevati motivacijo za dolgoletno učenje tujih jezikov, ki pravzaprav prinaša največje rezultate ter seveda promovira moderno stališe odprtosti do dolgoročnega učenja – »LIFE-LONG LEARNING«. Pri vseh skupinah poudarjamo pomembnost znanja francoščine.

Nekaj mnenj pedagogov:

Tjaša Fink Kuzma, igralne urice:

Predšolski otroci so odlični posnemovalci in imajo bujno domišljijo, zato se francoski jezik in kultura pri igralnih uricah poučuje predvsem z igro, pesmico, rimo, plesom, gibanjem, lutkami, gledališko igro, ročnimi spretnostmi in likovnim izražanjem. Potrebujemo razgibane ure, da jim ne postane dolgčas, obenem pa mora vsaka učna ura potekati po nekem ustaljenem sistemu, ker otroci potrebujejo rutino, po kateri delajo. Otroci se tako senzibilizirajo za tuji jezik in na sproščen, zabaven način usvojijo osnovno besedišče. S tem pridobijo tudi veselje za učenje tujega jezika in postanejo bolj samozavestni.

Cilji: usvojiti osnovno besedišče:

- kako se predstaviti, francoske pozdrave (ustno, z dramatizacijo)

- barve (s pomočjo kartic v barvah mavrice, za mano ponavljajo, kako se kateri barvi reče, nato narišemo mavrico, povem eno barvo in mi morajo pokazat kak predmet v učilnici v tej barvi, itd.)
- številke 1-10 (štejemo naglas na prste najprej le od 1-6, kasneje do 10, mečemo kocko in vadimo štetje, kotalim jim predmete in mi morajo povedati, koliko se jih je prikotalilo do njih, gremo se skrivalnice, kjer morajo naglas šteti...)
- živali (preberem jim zgodbico, v kateri se pojavlja nekaj živali, povem jim, kako se jim reče (slon – éléphant, lev – lion, opica – singe, kuža – chien, muca – chat) in jih oponašamo, nato se gremo pantomimo in ugibajo (po fr.), za katero žival gre...)

Otroci se največ naučijo preko 'jezikovne kopeli' – na igralnih uricah učitelj čimveč govori v tujem jeziku, da se otroci bolje senzibilizirajo za jezik in ga podzavestno usvajajo. Otroci se učijo tuji jezik preko aktivnosti kot so igre (tombola, muholovka, telefončki, spomin, flashcards, itd.), petje pesmic, igra z lutkami (npr. lutke se predstavijo...), branje pravljic (kjer jim že slika pripoveduje zgodbo, a jo slišijo tudi v tujem jeziku, priložnost pa izkoristimo tudi za utrditev nekega besedišča ali usvajanje novega), itd. Učenje jezika poteka precej naravno, spontano in aktivno. Otroci radi sodelujejo. Neprestano je potrebno skrbeti za nek red, rutino, obenem pa izvesti dinamično uro. Tako se vsaka ura začne z nekim uvodnim delom, kjer pogledamo domačo nalogo, nato ponovimo preko igre besedišče, ki smo se ga nedolgo nazaj učili, nato pa preidemo na novo snov, likovno ustvarjamo.

Jerneja Avsec Šrekl, 1. letnik:

Program je namenjen osnovnošolskim otrokom, ki začnejo z uvajanjem opismenjevanja. Gre za skupino, ki nadaljuje z učenjem francoščine po dveh letih spoznavanja jezika predvsem na oralni ravni. Učbenik *Allons à l'école* nadgrajuje usvojeno besedišče, ki so ga učenci spoznavali lansko leto preko učbenika *Allons au cirque*. Še vedno gre za tečaj, ki je orientiran predvsem na učenje besedišča. Učence je pri tej starosti potrebno motivirati na različne načine in jih je potrebno nenehno držati v pozornosti. Snov po učbeniku dopolnim z dodatnimi delovnimi listi, pesmimi, rimami ter igrami, ki se skladajo s temo, ki jo učbenik obravnava. Skupina F1 je zelo naklonjena učenju francoskih pesmi in kreativnemu ustvarjanju tako, da poskusim dati temu poseben poudarek. Pri tem tečaju se še vedno osredotočamo predvsem na oralno učenje besedišča, vendar začenjamo tudi z zapisom posameznih besed in besednih sklopov. Še vedno sem pozorna, da zadnji del ure v večini primerov namenim kreativnim aktivnostim.

Tadeja Vovk, 6. letnik:

Program poteka po učbeniku in delovnem zvezku »Adosphère 2«, ki je sicer namenjen osnovnošolcem od 10. leta dalje. Cilj tečaja francoskega jezika je otrokom približati osnove francoščine na zabaven, interaktiven, zanimiv in sproščen način. Poleg programa po učbeniku program francoščine poteka skozi spoznavanje kulture in običajev Francije, francoske glasbe, ter tipične francoske hrane in navad. Pouk poteka na zabaven, zanimiv in interaktiven način. Tematsko sicer program sledi učbeniku, poleg pa se učenci spoznavajo še z različnimi načini učenja francoščine s pomočjo različnih materialov, ročnih spretnosti, rim in pesmic, knjig, revij, iger in različnih projektov. Program poteka po različnih metodah učenja, in sicer, najpomembnejša komunikativna metoda se prepleta z zgodbicami in z zamenjavo različnih vlog, na tej stopnji je zelo pomembna razlaga in vpeljava slovnice poleg besedišča ter demonstracija (prikaz, predstavitev) pred razredom, hkrati pa je prisotno veliko ponavljanja preko branja, slušnega razumevanja, pisanja in zlasti veliko pogovora v francoščini. Učenci bodo pisali tudi več testov in njihovo znanje trenutno nekako ustreza stopnji DelfA1 junior, čeprav je samo en učenec pripravljen za opravljanje tega izpita, vendar zaenkrat še nima interesa za opravljanje izpita. Mogoče tudi zato, ker so

ostali učenci mlajši in še vedno nekoliko bolj otročji. Najpomembnejši cilj je priprava na opravljanje izpita Delf A1 junior v naslednjem šolskem letu.

Udeleženci programa pridobijo stik s tujim jezikom in novo kulturo poleg obstoječega programa tudi skozi igro in zabavno učenje, saj zelo radi ustvarjajo in si na ta način bogatijo besedišče (izdelovanje plakatov o praznikih, pisanje pisem in izdelovanje voščilnic...), spoznavajo Francijo s pomočjo zemljevida ter s poslušanjem in prepevanjem francoskih pesmi, se igrajo praktične igre (bingo, loto, tombola, vislice, spomin, dominó, igrica s spreganjem glagolov...). Poleg naštetega bodo pisali najmanj 2 testa letno. Vsi štirje učenci so zelo simpatični in je v veselje delati z njimi, saj se med seboj razumejo in si pomagajo. Nik Šuster se je letos skupini priključil in se odlično ujel z ostalimi. Skupina je nasploh zelo prijetna in radi sodelujejo, še posebej skozi igre, pesmi in z igranjem vlog.

Katarina Novak, 1. letnik (11-13 let) – OŠ Grosuplje:

Prednost programa v Pionirskem domu v primerjavi s šolskim programom je zlasti v manjših skupinah in se kaže predvsem v možnosti hitrejšega in lažjega napredovanja učencev, v bolj učencem prilagojenem pristopu pri učenju tujega jezika in v osebni spremljanju učencev. Učenci tako več in lažje komunicirajo, pouk pa se lahko tudi v večji meri prilagaja potrebam in interesom učencev. Na samih urah dajemo poudarek predvsem razlagi slovničnih pravil in gradnji besedišča ter slušnemu razumevanju in govornemu sporazumevanju v vsakdanjih situacijah na nivoju A1. Slovnične vaje ter vaje za bralno razumevanje in pisno izražanje pa učenci delajo v obliki domačih nalog ob budnem preverjanju in osebni spremljanju razvijanja kompetenc posameznega učenca s strani učitelja. Z udeleženkami programa delamo po metodi Adosphère 1. Ker gre za začetno stopnjo, je osnovni cilj programa usvajanje pravil francoske izgovorjave ter uvajanje branja in pisanja v francoščini skozi učenje osnovnega besedišča in osnovnih slovničnih pravil. Udeleženke bodo ob koncu tečaja znale predstaviti sebe in drugo osebo, npr. prijatelja ali družinskega člana, ustno in pisno opisati sebe in svoje prostočasne dejavnosti, zanimanja, šteti in prepoznati številke, uporabljati vljudnostne fraze in komunicirati v osnovnih vsakdanjih situacijah na nivoju A1.

Katarina Paternost in Marie Claude Oberti Župančič, Priprava na Delf B1 (študentje in odrasli) – pollektorska skupina:

Ker je skupina osredotočena na priprave za izpit DELF, natančneje nivo B1, zato je naše primarno gradivo učbenik, ki je namenjen prav pripravi na izpit. Učbenik vsebuje slušno razumevanje, bralno razumevanje, pisno izražanje in govorno izražanje, saj vse štiri kompetence zahtevajo na izpitu. Skupino si izmenjujeva z francosko lektorico Marie Claude Oberti Z. Njene ure temeljijo na kulturi Francije, splošnih temah o hrani, družbi, trenutnem dogajanju, slušnem razumevanju, medtem ko je moj del obarvan bolj slovnično. Učenca sta kljub razliki v letih kompatibilna in njuj nivo francoščine je povsem združljiv. Cilj skupine je osvojiti zahtevane metode, ki jih zahteva izpit Delf B1, saj bosta tečajnika junija opravljala izpit. Ker se na tem nivoju pričakuje kar visok nivo govornih spretnosti in besedišča, francoska lektorica skrbi za tekste različnih aktualnih tematik.

Tečajniki bodo pridobili naslednje spretnosti:

- nivo francoskega jezika na stopnji B1
- močne govorne spretnosti
- kakovostno besedišče
- izražanje mnenj na stopnji B1, kompetenca diskusije v tujem jeziku
- slovnica na nivoju B1
- možnost nastopanja, izguba treme, saj je potrebno veliko govoriti
- kakovostna izvedba pisnih izdelkov tečajnikov, ki jih zahteva izpit Delf B1.

1.3 ITALIJANSKI JEZIK IN KULTURA

1. Vsebina

Italijanski jezik in kultura se poučuje na različnih stopnjah trenutno od 7 leta dalje in zajema osnovnošolce, srednješolce, študente in odrasle. Poleg starostne razdelitve imamo programe opredeljene tudi glede na stopnjo predznanja. Programi temeljijo na strokovno izbranih učbenikih, izbranem materialu ali avtorskem materialu ter na strokovnem pedagoško didaktičnem pristopu.

Vsebina programa italijanskega jezika in kulture je sovpadala z načrtovano, odstopanj ni bilo, opravljene so bile vse ure predvidene v programu v šol. letu 2014/15. Prav tako so bile opravljene vse obveznosti s strani uporabnika kot tudi s strani izvajalca programa. Programi so se prilagajali različnim starostnim skupinam in različnim predznanjem. Vpis v šol. l. 2015/16 je potekal konec avgusta in v prvem tednu septembra. Programi so se začeli izvajati v predvidenih rokih. Za reklamo smo dodatno poskrbeli tudi z sodelovanjem in izvedbo delavnic na Pionirskem festivalu, 4. 9. 2015. Vsebinsko je program enako zastavljen za novo šolsko leto kot v predhodnem letu, glavni cilj je doseganje ravni znanja po Evropskem jezikovnem okviru – CEFR ter priprava na mednarodni izpit CILS. Poleg rednega pouka smo ponovno zastavili dodatne aktivnosti kot so tečaj akademskega pisanja, bralni klub, sodelovanje učencev pri bralni znački Pionirskega doma, sodelovanje učencev ob kulturnem dnevu, sodelovanje učencev na zaključni prireditvi oddelka ipd. Prav tako bomo v mesecu januarju ponudili možnost kratkih tečajev ter delali na promoviranju in na ponudbi tečajev na VIZ in OŠ. V planu imamo tudi brezplačne, promocijske delavnice na VIZ in OŠ.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Vsi zastavljeni cilji so bili doseženi (izvedba programa v celoti, izpite, uspešno motiviranje učencev za branje knjig za bralno značko, priprava na zaključno prireditev, izvedba dodatnih aktivnosti, izvedba preverjanja znanja idr). Uspešno sodelujemo s starši preko govorilnih in roditeljskih sestankov. Cilj naših tečajev (otroci in odrasli) je doseganje znanja tujega jezika, ki je merljiv in v skladu z lestvico Skupnega evropskega referenčnega okvira za tuje jezike (CEFR). V šolskem letu 2015/16 smo uspešno izvedli že sledeče aktivnosti:

- uspešen vpis na tečaje
- izvedba delavnic na Pionirskem festivalu
- uspešen začetek tečajev
- izvedba naknadnega vpisa do začetka oktobra 2015
- glavni vpis je zaključen, vendar posamezni vpisi še potekajo, ter vpisi v krajše tečaje ter individualne ure
- prilagajanje tečajnih oblik povpraševanju
- vključevanje priprave na mednarodni izpit CILS
- izvedba ponudbe na OŠ in VIZ, ponudbe in vpisa na VIZ Lavrica in Škofljica (na OŠ Škofljica je bilo izraženo zanimanje za italijansščino in španščino), predstavitev ponudbe VIZ na VIZ France Prešeren
- izvedba govorilnih in roditeljskih sestankov
- programsko: vsebinsko pokrivamo praznike: Natale, Anno Nuovo, Befana, Carnevale, Il Giorno della Mamma, la Pasqua idr.
- zastavili smo »bralno značko«
- s pomočjo italijanskega lektorja učenci na zabaven in zanimiv način spoznavajo tudi italijansko literaturo in zgodovino: Dante, Boccaccio, Petrarca, zgodovina italijanske komedije, idr.

b) Učinkovitost

Poleg pisarniškega materiala in strokovne literature smo pri pouku zelo ekonomični, vendar poskušamo pouk oblikovati tako, da učenci tega ne občutijo. Učenci sodelujejo tudi pri okraševanju ob različnih praznikih. Njihove sprotne izdelke pa tudi obesimo na razstavnih panojih pred učilnicami. Same programe ob zaključku šolskega leta preverimo in ocenimo

glede na izkušnje celoletnega dela na teh programih in jih po potrebi nadgradimo in posodobimo, zato lahko ocenimo, da so naši programi kakovostni in učinkoviti.

c) Dostopnost

Število vpisanih je 25. Število rahlo narašča verjetno v skladu s splošno ekonomsko krizo v družbi in s trenutno manjšim interesom za italijanski jezik v primerjavi z drugimi jeziki. Opaziti je spremembo v strukturi tečajnikov: mlajših skoraj ni več, večina je nadaljevalcev ter odraslih začetnikov, kjer se opazi porast.

3. Smernice za vnaprej

Še naprej bomo nadgrajevali programe ter ohranjali kakovost in raznolikost tudi s prisotnostjo tujega lektorja. Udeležili se bomo vseh prireditev ter aktivnosti Oddelka in Pionirskega doma. Dodatno smo oblikovali ponudbo za tečaje v vzgojno izobraževalnih zavodih ter osnovnih šolah. Ponudba zajema tečaje za otroke in zaposlene. Kontaktirali smo že nekaj zavodov, ki so zainteresirani za naše programe, kaže se tudi možnost vključitve v integrirani pouk v VIZ, vendar nam bi pri tem bistveno pomagala tudi podpora MOL-a. V začetku šol. leta 2015/16, t.j. v septembru smo imeli organizirano promocijo italijanščine v OŠ Škofljica (zanimali so se za italijanščino in španščino) - oglaševali smo tudi s pomočjo letakov, ki so jih dobili kot pošto v nabiralnike, izvedli smo vpis na OŠ Škofljica. Delo bomo nadaljevali v tej smeri, saj bi želeli imeti več vpisanih v starosti, ki jih pokrivajo vrtci ter osnovne šole. Prav tako se bomo še naprej trudili povečati vpis odraslih tečajnikov, ki ponovno odkrivajo vrednost znanja italijanskega jezika, ki je jezik naše države sosede in zato strateškega pomena v tem prostoru.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Janez Malačič Pfeleiderer, pedagog o programu:

Pri najmlajših veliko delam na razpoznavanju glasovnih osnov italijanskega jezika, preko pesmic, rim se učijo tudi besedišča ter spoznavajo duh Italije. Očarljivost same dežele ter njenega jezika navduši učence in njohove starše, da nadaljujejo z učenjem.

Pri malo starejših tudi letos uporabljam učbenij Magica Italia, ki ima za otroke zanimive situacijske dialoge, ki jih v razredu zaigramo. Otroci se na tovrstno udelestvovanje pozitivno odzovejo. Veliko je zanimivih in humorističnih idej, ki so učencem zabavne. Pri pouku uporabljam številne zanimive in melodično spevne pesmice ter rime. Splošna atmosfera je zelo pozitivna. Otroke zelo pritegne glavni junak Nicolo', ki je poln hudomušnih domislic in domišljije, in kateri zaključi lekcijo z neko nenavadno idejo, ki otroke navdušuje. Dodal sem tudi učbenik Forte in Grammatica, ki dodatno utrjuje slovnične strukture.

Letošnji 12. letnik italijanskega jezika je pollektorski, kar pomeni, da polovico ur izvede materni govorec italijanskega jezika Sergio Sozi, ostalo pa jaz. Sergio Sozi je tudi priznan literarni kritik. Ukvarja se tudi s pisateljstvom in je izdal že tretjo zbirko pesmi v Italiji. V pouk vključuje literaturo in kot dobri poznavalec književnosti in zgodovine ter kot izredno sugestivni predavatelj predstavi snov na zelo duhoviti in čustveno poglobljen način.

V letu 2015/16 bom pripravil gradivo in izvedel promocijsko delavnico na VIZ. Na delavnici bi želel potrokom predstaviti jeziki in to pravzaprav bližnjo in za nas pomembno sosedsko deželo na zabaven, duhoviti in zanimiv način, s pomočjo glasbe.

1.4 ŠPANSKI JEZIK IN KULTURA

1. Vsebina

Vsebina se sklada z načrtovano. Španski jezik in kultura se poučuje na različnih stopnjah od 4. leta starosti dalje. Poleg starostne razdelitve imamo programe opredeljene tudi glede na stopnjo predznanja. Programi temeljijo na strokovno izbranih učbenikih, izbranem materialu ali avtorskem materialu ter na strokovnem pedagoško didaktičnem pristopu.

Vsebina programa španskega jezika in kulture je sovpadala z načrtovano, odstopanj ni bilo, opravljene so bile vse ure predvidene v programu v šol. letu 2014/15. Prav tako so bile opravljene vse obveznosti s strani uporabnika kot tudi s strani izvajalca programa. Programi so se prilagajali različnim starostnim skupinam in različnim predznanjem. Vpis v šol. l. 2015/16 je potekal konec avgusta in v prvem tednu septembra. Programi so se začeli izvajati v predvidenih rokih. Za reklamo smo dodatno poskrbeli tudi z sodelovanjem in izvedbo delavnic na Pionirskem festivalu, 4. 9. 2015. Vsebinsko je program enako zastavljen za novo šolsko leto kot v predhodnem letu, glavni cilj je doseganje ravni znanja po Evropskem jezikovnem okviru - CEFR. Dodatno se bomo še naprej posvečali ohranjanju kakovosti in promoviranju igralnih uric ter mednarodnih izpitov, ki so hkrati tudi naša kakovostna referenca. Poleg rednega pouka smo ponovno zastavili dodatne aktivnosti kot so bralni klub, sodelovanje učencev pri bralni znački Pionirskega doma, sodelovanje učencev ob kulturnem dnevu, sodelovanje učencev na zaključni prireditvi oddelka ipd. Dne 14. 10. smo že izvedli slavnostno Podelitev certifikatov z mednarodnimi gosti (direktor British Councila – Conor Snowden, direktor Goethe Instituta – Uwe Reissig, atašejka francoskega jezika Francoskega kulturnega centra C. Nodier – Mareille Dechelette, vodja Instituta Cervantes Ljubljana – Lucia Ramallo). Izvedli smo špansko delavnico znotraj projekta Grafične Bienale. Prav tako bomo v mesecu januarju ponudili možnost kratkih tečajev ter delali na promoviranju in na ponudbi tečajev na VIZ in OŠ. V planu imamo tudi brezplačne, promocijske delavnice na VIZ in OŠ.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Vsi zastavljeni cilji v šol. l. 2014/15 so bili doseženi - izvedba programa v celoti, uspešna prijava na mednarodne izpite, uspešno motiviranje učencev za branje knjig za bralno značko, priprava na zaključno prireditev, izvedba dodatnih aktivnosti v zvezi s prazniki in prednovoletnim časom, izvedba preverjanja znanja in drugih aktivnosti. Uspešno sodelujemo s starši preko govorilnih in roditeljskih sestankov. Cilj naših tečajev (otroci in odrasli) je doseganje znanja tujega jezika, ki je merljiv in v skladu z lestvico Skupnega evropskega referenčnega okvira za tuje jezike (CEFR). V šolskem letu 2015/16 smo uspešno izvedli že sledeče aktivnosti:

- izvedba poletne šole
- uspešen vpis na tečaje
- izvedba delavnic na Pionirskem festivalu
- izvedba delavnice na temo »svetovni dan jezikov« v OŠ Grosuplje
- uspešen začetek tečajev
- izvedba naknadnega vpisa do začetka oktobra 2015
- glavni vpis je zaključen, vendar posamezni vpisi še potekajo, ter vpisi v krajše tečaje ter individualne ure
- prilagajanje tečajnih oblik povpraševanju
- izvedba pripravljalnega tečaja na izpit DELE za odrasle
- izvedba kratkega tečaja španščine za popotnike
- izvedba slavnostne »Podelitve certifikatov« s kulturnim programom in gosti mednarodnih inštitutov (glej zgoraj)
- izvedba ponudbe in vpisa na OŠ Škofljica, predstavitev ponudbe VIZ na VIZ France Prešeren
- izvedba delavnice španskega jezika in umetnosti (Gaudi) na projektu Grafični Bienale
- izvedba mednarodnega izpita DELE A2 in B2 kot uradni izpitni center Instituta Cervantes
- izvedba govorilnih in roditeljskih sestankov
- programsko pokrivalo vse aspekte in zastavili smo »bralno značko«

b) Učinkovitost

Poleg pisarniškega materiala in strokovne literature smo pri pouku zelo ekonomični, vendar poskušamo pouk oblikovati tako, da učenci tega ne občutijo. Učenci sodelujejo tudi pri okraševanju ob različnih praznikih. Njihove sprotne izdelke pa tudi obesimo na razstavnih

panojih pred učilnicami. Same programe ob zaključku šolskega leta preverimo in ocenimo glede na izkušnje celoletnega dela na teh programih in jih po potrebi nadgradimo in posodobimo, zato lahko ocenimo, da so naši programi kakovostni in učinkoviti.

c) Dostopnost

V program španskega jezika in kulture je bilo vpisanih 48 udeležencev. Programi so dostopni širšemu krogu uporabnikov, saj so namenjeni vsem generacijam, t.j. otrokom od 4. leta starosti dalje pa vse do odraslih. Struktura je raznolika, raznolikost pa programsko pokrita.

3. Smernice za vnaprej

Uspešni smo bili pri pridobitvi licence kot izpitni center za mednarodne španske izpite DELE, kar nam daje motivacijo za nadaljnje delo. V majskem roku smo izvedli prve izpite. Še naprej bomo nadgrajevali programe ter ohranjali kakovost in raznolikost tudi s tujim lektorjem. Nadaljevali bomo sodelovanje z Institutom Cervantes. Udeležili se bomo vseh prireditev ter aktivnosti Oddelka in Pionirskega doma. Dodatno smo oblikovali ponudbo za tečaje v vzgojno izobraževalnih zavodih ter osnovnih šolah. Ponudba zajema tečaje za otroke in zaposlene. Kontaktirali smo že nekaj zavodov, ki so zainteresirani za naše programe, kaže se tudi možnost vključitve v integrirani pouk v VIZ, vendar nam bi pri tem bistveno pomagala tudi podpora Mol-a. V začetku šol. leta 2015/16, t.j. v septembru smo imeli organizirano promocijo španščine v OŠ Škofljica (zanimali so se za italijanščino in španščino) in VIZ Lavrica (oglaševali smo tudi s pomočjo letakov, ki so jih dobili kot pošto v nabiralnike), izvedli smo vpis na OŠ Škofljica in VIZ Lavrica. Delo bomo nadaljevali v tej smeri, saj bi želeli povečati število vpisanih v starosti, ki jih pokrivajo vrtci ter osnovne šole. Prav tako se bomo še naprej trudili povečati vpis odraslih tečajnikov.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Tadeja Vovk, igralne urice:

Vsebina se sklada z načrtovano. Program zajema predšolske otroke, program poteka po učbeniku »Vamos al circo«, ki je sicer namenjen 6-letnikom, vendar sem program prilagodila. Osnova programa je še vedno igra, besedišče pa je razdeljeno po tematskih sklopih, ki jih bomo predelali v šolskem letu 2015/16: predstavljanje, števila, živali, barve, sadje in zelenjava, deli telesa, glagoli kot ukazi (sedi, skači, pleši...), vreme, družina, prijatelji, šolski predmeti, pohištvo, prazniki ter razne aktivnosti. Pouk vključuje pesmice, barvanje, risanje, ročne spretnosti (oblikovanje, barvanje, izrezovanje izdelkov), igre, rime, projekte in druge aktivnosti. Z učenci ponavljamo lanski program in nadgrajujemo znanje s pomočjo učbenika. Program vsebuje kdaj tudi kako besedo, ki jo otroci napišejo (svoja imena, imena staršev, prijateljev), kakšno križanko rešujemo, drugače pa učenci preko ročne aktivnosti največkrat barvajo, lepijo ter sestavljajo iz plastelina ali drugače kakšno žival, hrano, lik kakšne zgodbe ter so tako predvsem ustvarjalni. Veliko je tudi plesa in prepevanja v španščini. V starosti 4 do 5 let se uporabljajo torej različne metode, in sicer, zlasti komunikativna z veliko humorja, raznimi igrami in z zamenjavo različnih vlog, nato slikovita razlaga slovnice ter besedišča ter demonstracija (prikaz, predstavitev) pred razredom, hkrati pa veliko ponavljanja preko slušnega razumevanja in s tem veliko pogovora in petja v španščini. Najpogosteje torej uporabljamo igre in ročne aktivnosti. Otroci so približno enako stari in ni potrebno prilagajanja. Cilj pri tej starosti je predvsem motivacija otrok, zbuditi zanimanje za jezik, zabavno učenje, ki se jih dotakne ter s tem jezik zaživi. Lahko bi rekli tudi, da pri otroku razvijemo nek pozitiven ter ustvarjalen pristop v začetkih učenja tujega jezika. Cilj je tudi dopolnitev besedišča od lani. V letošnjem letu se bomo na zabaven in interaktiven način poleg dodatnega kulturno obarvanega programa španščine naučili predstavljanje, števila, živali, barve, sadje in zelenjava, deli telesa, glagoli kot ukazi (sedi, skači, pleši...), vreme, družina, prijatelji, šolski predmeti, pohištvo, prazniki ter razne aktivnosti.

Najmlajši udeleženci programa pridobijo osnove španščine za najmlajše, saj se ravno skozi igro izražajo z gibi, plesom, dramatizacijo, glasbo, pesmicami ter z vsemi čutili (sluh, vid, vonj, okus, tip). Učenci ustvarjajo in si na ta način bogatijo besedišče (izdelovanje in oblikovanje izdelkov od živali do hrane do vremena in praznikov ter izdelovanje voščilnic, čestitk, izrezovanje, barvanje, lepljenje...), spoznavajo Španijo s poslušanjem in prepevanjem španskih pesmic, poštevank, preizkušajo in okušajo špansko hrano in recepte ter se igrajo razne praktične igre, in sicer: igre z žogo, vlakec, telefonček, scenarij, poštevanka, domino, sestavljanke, Bingo ter igranje vlog po raznih pravljicah v španščini (»Bella Durmiente«, »Sirenita«, »Patito Feo«...).

Tadeja Vovk, 1. letnik (8-10 let):

Program je namenjen opismenjevanju otrok v španščini in poteka po učbeniku in delovnem zvezku »Uno, dos, tres, ¡ya!, nivel 2«, ki je namenjen osnovnošolcem od 8. leta dalje, vendar program prilagajam glede na potrebe učencev. Poleg programa po učbeniku program španščine poteka skozi spoznavanje kulture in običajev Španije, španske glasbe, plesa ter tipične španske hrane in navad. Pouk poteka na zabaven, zanimiv in interaktiven način. Tematsko sicer program sledi učbeniku, poleg pa poteka preko spoznavanja z različnimi načini učenja španščine tudi s pomočjo različnih materialov, ročnih spretnosti, rim in pesmic, knjig, revij, iger in različnih projektov. V starosti od 8 do 10 let se uporabljajo različne metode, in sicer, najprej komunikativna z veliko humorja, raznimi igrami in z zamenjavo različnih vlog, nato razlaga slovnice ter besedišča glede na starost posameznika ter demonstracija (prikaz, predstavitev) pred razredom, hkrati pa veliko ponavljanja preko branja, slušnega razumevanja in s tem veliko pogovora v španščini. Na koncu tudi pisanje določenih besed ter besednih zvez preko različnih vaj. Veliko je ustvarjanja, lepljenja, povezovanja ter nasploh kreativnega izražanja. Cilj pri tej starosti je predvsem motivacija otroka, zbuditi zanimanje za jezik, zabavno učenje, ki se otroka dotakne ter s tem jezik zaživi. Lahko bi rekli tudi, da pri otroku razvijemo nek pozitiven ter ustvarjalen pristop v začetkih učenja tujega jezika. Cilj je tudi osvojitve osnovnega besedišča (predstavitev, živali, števila, barve, družina...), kar je Jon zelo hitro že osvojil. Osvojil pa bo še na zabaven in interaktiven način poleg dodatnega kulturno obarvanega programa španščine tudi kako opisati osebe, vprašati ter povedati koliko je ura, govoriti o svojih vsakodnevnih aktivnostih, opisati oblačila, šteti in tudi pisati do 100, izražati želje, preference glede hrane in nasploh, napisati menu in opisati lego predmetov. Učenje poteka na zabaven in ustvarjalen način, ki že vključuje pisanje ter pisanje testov že za oceno. Udeleženec programa pridobi stik s tujim jezikom in novo kulturo skozi igro in zabavno učenje. Glede na predhodno raven znanja pridobi jezikovne spretnosti na vseh nivojih (slušno in bralno razumevanje ter pisno in ustno izražanje). Skozi igro se izraža z gibi, dramatizacijo, glasbo in pesmicami ter ponavljanjem posameznih fraz. Udeleženec tudi veliko ustvarja in si na ta način bogati besedišče (izdelovanje raznih plakatov, izdelovanje voščilnic, slikovni in ustni opis svojega dne v španščini, igranje restavracije, igranje trgovine z oblačili...), spoznava Španijo s pomočjo zemljevida ter s poslušanjem in prepevanjem španskih pesmi, se igra praktične igre (bingo, tiburón, loto, tombola, vislice, spomin...). Poleg naštetega se že sreča s prvimi testi v španščini.

Tadeja Vovk, 4. letnik (13-16 let):

Vsebina se sklada z načrtovano. Program poteka po učbeniku in delovnem zvezku »Compañeros 2«, ki ustreza začetni stopnji izpita Dele A1 escolar ter Dele A2. Program je namenjen učencem nadaljevalcem od 13. do 16. leta. Učenke so pridne, dve tudi motivirane za opravljanje mednarodnega izpita iz španščine in snov poteka po programu. Največji cilj je vsekakor opravljanje mednarodnega izpita Dele A1 ali Dele A1 escolar v mesecu maju 2016. V starosti 13 do 16 let se uporabljajo različne metode, in sicer, najprej komunikativna raznimi igrami in z zamenjavo različnih vlog, nato razlaga slovnice in besedišča ter demonstracija (prikaz, predstavitev) pred razredom,

hkrati pa veliko ponavljanja preko branja, pisanja, slušnega razumevanja in s tem veliko pogovora v španščini. Veliko je interaktivnih vaj ter nasploh kreativnega izražanja, saj učenke svoje znanje jezika rade preizkusijo tudi v praksi (igra vlog, situacijski dialogi, pogovori o vsakdanjih temah, igra z glagoli...), dve učenki pa si tudi želita opravljati mednarodni izpit DELE A1 oz. DELE A1 escolar, najverjetneje v mesecu maju 2016. Glede starosti v tem razredu ni veliko problemov, sicer se je ena učenka, ki je mlajša priključila iz skupine starejših, kjer ji je bilo prezahtevno in so sedaj učenke tudi na približno na enakem nivoju. Učenke bodo pisale tudi več testov (enega smo že in so bile vse odlične), nadaljevale pa bomo v smeri, da bi v maju 2016 opravljale ta izpit DELE A1 oz. DELE A1 escolar, kar je tudi najpomembnejši cilj v prihodnosti. Poleg tega bomo predelale še dva preteklika, en prihodnjik, pogojnik, velelnik ter razne teme kot so: šolstvo, promet, zdravje, mladi in nove tehnologije, prihodnost planeta, živali v nevarnosti, prepovedi, možnosti idr.

Udeleženci programa pridobijo tudi stik s tujim jezikom in novo kulturo skozi igro in zabavno učenje. Glede na predhodno raven znanja pridobijo jezikovne spretnosti na vseh nivojih (slušno in bralno razumevanje ter pisno in ustno izražanje). Učenke bodo opravljale tudi bralno značko in mogoče nastopale oziroma sodelovale na ostalih projektih v kolikor nam bo čas poleg priprave na mednarodni izpit to omogočal. Učenke so pridne, delavne in kljub ostalim šolskim obveznostim sledijo pouku španščine in napredujejo.

Santiago Martin Sanchez, priprava na DELE B2:

Pouk se izvaja po programu za Izpite Cervantes, B2. Delamo po knjigi, ki je namenjena za to stopnjo in vsebuje veliko vaj. Poleg tega iščem dodatne vaje za tečajnike. Prav tako vključujem veliko konverzacije in predstavitev, ki so tudi del izpita. Pouk na urah tečaja je intenziven in tečajniki dobijo precej domačih nalog. Smo na vezi tudi preko elektronske pošte ali Whatsapp preko katerega komuniciramo v španščini in mi občasno pošiljajo domače naloge. Klima v razredu je zelo prijetna, tečajnici se med seboj spoštujeta in si pomagata, ker imata isti cilj – uspešno opraviti izpit Dele B1 v mesecu novembru 2015..

Santiago Martin Sanchez (naravni govorec), španščina za popotnike (odrasli):

Pouk se izvaja glede na želje, ki jih imata tečajnici, ker bosta potovali na Cubo. Nimata predznanja in zato snov podajam na enostaven način – osnovni nivo. Glede na potrebe, kaj bosta uporabljali ali potrebovali na Cubi poiščem osnovne strukture in ustrezno besedišče. Klima v razredu je zelo prijazna. Tečajnici se med seboj poznata, saj sta prijateljici, ki bosta šli skupaj na potovanje. Ne uporabljamo učbenika. Vse delamo preko gradiva, ki ga posebej sestavim za njiju. Na koncu tečaja bosta osvojili nekaj osnovne španščine, ki jo bosta lahko uporabili na Kubi. Na primer, predstavitev samega sebe, kje živita, od kod prihajata, kako rezervirati sobo ali jesti v gostilni. Malo znata govoriti tudi sebi: poklic, hobiji, družina, želje. Glede slovnice smo večinoma delali sedanost. Poudarek je vedno na konverzaciji, ker bosta to največ potrebovali in izkoristili. Zanimivo je bilo govoriti o razlikah med španščino v Španiji in španščino v Latinski Ameriki. Jaz sem Španec in sem ju »učil« španščino, ki jaz sam uporabljam in jo seveda poznam, ampak (ko je bila priložnost) sem vedno tudi dodal, da mogoče, tu in tam, kubanci uporabljajo drugačen izraz. Takšni pogovori so potekali v slovenščini in sem videl, da jim je to zelo zanimivo. S tečajnicami sem na vezi in sta mi povedali, da mi bosta sporočili, kako je bilo na Cubi. Tudi je zelo verjetno, da bosta nadaljevala tečaj na Pionirski Domu.

1.5 NEMŠKI JEZIK IN KULTURA

1. Vsebina

Vsebina programa nemškega jezika in kulture je sovpadala z načrtovano, odstopanj ni bilo, opravljene so bile vse ure predvidene v programu v šol. letu 2014/15. Prav tako so bile opravljene vse obveznosti s strani uporabnika kot tudi s strani izvajalca programa. Programi so se prilagajali različnim starostnim skupinam in različnim predznanjem. Vpis v šol. l. 2015/16 je potekal konec avgusta in v prvem tednu septembra. Programi so se začeli izvajati v predvidenih rokih. Za reklamo smo dodatno poskrbeli tudi z sodelovanjem in izvedbo delavnic na Pionirskem festivalu, 4. 9. 2015. Vsebinsko je program enako zastavljen za novo šolsko leto kot v predhodnem letu, glavni cilj je doseganje ravni znanja po Evropskem jezikovnem okviru - CEFR. Dodatno se bomo še naprej posvečali ohranjanju kakovosti in promoviranju igralnih uric ter mednarodnih izpitov, ki so hkrati tudi naša kakovostna referenca. Poleg rednega pouka smo ponovno zastavili dodatne aktivnosti kot so literarni natečaj, bralni klub, sodelovanje učencev pri bralni znački Pionirskega doma, sodelovanje učencev ob kulturnem dnevu, sodelovanje učencev na zaključni prireditvi oddelka ipd. Dne 14. 10. smo že izvedli slavnostno Podelitev certifikatov z mednarodnimi gosti (direktor British Councila – Conor Snowden, direktor Goethe Instituta – Uwe Reissig, atašejka francoskega jezika Francoskega kulturnega centra C. Nodier – Mareille Dechelette, vodja Instituta Cervantes Ljubljana – Lucia Ramallo). Prav tako bomo v mesecu januarju ponudili možnost kratkih tečajev ter delali na promoviranju in na ponudbi tečajev na VIZ in OŠ. V planu imamo tudi brezplačne, promocijske delavnice na VIZ in OŠ.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Vsi zastavljeni cilji v šol. l. 2014/15 so bili doseženi - izvedba programa v celoti, uspešna prijava na mednarodne izpite, uspešno motiviranje učencev za branje knjig za bralno značko, priprava na zaključno prireditev, izvedba dodatnih aktivnosti v zvezi s prazniki in prednovoletnim časom, izvedba preverjanja znanja in drugih aktivnosti. Uspešno sodelujemo s starši preko govorilnih in roditeljskih sestankov. Cilj naših tečajev (otroci in odrasli) je doseganje znanja tujega jezika, ki je merljiv in v skladu z lestvico Skupnega evropskega referenčnega okvira za tuje jezike (CEFR). V šolskem letu 2015/16 smo uspešno izvedli že sledeče aktivnosti:

- izvedba poletne jezikovne šole
- uspešen vpis na tečaje
- izvedba delavnic na Pionirskem festivalu
- uspešen začetek tečajev
- uspešen začetek tečajev v OŠ Grosuplje
- izvedba naknadnega vpisa do začetka oktobra 2015
- glavni vpis je zaključen, vendar posamezni vpisi še potekajo, ter vpis v krajše tečaje ter individualne ure
- prilagajanje tečajnih oblik povpraševanju
- izvedba slavnostne »Podelitve certifikatov« s kulturnim programom in gosti mednarodnih inštitutov (glej zgoraj)
- izvedba ponudbe in vpisa na VIZ Lavrica in Škofljica, predstavitev ponudbe VIZ na VIZ France Prešeren
- izvedba govorilnih in roditeljskih sestankov
- programsko pokrivamo vse aspekte in zastavili smo »bralno značko«

b) Učinkovitost

Poleg pisarniškega materiala in strokovne literature smo pri pouku zelo ekonomični, vendar poskušamo pouk oblikovati tako, da učenci tega ne občutijo. Učenci sodelujejo tudi pri okraševanju ob različnih praznikih. Njihove sprotne izdelke pa tudi obesimo na razstavnih panojih pred učilnicami. Same programe ob zaključku šolskega leta preverimo in ocenimo glede na izkušnje celoletnega dela na teh programih in jih po potrebi nadgradimo in posodobimo, zato lahko ocenimo, da so naši programi kakovostni in učinkoviti.

c) Dostopnost

V program nemškega jezika in kulture je bilo vpisanih 102 udeležencev. Večje število udeležencev obiskuje program že več let. Pouk nemškega jezika se izvaja tudi na OŠ Grosuplje.

3. Smernice za vnaprej

Nadaljujemo z dosedanjimi programi, z določenimi posodobitvami (prehod na prenovljene verzije učnega gradiva). Sodelovali bomo tudi na prireditvah ter dodatnih aktivnostih Oddelka in Pionirskega doma. Udeležili se bomo vseh prireditev ter aktivnosti Oddelka in Pionirskega doma. Dodatno smo oblikovali ponudbo za tečaje v vzgojno izobraževalnih zavodih ter osnovnih šolah. Ponudba zajema tečaje za otroke in zaposlene. Kontaktirali smo že nekaj zavodov, ki so zainteresirani za naše programe, kaže se tudi možnost vključitve v integrirani pouk v VIZ, vendar nam bi pri tem bistveno pomagala tudi podpora MOL-a. Delo bomo nadaljevali v tej smeri, saj bi želeli povečati število vpisanih v starosti, ki jih pokrivajo vrtci ter osnovna šola. Prav tako se bomo še naprej trudili povečati vpis odraslih tečajnikov.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Programi se osredotočajo na doseganje ravni po Evropskem okviru za tuje jezike CEFR v teku let. Pri najmlajših se trudimo ohranjati ter povečevati motivacijo za dolgoletno učenje tujih jezikov, ki pravzaprav prinaša največje rezultate ter seveda promovira moderno stališe odprtosti do dolgoročnega učenja – »LIFE-LONG LEARNING«.

Pri nemščini dodatno poudarjamo pomembnosti krepitve pozitivne izkušnje in motivacije za učenje in zato promoviramo opravljanje mednarodnega testa za mlade.

Otrokom in dijakom v starosti od 10 do 15 let priporočamo opravljanje preizkusov iz nemškega jezika (Goethe Institut Ljubljana) ker:

- jih je mogoče opravljati na dveh stopnjah: Fit in Deutsch 1 in Fit in Deutsch 2
- so v skladu s Skupnim evropskim okvirom za tuje jezike (CEFR) ter Svetom Evrope (Council of Europe)
- nudijo zanimivo izpitno izkušnjo
- predstavljajo prvo izkušnjo za kasnejše eksterne in mednarodne izpite, ki je zelo dobrodošla
- preverjajo znanje in ne iščejo neznanja
- nagradijo trud vsakega učenca
- so vzpodbuda tudi manj samozavestnim otrokom
- testirajo vse štiri jezikovne spretnosti: bralno in slušno razumevanje ter govorno in pisno sporočanje
- učenci s pripravo na izpite trenirajo strategije pisanja testov, ki je dobrodošlo znanje za testiranja v rednem izobraževanju ter drugih testiranjih
- tečaj za pripravo na izpite (ki ga izvaja Pionirski dom) temelji na pridobljenem znanju pri rednem pouku v šoli ali v splošnih jezikovnih tečajih
- motivirajo za nadaljnje učenje
- so prvi korak na poti do niza nemških mednarodnih izpitov
- so izpiti, ki so namenjeni in prilagojeni izključno otrokom
- so objektivni in zelo profesionalno zasnovani
- izpite izvaja Goethe Institut iz Ljubljane
- ustni in pisni del izvajajo in popravljajo izšolani izpraševalci
- v Sloveniji postajajo vse bolj poznani

Andreja Blažon Pivk, 1. letnik: Otroci se na tej stopnji spoznavajo z besediščem v nemščini, ki ga obvladajo seveda v materinem jeziku. Teme se vežejo na otrokov izkušenjski svet, na družino prijatelje itd. Ob poslušanju in dramatiziranju zgodb, pesmi in rim se otroci v prvem razredu na zanimiv in pester, aktiven način seznanjajo z nemškim jezikom. Vključena so tudi čutila, saj otroci okušajo hrano, tipajo predmete in skozi igro urijo svoje znanje. Lewtos se bomo naučili predstaviti svojo družino,

živali, števila, barve ponovili v različnih dialogih, igrali scene pri zdravniku, scene v prometu itd.

Andreja Blažon Pivk, 2. letnik: Program za skupino N 2 – Nelli 3 uvaja branje in pisanje oz. spoznavanje črk in nemške abecede. Ker so otroci te starostne skupine delno opismenjeni v slovenščini, namenjam več učnih ur metodi branja in pisanja. V ta namen sem izdelala poster nemške abecede, kamor otroci pišejo na posebne lističe besede. Pomemben del učnega procesa so zgodbe, ki jih dramtiziramo z določenimi rekviziti. Tu otroci razvijajo svojo fantazijo in včasih po svoje izpeljejo igro. Pazim pa, da s tem utrjujemo besedišče in besede tudi skupaj izberemo za zapis. z različnimi igrami gre to seveda lažje. Cilj letos je, da otroci obvladajo nemško abecedo in so toliko veščji v pisanju kot v slovenščini.

Andreja Blažon Pivk, 2. letnik, mlajši otroci: V skupini še vedno utrjujemo pisanje v nemškem jeziku, zato pišemo pogosto nareke, tudi bolj zabavne oblike kot npr. Laufdiktat. Pri tematskem sklopu oblačila izrežemo klovna in oblačila in ga oblačimo in slačimo. V barvaste škatle razvrstimo oblačila in utrjujemo artikle. Otroci so zelo pripravljeni na te situacije in z veseljem sodelujejo. Pri tem nezavedno osvajajo slovnične strukture. V skupini so teme razvrščene tako, da zajamemo tudi kulturo jezika kot npr. pri igračah spoznamo Puppentheater, govorimo o Božiču in ostalih praznikih, ki jih praznujejo v Nemčiji in se o tem pogovarjamo in ustvarjamo.

Vera Forsthuber, 2. letnik: Skupina je zelo homogena, otroci se dobro razumejo med sabo, čeprav je med njimi samo en fantek, se dobro počuti med samimi puncami. Zelo so odzivni na vse ponujene dejavnosti in, kar je zame še posebej pomembno, znajo svojo naklonjenost do jezika in dela tudi jasno izraziti. To je dokaz, da je primarni namen učenja jezika na tej stopnji – oblikovanje pozitivnega čustvenega odnosa do jezika in kulture naroda – dosežen. V tej zgodnji fazi lahko pedagog s pravilnim pristopom zgradi trdne temelje za nadaljnji odnos otroka do tujega jezika in narodovih kultur ter pomaga otroku razširjati ne le intelektualna, temveč tudi socialna in čustvena območja. Radi sodelujejo v vseh dejavnostih, pa če so to igrice, kjer je vedno nekoliko zdrave tekmovalnosti, vedno se razveselijo tudi kakšne starejše pesmice in rime in ne dolgočasijo se, tudi če se kak dialog večkrat ponovi. Posebej je pomembno, da z veseljem sodelujejo tudi tisti, ki jim je jeziček malo manj nabrit za ponavljanje težjih nemških besed.

Vera Forsthuber, 10. letnik: V letošnjem š. I. je bilo delo v tej skupini zelo intenzivno. Učencem je ta stopnja izpita precejšen izziv, saj vidijo, da gre za zahtevno reč in so zadovoljni, ker čutijo, da so tej nalogi kos. Glede na številne obveznosti v šoli sem zelo zadovoljna z njihovim odzivom, saj je bilo zelo malo odsotnosti, zadane naloge so večinoma vestno opravljali. Vesela sem, da se moj in njihov trud zrcali v njihovem znanju in ljubezni do nemškega jezika. Nekateri, ne vsi, so celo pripravili referate na določeno tematiko.

Katharina Andraschke, konverzacija C2: Klima v razredu je sproščena in pozitivna. Znanje na pisnem, ustnem, bralnem in slušnem sporazumevanju se je izboljšalo skladno z načrtom za nivo C1-C2. Vsi aktivno sodelujejo pri pogovoru. Poudarek je na spodbujanju govorenja, in mislim, da nihče od udeležencev nima strahu pri konverzaciji v nemščini, neodvisno od teme. V nadaljevanju bomo še izpopolnjevali pravilnost jezikovne rabe na visoki ravni. Kot nemški govorec učencem podam pravilno izgovarjavo, lahko jim predstavim kulturne razlike in jim pomagam, da bodo začutili in doživeli jezik ter ga vzljubili.

1.6 RUSKI JEZIK IN KULTURA

1. Vsebina

Vsebina programa ruskega jezika in kulture je sovpadala z načrtovano, odstopanj ni bilo, opravljene so bile vse ure, predvidene v programu. Prav tako so bile opravljene vse obveznosti s strani uporabnika kot tudi s strani izvajalca programa.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Vsi zastavljeni cilji v šol. l. 2014/15 so bili doseženi - izvedba programa v celoti, uspešno motiviranje učencev za branje knjig za bralno značko, priprava na zaključno prireditev, izvedba dodatnih aktivnosti v zvezi s prazniki in prednovoletnim časom, izvedba preverjanja znanja in drugih aktivnosti. Uspešno sodelujemo s starši preko govornih in roditeljskih sestankov. V šolskem letu 2015/16 smo uspešno izvedli že sledeče aktivnosti:

- uspešen vpis na tečaje
- izvedba delavnic na Pionirskem festivalu
- uspešen začetek tečajev
- izvedba delavnice »Bežigradske četrti«
- izvedba naknadnega vpisa do začetka oktobra 2015
- glavni vpis je zaključen, vendar posamezni vpisi še potekajo, ter vpis v krajše tečaje ter individualne ure
- prilagajanje tečajnih oblik povpraševanju
- izvedba ponudbe v VIZ in OŠ
- izvedba govornih in roditeljskih sestankov
- programsko pokrivamo vse aspekte in zastavili smo »bralno značko«

b) Učinkovitost

Poleg pisarniškega materiala in strokovne literature smo pri pouku zelo ekonomični, vendar poskušamo pouk oblikovati tako, da učenci tega ne občutijo. Učenci sodelujejo tudi pri okraševanju ob različnih praznikih. Njihove sprotne izdelke pa tudi obesimo na razstavnih panojih pred učilnicami. Same programe ob zaključku šolskega leta preverimo in ocenimo glede na izkušnje celoletnega dela na teh programih in jih po potrebi nadgradimo in posodobimo, zato lahko ocenimo, da so naši programi kakovostni in učinkoviti.

c) Dostopnost

V program ruskega jezika in kulture je bilo vpisanih 14 udeležencev. Zaradi premajhnega števila vpisanih v dveh skupinah, smo morali iz ekonomskih razlogov (te skupine poučuje honorarna sodelavka) ponuditi individualni pouk v dvojicah, a žal starši na to niso pristali. Zato smo imeli v šol.l. 2014/15 izpis učencev.

3. Smernice za vnaprej

Nadaljujemo z dosedanjimi programi, z določenimi posodobitvami. Dodatno smo oblikovali ponudbo za tečaje v vzgojno izobraževalnih zavodih ter osnovnih šolah. Ponudba zajema tečaje za otroke in zaposlene. Kontaktirali smo že nekaj zavodov, ki so zainteresirani za naše programe, kaže se tudi možnost vključitve v integrirani pouk v VIZ, vendar nam bi pri tem bistveno pomagala tudi podpora Mol-a. Delo bomo nadaljevali v tej smeri, saj bi želeli povečati število vpisanih v starosti, ki jih pokrivajo vrtci ter osnovne šole. Prav tako se bomo še naprej trudili povečati vpis odraslih tečajnikov.

4. Kaj udeleženelec programa pridobi od le-tega

Daša Cerar, 1. letnik: Učenci se bojo seznanili z rusko abecedo, spoznali osnovne sporazumevalne fraze, glagole v sedanjiku in pretekliku. Spoznali osnovno besedišče: živali, družina, poklici, prosti čas. Za zaključno prireditev bomo pripravili predstavo, za katero se bojo naučili besedilo v ruščini. Vse teme bojo predstavljene čim bolj sodobno in z veliko vključevanja; čim več govora in pogovorov v živo. Poleg tega pa

bo vsak učenec izdelal plakat in poročilo na poljubno temo, ki se navezuje na Rusijo. Ker še ne znajo dovolj dobro, bo predstavitev v slovenščini, ključne besede pa morajo napisati v ruščini. S tem bi radi spodbudili zanimanje za Rusijo in preko tega tudi na ruski jezik.

Daša Cerar, 4. letnik: Učenci že poznajo vse čase in sklone, prav tako se znajo odzivati v različnih situacijah, na tej stopnji predvsem širimo besedišče in veliko bolj poglobljeno govorimo o temah, ki so jih spoznali na prvih stopnjah. Poleg tega dodajamo že bolj »odrasle« teme: okolje, služba, potovanja, prosti čas. Za zaključno prireditev bomo pripravili predstavo, za katero se bojo naučili besedilo v ruščini. Vse teme bojo predstavljene čim bolj sodobno in z veliko vključevanja; čim več govora in pogovorov v živo. Poleg tega pa bo vsak učenec izdelal plakat in poročilo na poljubno temo, ki se navezuje na Rusijo. Ker še ne znajo dovolj dobro, bo predstavitev v slovenščini, kratek povzetek pa morajo napisati v ruščini. S tem bi radi spodbudili zanimanje za Rusijo in preko tega tudi na ruski jezik.

1.7 JAPONSKI JEZIK IN KULTURA

1. Vsebina

Vsebina programa japonskega jezika in kulture je sovpadala z načrtovano, odstopanj ni bilo, opravljene so bile vse ure, predvidene v programu. Prav tako so bile opravljene vse obveznosti s strani uporabnika kot tudi s strani izvajalca programa.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Vsi zastavljeni cilji v šol. l. 2014/15 so bili doseženi - izvedba programa v celoti, uspešno motiviranje učencev za branje knjig za bralno značko, priprava na zaključno prireditev, izvedba dodatnih aktivnosti v zvezi s prazniki in prednovoletnim časom, izvedba preverjanja znanja in drugih aktivnosti. Uspešno sodelujemo s starši preko govornih in roditeljskih sestankov. V šolskem letu 2015/16 smo uspešno izvedli že sledeče aktivnosti:

- izvedba počitniške šole v jesenskih počitnicah
- uspešen vpis na tečaje
- izvedba delavnice izvedba delavnice na temo »svetovni dan jezikov« v OŠ Kolezija
- uspešen začetek tečajev
- izvedba naknadnega vpisa do začetka oktobra 2015
- glavni vpis je zaključen, vendar posamezni vpisi še potekajo, ter vpis v krajše tečaje ter individualne ure
- prilagajanje tečajnih oblik povpraševanju
- izvedba govornih in roditeljskih sestankov
- programsko pokrivamo vse aspekte

b) Učinkovitost

Poleg pisarniškega materiala in strokovne literature smo pri pouku zelo ekonomični, vendar poskušamo pouk oblikovati tako, da učenci tega ne občutijo. Učenci sodelujejo tudi pri okraševanju ob različnih praznikih. Njihove sprotne izdelke pa tudi obesimo na razstavnih panojih pred učilnicami. Same programe ob zaključku šolskega leta preverimo in ocenimo glede na izkušnje celoletnega dela na teh programih in jih po potrebi nadgradimo in posodobimo, zato lahko ocenimo, da so naši programi kakovostni in učinkoviti.

c) Dostopnost

V program japonskega jezika in kulture je bilo vpisanih 27 udeležencev.

3. Smernice za vnaprej

Nadaljujemo z dosedanjimi kakovostnimi programi ter kakovostno izvedbo le-teh. Dodatno smo oblikovali ponudbo za tečaje v vzgojno izobraževalnih zavodih ter osnovnih šolah. Zanimanje za japonščino narašča, zato bomo še naprej promovirali japonščino. Izvedli smo že počitniško šolo ter sodelovali z delavnicami na osnovni šoli. Obliko delavnic bomo ponudili tudi na priložnostnih festivalih in podobnih aktivnostih. V naše tečaje vpisujemo tudi mlajše otroke.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

David Rajh, 1. letnik: Gre za čisto novo skupino, katere člani niso imeli praktično nobenega predznanja, tako da smo morali z njimi začeti čisto na samem začetku. Spoznali smo japonsko kot državo, japonščino kot jezik in se naučili prve osnovne pisave hiragana. Nedavno smo dobili tudi učbenike Marugoto, s katerimi bomo nadaljevali do konca šolskega leta. Delati z njimi je enostavno – razlago večinoma razumejo že v prvo, če pa kaj ne razumejo, znajo jasno postaviti vprašanje. Učinkovitost je tako zelo visoka.

David Rajh, 3. letnik:

Klima v razredu je zelo sproščena in prijateljska klima. Lahko se pogovarjamo o praktično katerikoli temi, sta namreč zelo razgledani in znata kritično razmišljati o stvareh. Spodbujam samoiniciativo in tu še malo škripa, ker redkokdaj sami od sebe postavita kakšno vprašanje, pa naj bo on topic ali kompletno off topic. Se pa to sunkovito spreminja, ker jima vsako uro sam postavim kakšno bolj provokativno vprašanje, da v njima vzpodbudim interes. Poskušam čim večkrat dodajati kakšno kulturno ali sociološko ozadje tematiki, ki jo obravnavamo in jo aktivno poizkušam približati njima in njuni situaciji. Učenki sta tako dobro podkovani o ne samo japonskemu jeziku, ampak tudi o modernih problematikah Japonske in japonske kulture. Zdi se mi namreč pošteno, da se učence podučijo tudi o kulturnih aspektih države in ne obravnava samo jezika, saj se tako dodatno izobražujeta in si širita obzorja.

1.8 KITAJSKI JEZIK IN KULTURA

1. Vsebina

Vsebina programa kitajskega jezika in kulture je sovpadala z načrtovano, odstopanj ni bilo, opravljene so bile vse ure, predvidene v programu. Prav tako so bile opravljene vse obveznosti s strani uporabnika kot tudi s strani izvajalca programa.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

V šolskem letu 2015/16 smo uspešno izvedli že sledeče aktivnosti:

- uspešen vpis na tečaje
- izvedba delavnice izvedba delavnice na temo »svetovni dan jezikov« v OŠ Kolezija
- uspešen začetek tečajev
- izvedba naknadnega vpisa do začetka oktobra 2015
- glavni vpis je zaključen, vendar posamezni vpisi še potekajo, ter vpis v krajše tečaje ter individualne ure
- prilagajanje tečajnih oblik povpraševanju
- izvedba govornih in roditeljskih sestankov
- programsko pokrivalo vse aspekte

b) Učinkovitost

Poleg pisarniškega materiala in strokovne literature smo pri pouku zelo ekonomični, vendar poskušamo pouk oblikovati tako, da učenci tega ne občutijo. Učenci sodelujejo tudi pri okraševanju ob različnih praznikih. Njihove sprotne izdelke pa tudi obesimo na razstavnih

panojih pred učilnicami. Same programe ob zaključku šolskega leta preverimo in ocenimo glede na izkušnje celoletnega dela na teh programih in jih po potrebi nadgradimo in posodobimo, zato lahko ocenimo, da so naši programi kakovostni in učinkoviti.

c) Dostopnost

V program kitajskega jezika in kulture so v l. 2015-16 vpisani 3 udeleženci.

3. Smernice za vnaprej

Nadaljujemo z dosedanjimi kakovostnimi programi ter kakovostno izvedbo le-teh. Dodato smo oblikovali ponudbo za tečaje v vzgojno izobraževalnih zavodih ter osnovnih šolah. Še naprej smo promovirali kitajščino. Izvedli smo že počitniško šolo ter sodelovali z delavnicami na osnovni šoli. Obliko delavnic bomo ponudili tudi na priložnostnih festivalih in podobnih aktivnostih. V naše tečaje vpisujemo tudi mlajše otroke.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Nina Rožmarin, 1. letnik, mlajši otroci: V skupini so otroci različnih let. Najmlajši ima 8 let, starejša dva pa 11 in 12. Pouk prilagajam tako, da najmlajšega ne preobremenjujem, starejšima dvema pa dodajam nekaj snovi. Naučili se bomo šteti po kitajsko do 1000; naučili se bomo pisati številke s pismenkami; naučili se bomo predstaviti; naučili se bomo dve kitajski pesmici; naučili se bomo nekaj stvari iz kitajske kulture; izdelali bomo plakat za kitajsko novo leto; spoznavali bomo razvoj kitajske pisave; naučili se bomo, kako v kitajski restavraciji naročiti hrano ipd.

1.9 LATINSKI JEZIK IN KULTURA

1. Vsebina

Vsebina programa latinskega jezika in kulture je sovpadala z načrtovano, odstopanj ni bilo, opravljene so bile vse ure, predvidene v programu. Prav tako so bile opravljene vse obveznosti s strani uporabnika kot tudi s strani izvajalca programa.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

V šolskem letu 2015/16 smo uspešno izvedli že sledeče aktivnosti:

- uspešen vpis na tečaje
- izvedba delavnice izvedba delavnice na temo »svetovni dan jezikov« v OŠ Kolezija
- uspešen začetek tečajev
- ponudba in izvedba vpisa na tečaj latinščine na OŠ Oskarja Kovačiča
- izvedba naknadnega vpisa do začetka oktobra 2015
- glavni vpis je zaključen, vendar posamezni vpisi še potekajo, ter vpis v krajše tečaje ter individualne ure
- prilagajanje tečajnih oblik povpraševanju
- izvedba govorilnih in roditeljskih sestankov
- programsko pokrivamo vse aspekte

b) Učinkovitost

Poleg pisarniškega materiala in strokovne literature smo pri pouku zelo ekonomični, vendar poskušamo pouk oblikovati tako, da učenci tega ne občutijo. Učenci sodelujejo tudi pri okraševanju ob različnih praznikih. Njihove sprotne izdelke pa tudi obesimo na razstavnih panojih pred učilnicami. Same programe ob zaključku šolskega leta preverimo in ocenimo glede na izkušnje celoletnega dela na teh programih in jih po potrebi nadgradimo in posodobimo, zato lahko ocenimo, da so naši programi kakovostni in učinkoviti.

c) Dostopnost

V program latinskega jezika in kulture so v šol. l. 2015/16 vpisani 3 udeleženci.

3. Smernice za vnaprej

Nadaljujemo z dosedanjimi kakovostnimi programi ter kakovostno izvedbo le-teh. Dodato smo oblikovali ponudbo za tečaje v vzgojno izobraževalnih zavodih ter osnovnih šolah. Še naprej omo promovirali kitajščino. Izvedli smo že počitniško šolo ter sodelovali z delavnicami na osnovni šoli. Obliko delavnic bomo ponudili tudi na priložnostnih festivalih in podobnih aktivnostih. V naše tečaje vpisujemo tudi mlajše otroke.

4. Kaj udeleženec programa pridobi od le-tega

Živa Kham Omahen, 1. letnik, srednješolci: Združujem klasiko s sodobnimi pristopi in pripomočki. Učenci imajo vsak svoj učbenik, večinoma delamo frontalno. Za delo po skupinah ali v parih jih je premalo. Odvisno od potreb posameznikov bom izpeljala bolj individualno delo – vaje bodo reševali samostojno, jaz pa jih bom pri tem opazovala, usmerjala in po potrebi posamezniku ponovno razložila. Sicer pa: razlaga, pogovor/razgovor, demonstracija, praktično in pisno delo, branje in delo z besedilom, vaja. Cilj je predelati uvod in šest lekcij učb. Lingua Latina: znanje besed in slovnice, sposobnost prevajanja in tvorjenja preprostih stavkov; poznavanje posameznih kulturno-civilizacijskih vsebin.

ŠTEVILO UČENCEV PO SKUPINAH V LETU 2015 (primerjava januar, junij, december) PROGRAMI UČENJA TUJIH JEZIKOV IN KULTUR

	januar	junij	december
Angleščina	175	179	146
Angleščina - lektorske skupine	50	49	57
Angleščina - igralne urice	14	12	33
Nemščina	88	91	91
Nemščina - lektorske skupine	4	4	3
Nemščina - igralne urice	4	5	4
Francoščina	37	34	38
Francoščina - igralne urice	5	5	3
Francoščina - lektorske skupine	3	3	1
Italijanščina	21	19	15
Italijanščina – lektorske skupine			3
Ruščina	8	8	10
Japonščina	14	17	19
Španščina	29	29	36
Španščina - igralne urice	6	6	5
Latinščina	0	0	3
Kitajščina	0	0	4
SKUPAJ:	458	461	471

Tabela 2: število učencev po skupinah v letu 2015

Tabela prikazuje porast tečajnikov tujih jezikov in kultur tudi v drugi polovici šolskega leta, kar nas izjemno veseli, hkrati pa kaže na našo prilagodljivost in sposobnost vključevanja tečajnikov skozi celo leto.

2 KRAJŠI PROGRAMI IN PROJEKTI

2.1 DAN ODPRTIH VRAT – 15. 4. 2015

1. Vsebina

Koncept Dneva odprtih vrat je predvidel odprta vrata vseh učilnic na našem oddelku. Otroci so lahko obiskali pouk pri različnih jezikih, in sicer, glede na starost in zanimanje za

posamezni jezik. Aktivnosti, ki so jih pripravili pedagogi, so trajale približno 15 minut, tako, da so lahko otroci v času svojega obiska prehajali med učilnicami in tako spoznali več različnih jezikov. Na ta način so lahko tudi otroci, ki že obiskujejo naše dejavnosti, spoznali še druge jezike.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Program je bil uspešno zastavljen in izveden. Cilji so se prilagajali številu in strukturi prisotnih.

b) Učinkovitost

Nekatere delavnice so bile bolj obiskane, npr. kitajska, francoska in nemška. Z namenom predstavitve raznolikosti jezikov vsem učencem so pedagogi – glede na interes učencev – skupinsko obiskali posamezne delavnice.

Reklama za ta dan je bila obsežna tudi zunaj Pionirskega doma – npr. letaki so bili razdeljeni v nabiralnike bližnjih mestnih četrti. Navkljub potrebni obsežni reklami zunaj Pionirskega doma, smo zabeležili manjši obisk zunanjih udeležencev od pričakovanega.

c) Dostopnost

Dan odprtih vrat je bil namenjen notranjih in zunanjim udeležencem – širša publika.

3. Smernice za vnaprej

Koncept, ki smo ga letos zastavili, bi ohranili za naprej. Velja pa razmisliti, ali je učinkovitost oglaševanja na tak način zadostna, oziroma kako doseči večje število obiskovalcev.

2.2 MEDNARODNI IZPITI

1. Vsebina

V zimsko-spomladanskem semestru prijavljamo učence na mednarodne izpite iz nemškega, angleškega, španskega in francoskega jezika.

Kot vsako leto se je večje število prijavilo na naslednje izpite:

ANGLEŠČINA: Cambridge izpiti PET for Schools, FCE, CAE in CPE (stopnja B1-C2). Posebej velja omeniti mednarodne izpite za otroke Cambridge YOUNG LEARNERS TESTS – Starters, Movers, Flyers, ki so potekali v prostorih Pionirskega doma dne 23. maja 2015

NEMŠČINA: Zertifikati Goethe Instituta: Fit in Deutsch 1, Fit in Deutsch 2, Deutsch fuer Juegendliche B1, Goethe Zertifikat C1

FRANCOŠČINA: mednarodni izpiti na francoskem inštitutu Charles Nodier: DELFA1-A2 Junior

ŠPANŠČINA: mednarodni izpit DELE A2. Španski mednarodni izpiti so potekali in bili izvedeni s strani Pionirskega doma prvič kot uradno priznani Izpitni center španskega Instituta Cervantes. V šol. letu 2015/16 bomo izvedli priprave na mednarodne izpite v vseh teh jezikih ter pripravo na mednarodni izpit Cils. Število prijavljenih na spomladanske roke izpitov bo znano do konca šol. leta 2015/16.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Kandidati so na vseh področjih izkazali visok nivo pridobljenega znanja.

b) Učinkovitost

Glede na vsakoletne odlične rezultate na teh mednarodnih izpiti ocenjujemo naše programe in način dela kot ustrezen in visoko kvaliteten in zagotavlja višji vpis v naše tečaje.

c) Dostopnost

Dostopnost je zagotovljena vsem našim tečajnikom ter zunanjim uporabnikom.

3. Smernice za vnaprej

Nadaljujemo z uspešnim programom še naprej.

2.3 ZAKLJUČNA PRIREDITEV

1. Vsebina

Zaključna prireditev je bila uspešno izvedena 5. 6. 2015. Na prireditvi so se že tradicionalno predstavili otroci, ki obiskujejo posamezne jezike s svojimi točkami. V program smo vključili tudi glasbeni točki oddelka za kulturo.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Zaključna prireditev je uspela. Odziv staršev je bil zelo pozitiven.

b) Učinkovitost

Zaključna prireditev Oddelka za tuje jezike je nujno potrebna, saj starši potrebujejo vpogled v naše delo in na podlagi tudi tega vpišejo otroke v tečaje naslednje leto.

c) Dostopnost

Na zaključno prireditev so vabljeni vsi starši in prijatelji učencev kot tudi vsi udeleženci Pionirskega doma.

3. Smernice za vnaprej

Zaključno prireditev bomo vsekakor ohranili tudi v prihodnje.

2.4 SODELOVANJE S TUJIMI INŠTITUTI IN IZPITNIMI CENTRI – BRITISH COUNCIL, GOETHE INSTITUT, INSTITUTO CERVANTES, FRANCOSKI INŠTITUT CHARLES NODIER

1. Vsebina

BRITISH COUNCIL – prijava na mednarodne izpite; Še naprej ostajamo v izpitnem partnerskem programu ADDVANTAGE za šole, ki prijavljajo kandidate za Cambridge izpite iz angleškega jezika pri British Councilu. Prednost povezovanja se kaže na področju izkušenj, profesionalnosti, vzajemnosti in strokovnosti. Predvsem pa je to dobra referenca naše jezikovne šole, saj nam omogoča: uporabo logotipa **ADDVANTAGE** na promocijskih tiskovinah šole in spletu, potrdilo o sodelovanju, navedbo šole na strani British Council s povezavo na spletno stran šole, promocijsko gradivo za izpite, navzočnost predstavnika British Councila na podelitvi certifikatov (to prednost smo si pridobili že pred tem), brezplačna opravljanja izpitov, brezplačno sodelovanje učiteljev na on-line tečajih, brezplačni materiali idr.

GOETHE INSTITUT – sodelovanje pri projektih, ki jih inštitut izvaja s strani pedagogov in učencev. Letos smo sodelovali pri projektu Spieltrieb, ki je izveden v prostorih Pionirskega doma, v Festivalni dvorani, s strani Goethe Instituta. Učenci različnih slovenskih šol, vključno s Pionirskega doma, so se predstavili z različnimi igrami, ki so jih sami razvili. Sodelovali smo tudi pri video natečaju Amors Feil. Sodelujoči so posneli različne nemške pregovore in reke. Prijavljene smo imeli na mednarodne izpite. Poglobili bomo sodelovanje z Inštitutom.

INSTITUTO CERVANTES – Instituto Cervantes je Pionirskemu domu podelil licenco za izvajanje mednarodnih izpitov DELE za naše tečajnike in zunanje uporabnike. Prvič smo izvedli izpit DELE stopnje A2, 22. in 23. maja 2015. Prijavljena so bili 3 notranji in 2 zunanja kandidata. Uspešnost izvedbe izpita je potrdil tudi Instituto Cervantes s svojo podružnico Aula Cervantes v Ljubljani.

FRANCOSKI KULTRUNI CENTER CHARLES NODIER – Obnovili smo sodelovanje s francoskim kulturnim centrom. Poleg kandidatov na mednarodne izpite iz francoskega jezika

smo k sodelovanju na jezikovnem natečaju v pisnaju povabili tudi francosko kulturno atašejo za francoski jezik go. Dechelette, da prisostvuje kot članica žirije oz. kot ocenjevalka v komisiji.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Vsi programi in izvedbe potrjujejo visoko kakovostno delo ter prizadevanje s strani Oddelka za tuje jezike in kulture za mednarodno priznanje našega dela.

b) Učinkovitost

Tovrstno angažiranje prispeva k razpoznavnosti naših programov ter kakovosti našega dela ter zvišuje vpis na naše dejavnosti.

c) Dostopnost

Dostopnost je zagotovljena notranjim in zunanjim uporabnikom – širša publika.

3. Smernice za vnaprej

Prizadevanja v tej smeri so nujno potrebna, ker pomenijo razpoznavnost in referenco, ki prispeva k dodatni vrednosti zavoda.

2.5 PRIPRAVA NA MATURO

1. Vsebina

Vsi naši jezikovni programi zajemajo pripravo na maturo iz tujega jezika – nižji in višji nivo. Priprava je usklajena s smernicami, ki jih zahteva redno izobraževanje, tečaji pa se prilagodijo potrebam tečajnikov.

2. Evalvacija programa

a) Uspešnost izvedenega programa

Program je bil zaenkrat uspešno izveden v angleškem in nemškem jeziku.

b) Učinkovitost

Naši tečajniki uspešno sodelujejo ter uspešno opravljajo izpite za maturo.

c) Dostopnost

Dostopnost zunanjim in notranjim uporabnikom je zagotovljena.

3. Smernice za vnaprej

Program priprave na maturo bomo izvajali še naprej. Upamo na vpis na pripravo na maturo tudi iz drugih jezikov kot je npr. italijanščina in francoščina.

SODELOVANJE PIONIRKEGA DOMA IZVEN ZAVODA:

DATUM	PRIREDITEV	LOKACIJA	DELAVNICA
23. januar	ŠILA	II gimnazija Maribor	
20 – 24. april	Teden Slovenske knjige	Mestni trg	Delavnice Črkarija, plesni nastop Saša Lončar in Rock akademija
15. – 23. maj	Teden ljubiteljske kulture	Pionirski dom	Odprta vrata kulturnega oddelka
23. maj	Festival zdravja	Križanke	Delavnica o človeškem telesu
26. maj	Igraj se z mano	Kongresni trg	Pravljíčarija
20. junij	Junij v Ljubljani	Kongresni trg	S pravljico okoli sveta in Rock Akademija
6. junij	Knjižnica reči	Dom skupnosti Savsko naselje	Pravljíčna knjižna kazala
6. in 7. junij 10.00 – 17.00	Znanstival	Stritarjeva ulica v Ljubljani	delavnica PERISKOP
13. junij 10.00 – 15.00	Prireditve društva Nedonošenčkov	Mostec	Likovna delavnica
20. junij	Junij v Ljubljani		
5. september	Knjižnica reči	Savsko naselje	
6. september	Kasaški derbi	Hipodrom Stožice	
11. in 12. sep.	Film na ulici	OŠ Zalog	
12. september	Dan Četrtné skupnosti Bežigrad		
15. september	Razstava – Dvogovor 2015/16	Atrij Mestne hiše	
22. september	Ulični festival Moje ulice		Delavnica PERISKOP
30. sept. in 1. nov.	Festival za 3. življ. obd.	Cankarjev dom	Grafična delavnica
3. oktober	Gledališka matineja	Prešernovo gledališče, Kranj	Predstava Show strahov
13., 14., 20. in 21. november	LIFF		Filmske delavnice
15. november	Gledališka matineja	Kranjska gora	Predstava Show strahov
18. november	Grafični bienale		Delavnica – španščina
20. november	Gledališka matineja	Kult. dom Logatec	Predstava Show strahov
27. in 28. november	CICIFEST	Cankarjev dom	Rock akademija, S pravljico okrog sveta, predstava Žogica Marogica
11. december	Gledališka matineja	Bela krajina	Predstava Show strahov

DECEMBRSKE USTVARJALNE DELAVNICE ZA OTROKE – ČAROBNI GOZD (pod pokroviteljstvom Turizma Ljubljana in Mestne občine Ljubljana)

Sredi Čarobnega gozda v okrašenem mestnem središču bomo na ustvarjalnih delavnicah Pionirskega doma – Centra za kulturo mladih izdelovali praznične okraske in darilca za najdražje. Pester program bomo ob vikendih obogatili tudi z lutkovnimi predstavami, branjem in pripovedovanjem pravljic ter improvizacijskimi gledališkimi predstavami.

- **Četrtek, 3. 12. 2015, 16:00 – 18:00**

Ustvarjalni delavnici valjasti možički in izdelava božičnih venčkov

17:30 Slavnostna otvoritev Čarobnega gozda z zaključkom Prešernove poti v Paviljonu, v okviru Veselega dne kulture, v izvedbi Hiše otrok in umetnosti

- **Petek, 4. 12. 2015, 16:00 – 18:00**

Ustvarjalni delavnici izdelave origami prazničnih okraskov in škratkov iz storžev

- **Sobota, 5. 12. 2015, 16:00 – 19:00**

Gledališka predstava Pravljičarija: TRIJE PRAŠIČKI, nato sledi ustvarjalna delavnica izdelovanja mask prašičkov

- **Nedelja, 6. 12. 2015, 16:00 – 19:00**

S pravljico okoli sveta: branje pravljice o konjih, nato sledi ustvarjalna delavnica izdelovanja konjev

- **Ponedeljek, 7. 12. 2015, 16:00 – 18:00**

Ustvarjalni delavnici izdelave lanternic in okraskov iz plutovinastih zamaškov

- **Torek, 8. 12. 2015, 16:00 – 18:00**

Ustvarjalni delavnici izdelave okraskov za na okno in lovilcev sanj

- **Sreda, 9. 12. 2015, 16:00 – 18:00**

Ustvarjalni delavnici izdelovanja naprstnih lutk in okraskov iz alu folije

- **Četrtek, 10. 12. 2015, 16:00 – 18:00**

Ustvarjalni delavnici izdelovanja okvirjev za fotografije in magnetkov za na hladilnik

- **Petek, 11. 12. 2015, 16:00 – 18:00**

Ustvarjalni delavnici izdelovanja tabel za sporočila in prazničnih voščilnic

- **Sobota, 12. 12. 2015, 16:00 – 19:00**

Gledališka predstava: O treh zajčkih (atelje Slikovedke, Kamišibaj gledališče), nato sledi še likovna delavnica izdelovanja snežnih zajčkov

- **Nedelja, 13. 12. 2015, 16:00 – 19:00**

Gledališka predstava: Pisana ptica in druge zgodbe (Gledališče Zapik, Kamišibaj gledališče), nato sledi origami delavnica izdelovanja pisanih ptic iz papirja

- **Ponedeljek, 14. 12. 2015, 16:00 – 18:00**

Ustvarjalni delavnici izdelave okraskov iz žice in perlic ter sajenje božičnega žita

- **Torek, 15. 12. 2015, 16:00 – 18:00**

Ustvarjalni delavnici okraskov iz das mase in čarobnih vil

- **Sreda, 16. 12. 2015, 16:00 – 18:00**

Ustvarjalni delavnici izdelovanje kalejdoskopov in potisk kuhinjskih brisačk

- **Četrtek, 17. 12. 2015, 16:00 – 18:00**

Ustvarjalni delavnici izdelovanja drobnih daril za prijatelje in obeskov za ključe

- **Petek, 18. 12. 2015, 16:00 – 18:00**

Ustvarjalni delavnici izdelovanja mesta iz papirja in okraskov za na jelko

- **Sobota, 19. 12. 2015, 16:00 – 19:00**

S pravljico okoli sveta: gremo na Kitajsko, nato sledi še delavnica izdelovanja kitajskih zmajev

- **Nedelja, 20. 12. 2015, 16:00 – 19:00**

Gledališka predstava: O miški, ki si je želela ... (Gledališče FRU-FRU, Kamišibaj gledališče), nato sledi še lutkovna delavnica izdelava mišk iz nogavičk

- **Ponedeljek, 21. 12. 2015, 16:00 – 18:00**

Ustvarjalni delavnici izdelovanja dišečih okraskov in okraskov za srečo

- **Torek, 22. 12. 2015, 16:00 – 18:00**

Ustvarjalni delavnici izdelovanja božičnih nogavičk in nagajivih jelenčkov

- **Sreda, 23. 12. 2015, 16:00 – 18:00**

Ustvarjalni delavnici izdelovanja štampiljk in visečih mobile okraskov

- **Četrtek, 24. 12. 2015, 16:00 – 18:00**

Ustvarjalni delavnici izdelovanja klobučkov za zabavo in podstavkov za kozarce

3 FESTIVALNA DVORANA

3.1 TRŽENJE FESTIVALNE DVORANE

Festivalna dvorana, ena od najlepših plesnih dvoran v Sloveniji, se vsako leto sooča z močno konkurenco na trgu modernih in dobro opremljenih dvoran. Med večje prednosti Festivalne dvorane štejemo: bogata tradicija, njena več-namenskost, ter površina 450 m², ki prejme več kot 500 obiskovalcev na dogodek.

Letos smo veliko bolj kot leta pred tem občutili njeno dotrajanost, ne samo v tehnični opremljenosti ampak v dotrajanosti zgradbe nasploh. V dvorani se je močno zaznala, kljub skrbnemu gospodarjenju, vsaka vremenska sprememba (močan veter, visoka vročina, mraz, močne padavine,...)

Dvorana je bila tekom leta namenjena izvedbi lastnih prireditev, vajam ter ostalemu programu (počitniško varstvo) ter prireditvam komercialnih in nekomercialnih najemnikov. Zaradi njene več namenskosti in možnosti postavitve dvorane po željah najemnikov, smo v letu 2015 izvedli več prireditev kot lepo prej. Veliko več je bilo neprofitnih tržnih prireditev različnih društev, zvez in ostalih nevladnih organizacij. V spekter različnosti prireditev štejemo koncerte, plesne prireditve, modne revije, predavanja, predstavitve, zabave, gledališke predstave, večdnevne konference in simpozije, zaključne prireditve, predstavitve, valete in mature.

Med glavne težave, na katere smo tudi leta 2015 naleteli pri doseganju rezultatov:

- velika tehnična podhranjenost naše dvorane (lučni park ni bil obnovljen že nekaj let, mešalna miza je že zdavnaj amortizirana in z njo lahko izvedemo zgolj nezahtevne prireditve),
- zaradi slabe izolacije med dvorano Slovenskega mladinskega gledališča in Festivalno dvorano, se zvok iz Festivalne dvorane prenaša, kar pomeni, da moramo programe prilagajati in kakšno prireditev tudi odpovedati.
- objekt je brez klime; pozimi je v dvorani mraz, poleti pa nevzdržno vroče
- dotrajanost ostalih elementov (stoli, mize, garderobe, dotrajan vhod v objekt)
- plačljivo parkirišče
- nižanje cen ostalih ponudnikov dvoran.

Priprava strategije trženja je zahtevala tudi analizo in raziskavo trga ter ponudbo njihovih programov.

Trženjske aktivnosti smo usmerili v več segmentov:

- Priprava lastnih komercialnih programov: plesne, gledališke in glasbene prireditve ter koncerti, pustovanja in koprodukcije

Oddajanje dvoran različnim strankam (po segmentih) za izvedbe:

- plesnih prireditev (salsa, tango, družabni plesi)
- kongresnih dogodkov (večerna gala poslovne večerje in družabna srečanja)
- srečanje zaposlenih v podjetjih in partnerjev (novoletna srečanja, obletnice, ostala srečanja)
- obdaritve otrok (dedek Mraz/Božiček, in ostala novoletna rajanja za otroke)
- festivalov (gledališki)
- porok, rojstnih dni in obletnic
- valet (v lastni organizaciji) in mature (ostali organizatorji)
- predavanj in okroglih miz
- koncertov (rock, zborovsko petje, inštrumentalna glasba)
- ostalo.

Med lastnimi komercialnimi programi po številu izvedb izstopajo redni plesni večeri družabnih plesov. Program je nastajal v sodelovanju s plesno šolo Studio ritem in DJ-jem, ki je z nami že nekaj let. Beležili smo različen obisk od 60 do 250 plesalcev. Po obisku izstopajo tematski plesni večeri kot so Tradicionalni Božični ples, Velikonočni ples, Plesni večer & Salsa night. Večere smo nadgradili s sodelovanji z drugimi plesnimi šolami (Plesna šola Prestige, Plesna šola Buba, 100% tango). S Plesno zvezo Slovenije smo želeli sodelovati še bolj, vendar ni bilo večjega zanimanja. Želeli smo si, da bi Tradicionalen Jenkov ples nastal v sodelovanju z njimi, vendar pobude niso bile sprejete.

Od septembra dalje smo programe plesnih večerov nadgradili tudi s plesom ob živi glasbi.

Nadaljevali smo z organizacijo valet, kjer smo ostali na številki šest, kar se je tudi izkazalo za največjo številko. Šole so z izvedbo zelo vezane na datum zaključka pouka.

Pri izvedbi porok smo ostali na številki dve. Glavni razlog, da se poroke ne vrnejo v Festivalno dvorano gre iskati v tem, da objekt ni klimatiziran, poroke pa so največkrat od maja do septembra, ko je zunaj najbolj vroče.

Tudi v tem letu smo beležili velik obisk pustnega rajanja za otroke ter povečan obiska gledaliških predstav v lastni produkciji.

CILJI delovanja Festivalne dvorane so:

- povečati število plesnih dogodkov v lastni organizaciji in organizaciji drugih zavodov, organizacij ali društev v Festivalni dvorani. Organizirati plesne večere za ciljno publiko (farmaceuti, podjetniki, obrtniki, zdravniki),
- Festivalno dvorano še bolj predstavljati kot prostor za izvedbo svečanih dogodkov zaključenih skupin (kongresi, poslovna srečanja),
- Povečati število koncertov oziroma glasbenih prireditev v sodelovanju z zunanjimi partnerji
- Obdržati obstoječe stranke in vrniti pretekle stranke
- vzpostaviti trdno vez med srednjimi in osnovnimi šolami za izvedbo valet in matur v lastni organizaciji
- nadgraditi tehnično opremo ter ponuditi strokoven podpora bolj zahtevnim prireditvam.

V Festivalni dvorani izvedemo vse naše festivale, razen gledališkega, saj dvorana zaradi specifičnosti programa in primerna. Obiskovalcev naših festivalov je bilo 2.290, obiskovalcev gledališkega festivala pa skoraj 8.000.

3.2 PROMOCIJA IN ODNOSI Z JAVNOSTMI

V letu 2015 smo v okviru planiranih sredstev za promocijo Pionirskega doma in Festivalne dvorane izvajali različne oblike oglaševanja, izbrane glede na ciljno populacijo:

- oglaševanje programov preko socialnih medijev (oglas na facebooku),
- oglaševanje programov na plačljivih in brezplačni spletnih straneh (Napovednik, MMC, Ringaraja in ostali),
- oglaševanje na zunanjih površinah (plakati TAM TAM, ostala plakarna mesta,)
- izdelava priložnostnih letakov in ostalih tiskovin po potrebi (tematski plakati, letaki posameznih programov),
- radijski oglasi za posamezne programe in oglasi za vpise v dejavnosti,
- obveščanje javnosti o programih preko direktne pošte in preko elektronskih naslovov (2.500 različnih naslovov)
- predstavitev naših dejavnosti na dogodkih izven hiše (sejmi, kulturni dogodki in javne prireditve),
- oglasi v tiskanih medijih
- tiskovne konference ob predstavitvi večjih projektov.

Redno smo obveščali različne medije o naših programih in beležili zelo veliko medijskih prispevkov in obvestil o delavnicah in dejavnostih. Z nekaterimi mediji smo sklenili dolgoročne dogovore o sodelovanju pri oblikovanju in promociji naših vsebin (predvsem pri festivalih).

4 PLESNI CENTER JENKO

V Plesnem centru Jenko smo večkrat na teden izvajali programe plesnih dejavnosti Pionirskega doma. Poleg tega smo tudi sklenili dolgoročne dogovore o sodelovanju z različnimi plesnimi šolami o izvajanju plesnih programov v plesnem centru ter tudi priprave na mature in vate.

B – RAČUNOVODSKO POROČILO

UVOD

Računovodsko poročilo je pripravljeno v skladu s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 115/02 in spremembe).

Pri vodenju poslovnih knjig, vrednotenju računovodskih postavk in kontroliranju se uporabljajo:

- Zakon o javnih financah,
- Zakon o računovodstvu,
- Navodilo o pripravi zaključnega računa in metodologiji za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih,
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava,
- Pravilnik o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov pravnih oseb javnega prava,
- Pravilnik o načinu in rokih usklajevanja terjatev in obveznosti po 37. členu Zakona o računovodstvu,
- Pravilnik o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev,
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava.

Naloge računovodsko finančnega sistema so opredeljene v:

- Pravilniku o računovodstvu z dne 28. 11. 2007 in spremembe in dopolnitve 2010
- Sodilu za obračun amortizacije osnovnih sredstev za tržno dejavnost
- Sodilu za razporejanje odhodkov na dejavnosti
- Sodilu za pasivne časovne razmejitve – kratkoročno odloženi prihodki iz naslova tečajnine.

Podatki vseh izkazov temeljijo na knjigovodskih listinah in poslovnih knjigah skladno s citiranimi predpisi.

Računovodski izkazi so sestavni del tega poročila.

Računovodsko poročilo obsega računovodske izkaze in pojasnila ter razkritja v zvezi z računovodskimi izkazi.

1 POJASNILA

1.1 POJASNILA K BILANCI STANJA NA DAN 31. 12. 2015 IN PRILOGAMI

Bilanca stanja prikazuje resnično in pošteno stanje sredstev in obveznosti do njihovih virov po stanju na dan 31. 12. 2015. Podrobnejša vsebina, členitev in oblika bilance stanja je predpisana s Pravilnikom o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. Podlaga za prikaz so poslovne knjige, ki so usklajene s popisom.

Dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju

Prikazana so dolgoročna sredstva in sredstva v upravljanju po sedanji vrednosti:

DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU	LETO 2014	LETO 2015	INDEKS 2015/14
Dolgoročne premoženjske pravice	743,93	534,37	71,8
Zemljišča	267.065,06	267.065,06	100,0
Zgradbe	141.515,54	156.784,29	110,8
Oprema	31.895,61	35.551,44	111,5
SKUPAJ	441.220,14	459.935,16	104,2

Amortizacija se obračunava posamično z uporabo enakomernega časovnega amortiziranja. Stopnja je določena v Navodilu o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih dolgoročnih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev. Zemljišče se ne amortizira. Prav tako se ne amortizira stavba na Vilharjevi cesti 11, ker je bila razglašena za kulturni spomenik.

Stroški amortizacije se pokrivajo v breme obveznosti do virov sredstev in tekočih stroškov glede na sprejeto sodilo, ki je opredeljeno v Pravilniku o računovodstvu.

Pri redni letni inventuri ni bilo ugotovljenih viškov ali primanjkljajev. Odpisana osnovna sredstva se bodo v skladu s sklepom sveta zavoda komisijsko uničila in odstranila.

Pionirski dom ne izkazuje dolgoročnih finančnih naložb in terjatev iz poslovanja.

Med dolgoročnimi sredstvi izkazujemo dolgoročne premoženjske pravice – računalniški programi za delo v računovodstvu in ostalo. Za neopredmetena dolgoročna sredstva v poslovnih knjigah izkazujemo posebej nabavno vrednost in posebej popravek vrednosti. Popravek vrednosti se je povečal zaradi obračuna amortizacije za leto 2015 po predpisanih stopnjah in odpisov po inventuri.

Oprema in druga opredmetena osnovna sredstva:

NABAVE IN VLAGANJA V OSNOVNA SREDSTVA V LETU 2015	NABAVNA VREDNOST		
DOLGOROČNE PREMOŽENJSKE PRAVICE	0,00		
STAVBE	19.505,71		
OPREMA	16.992,73		
DROBNI INVENTAR	2.728,49		
SKUPAJ	39.226,93		
VIRI FINANCIRANJA NABAV OSNOVNIH SREDSTEV V LETU 2015	PRESEŽEK PRIH. PREJŠNIH LET	DONACIJE	MOL
	50,3 %		49,7 %
DOLGOROČNE PREMOŽENJSKE PRAVICE	0,00		
STAVBE	5,71		19.500,00
OPREMA	16.992,73		
DROBNI INVENTAR	2.728,49		
SKUPAJ	19.726,93	0,00	19.500,00

- **Kratkoročna sredstva, razen zalog in aktivne časovne razmejitve**
- Denarna sredstva v blagajni - izkazujemo gotovino v višini blagajniškega maksimuma za tekoče poslovanje.
- **Dobroimetje pri bankah in drugih finančnih ustanovah** izkazujemo stanje sredstev na podračunu pri UJP št. 01261-6030358081.
- **Kratkoročne terjatve do kupcev** se v začetku izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih knjigovodskih listin. Terjatve se lahko kasneje zmanjšajo s popravki vrednosti, če obstaja dvom, da ne bodo poravnane. Popravki vrednosti se oblikujejo na podlagi posamične presoje izterljivosti določene terjatve. Terjatve se izkazujejo v bilanci stanja v znesku, zmanjšanem za njihove popravke vrednosti po sklepu sveta zavoda.
- **Kratkoročne terjatve do uporabnikov enotnega kontnega načrta** so terjatve do ustanovitelja in ostalih uporabnikov enotnega kontnega načrta, za katere se sestavlja premoženjska bilanca države oziroma občine.
  - Med temi terjatvami ne izkazujemo spornih in dvomljivih terjatev.
- **Druge kratkoročne terjatve** - izkazujemo terjatev do državnih in drugih institucij (refundacije nadomestila za bolniško odsotnost nad 30 dni in nego pri ZZS, terjatve do države za odbitni davek na dodano vrednost ipd.).
- **Aktivne časovne razmejitve** - Med aktivnimi časovnimi razmejitvami izkazujemo prispevke po 157. čl. ZPIZ-2, ki bodo vrnjeni na podlagi izdane odločbe.
- **Zalog nimamo.**
- **Podatki o stanju neporavnanih terjatev in ukrepih za njihovo poravnavo:**
Neporavnane terjatve imamo iz naslova tečajnine ter uporabe poslovnih prostorov in Festivalne dvorane. Terjatve, ki jih nismo uspeli izterjati z izvršbami smo odpisali po sklepu sveta zavoda. Za terjatve za katere obstaja dvom o izterljivosti smo naredili popravek vrednosti. Terjatve, ki jih nismo mogli izterjati s pomočjo opominov bomo za večje dolžnike vložili izvršbe oziroma so že v fazi izterjave.
- **Podatki o obveznostih** - na dan 31. 12. 2015 ne izkazujemo spornih in dvomljivih obveznosti. Obveznosti se plačujejo ažurno in se upošteva plačilni rok.

- **Viri sredstev, uporabljen za vlaganje** v opredmetena in neopredmetena sredstva predstavlja presežek prihodkov iz prejšnjega leta, ki je bil po sklepu Sveta zavoda razporejen za investicije ter namenska sredstva za investicije od Mestne občine Ljubljana.
- **Naložbe prostih denarnih sredstev** nimamo.
- **Zunaj bilančna evidenca:** Zunaj bilance ne vodimo nobenih evidenc.

1.2 POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV ZA LETO 2015

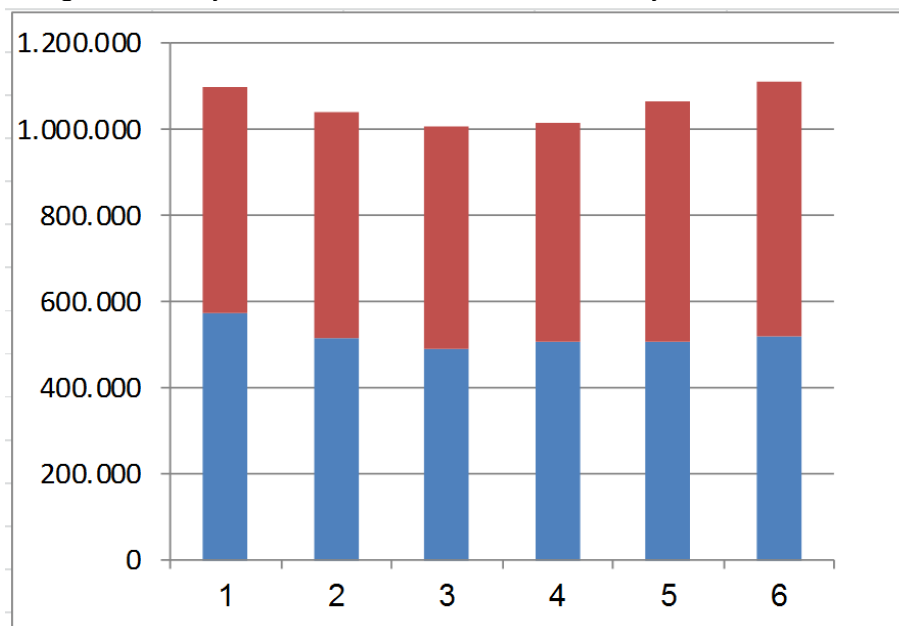
Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov obračunskega obdobja je upoštevano načelo nastanka poslovnega dogodka.

1.2.1 Prihodki

- Delež prihodkov iz proračuna Mestne občine Ljubljana v celotnem prihodku Pionirskega doma je v letu 2015 znašal 53,1 %, medtem ko je bil v letu 2014 ta delež nižji in je znašal 52,4 %. Mestna občina Ljubljana financira plače za štirinajst pedagogov in direktorico v celoti ter del sredstev za materialne in programske stroške. Sredstva za programske in materialne stroške iz proračuna MOL so v primerjavi z letom 2014 višja za 33 %. Plače preostalih osemnajst zaposlenih in večino materialnih stroškov je Pionirski dom pokrival s prihodki od prodaje storitev na trgu.

leto	2010	2011	2012	2013	2014	2015
skupaj	1.099.081	1.040.773	1.008.790	1.015.711	1.065.642	1.112.563
lastni vir	572.563	517.667	490.590	507.281	507.259	521.784
MOL	526.518	523.106	518.200	508.430	558.383	590.779

Pregled razmerja med **lastnimi** viri in sofinanciranjem **MOL** 2010-2015

Prikaz prihodkov po kontih glede na javno službo in trg

KONTO	SKUPAJ	1= JAVNA SLUŽBA	2= NA TRGU
760	1.111.073,96	960.468,36	150.605,60
761	245,90	0,00	245,90
762	356,51	356,51	0,00
763	442,00	442,00	0,00
764	444,84	444,84	0,00
SKUPAJ PRIHODKI	1.112.563,21	961.711,71	150.851,50
%	100,00	86,44	13,56

PRIHODKI	Realizacija 2014	Realizacija 2015	Finančni načrt 2015	Indeks načrt 2015
A. PRIHODKI OD POSLOVANJA	1.061.898,04	1.111.319,86	1.082.679,00	102,65
1. Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	416.604,26	440.638,07	418.500,00	105,29
1.01. Prihodki od prodaje storitev na trgu – lastne prireditve in koprodukcije	87.264,72	89.742,40	87.500,00	102,56
1.02. Uporaba Festivalne dvorane	64.767,88	82.817,74	65.000,00	127,41
1.03. Prihodki od prodaje storitev - TEČAJNINA	264.571,66	268.077,93	266.000,00	100,78
2. Prihodki iz proračuna MOL	558.382,74	590.779,00	590.779,00	100,00
2.01. Sredstva za projekte (javni razpisi)	0,00	0,00	0,00	0,00
Za mladinske aktivnosti	0,00	0,00	0,00	0,00
2.02. Oddelek za kulturo	558.382,74	590.779,00	590.779,00	100,00
Za plače, prispevke, davke	426.882,78	415.779,00	415.779,00	100,00
Za material in storitve	56.499,96	85.000,00	85.000,00	100,00
Za investicijsko vzdrževanje	0,00	0,00	0,00	0,00
Za program	75.000,00	90.000,00	90.000,00	100,00
3. Prihodki za projekte (javni razpisi) - MZZ, Javni zavod Mladi zmaji	14.000,00	0,00	0,00	0,00
4. Prihodki od uporabe in najemnin poslovnih prostorov ter opreme	63.569,92	66.910,20	64.000,00	104,55
5. Prihodki od donacij, sponzorjev	2.065,90	5.590,80	2.100,00	266,23
6. Drugi prihodki od prodaje (obratovalni stroški SMG,..)	7.258,83	7.155,89	7.300,00	98,03
7. Prihodki od prodaje blaga in storitev(spominska knjiga,...)	16,39	245,90	0,00	0,00
B. FINANČNI PRIHODKI	441,03	356,51	450,00	79,22
1. Prihodki od obresti in drugi finančni prihodki	441,03	356,51	450,00	79,22
C. DRUGI PRIHODKI	44,00	442,00	45,00	0,00
Č. PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	3.258,92	444,84	0,00	0,00
1.01. Izterjane popravljene terjatve iz prejšnjih let	0,00		0,00	0,00
1.02. Drugi prevrednotovalni prihodki (odškodnina zavarovalnice, ...)	3.258,92	444,84	0,00	0,00
E. PRIHODKI SKUPAJ	1.065.641,99	1.112.563,21	1.083.174,00	102,71

Iz izkaza prihodkov in odhodkov za leto 2015 je razvidno, da so bili ustvarjeni celotni prihodki v višini 1.112.563,21 EUR. Celotni prihodki v letu 2015 so v primerjavi s planiranimi višji za 2,71 %, v primerjavi s prihodki preteklega leta pa višji za 4,41 %.

Primerjave s planom in glede na postavke preteklega leta bodo predstavljene v obrazložitvi.

Pri prihodkih je potrebno poudariti, da že peto leto zapored nismo bistveno spreminjali cen storitev. Leta 2015 smo morali opraviti določene korekcije pri cenah tečajev, ki niso vplivale na vpis in je bil večji. Pri oddaji prostorov v uporabo cen nismo spreminjali. Odstopanja oziroma velik porast prihodkov glede na plan 2015 je pri prihodkih od prodaje storitev, pri oddaji Festivalne dvorane v uporabo 27,41 % in pri pridobivanju donacij 166,23 %.

Primerjava realizacije prihodkov v letu 2015 v primerjavi s planom je 102,71 %, kar pomeni, da smo plan zastavili dokaj realno in smo ga kljub stanju na trgu prekoračili.

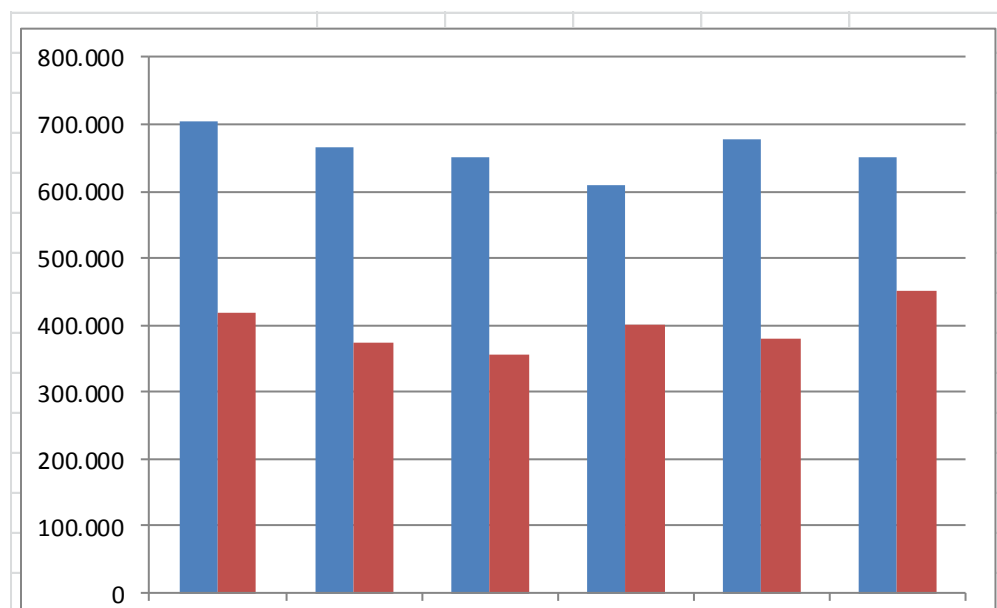
1.2.2 Odhodki

Celotni odhodki realizirani v letu 2015 so znašali 1.101.585,80 EUR in so bili višji za 4,32 % od preteklega leta in za 1,70 % višji od planiranih.

V strukturi odhodkov predstavljajo stroški materiala in storitev 39,51 % celotnih odhodkov, stroški dela 59,15 %, ostali stroški in odhodki pa predstavljajo 1,34 % celotnih odhodkov.

Leto	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ODHODKI (skupaj)	1.120.847	1.039.518	1.007.037	1.011.358	1.056.066	1.101.586
Stroški dela	703.253	666.073	650.733	610.277	676.873	651.583
Materialni stroški +ostalo	417.594	373.445	356.304	401.081	379.193	450.003

Prikaz razmerja med stroški dela in materialnimi stroški 2010-2015

ODHODKI	Realizacija	Realizacija	Finančni		Indeks načrt 2015
	2014	2015	načrt	2015	
A. STROŠKI MATERIALA IN STORITEV	371.437,03	435.213,00	396.424,00		109,78
stroški materiala	34.042,26	35.345,99	36.000,00		98,18
električna energija	11.428,53	11.496,22	11.700,00		98,26
ogrevanje	24.563,03	30.389,55	25.300,00		120,12
prevozne storitve (goriva, vzdrževanje, popravila,...)	387,63	1.304,29	400,00		326,07
tekoče vzdrževanje	16.410,87	12.637,97	16.600,00		76,13
investicijsko vzdrževanje	0,00	8.376,03	0,00		0,00
uporaba prostorov in opreme	438,65	365,33	440,00		83,03
reklama in propaganda	15.088,46	9.532,36	15.200,00		62,71
komunalne storitve (odvoz odpadkov in poraba vode)	5.467,76	4.977,93	5.600,00		88,89
storitve varstvo pri delu	2.862,84	3.819,62	2.900,00		131,71
dnevnice za službena potovanja, nočnine, druga povračila	716,02	495,50	725,00		68,34
kilometrina	1.059,06	523,33	1.100,00		47,58
stroški storitev	131.544,34	180.451,12	148.779,00		121,29
delo preko ŠS	54.146,84	59.922,83	56.000,00		107,01
stroški strokovnega izobraževanja	2.141,80	463,12	2.200,00		21,05
reprezentanca	2.317,81	1.255,26	2.320,00		54,11
stroški zavarovanja	0,00	0,00	0,00		0,00
stroški bančnega in plačilnega prometa (provizije)	451,14	513,25	460,00		111,58
telefon, poštnina	9.470,22	11.462,11	9.700,00		118,17
občasno delo upokojencev po pogodbi	0,00	5.500,84	0,00		0,00
storitve AAS- honorarji	58.165,04	55.636,56	61.000,00		91,21
sejnine	734,73	743,79	750,00		99,17
B. STROŠKI DELA	676.873,02	651.582,68	678.976,00		95,97
plače	507.677,47	483.054,52	519.217,00		93,04
nadomestila plač	16.505,90	18.232,47	0,00		0,00
prispevki in druge dajatve od plač	81.023,83	77.984,60	83.594,00		93,29
povračila stroškov prevoza na delo in z dela	18.757,26	19.119,24	18.800,00		101,70
stroški prehrane med delom	22.536,38	22.441,70	25.565,00		87,78
regres za dopust	14.839,60	14.251,40	14.010,00		101,72
jubilejne nagrade	0,00	1.270,52	1.271,00		99,96
solidarnostna pomoč	0,00	0,00	0,00		0,00
odpravnina ob upokojitvi	5.434,44	10.981,83	9.890,00		111,04
Kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje	3.724,07	1.944,36	4.056,00		47,94
plačilo za delo sindikalnega zaupnika	1.735,20	1.735,20	1.973,00		87,95
drugi stroški dela (novoletno druž. usluž.; str. dela iz prej. obdobj)	4.638,87	566,84	600,00		94,47
C. AMORTIZACIJA od tržne dejavnosti	4.786,00	5.724,00	4.800,00		119,25
Č. DRUGI STROŠKI	505,00	1.530,00	510,00		0,00
drugi stroški (članarine, iz prejšnjih obrač. obdobj, sodne takse)	505,00	1.530,00	510,00		0,00
D. FINANČNI ODHODKI	11,78	3,58	8,00		44,75
odhodki za obresti	4,40	0,00	0,00		0,00
stotinske in tečajne izravnave	7,38	3,58	8,00		44,75
E. DRUGI ODHODKI (odškodnine,....)	452,82	612,44	456,00		134,31
F. PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	2.000,72	6.920,10	2.000,00		0,00
odhodki zaradi oslabilte terjatev; poračun deleža DDV	2.000,72	6.920,10	2.000,00		0,00
CELOTNI ODHODKI	1.056.066,37	1.101.585,80	1.083.174,00		101,70

Pri odhodkih bomo pojasnili le večja odstopanja v primerjavi z letom 2014 in glede na plan za leto 2015.

Stroški materiala in storitev so v primerjavi s preteklim letom višji za 17,18 % in glede na planirane višji za 9,78 %.

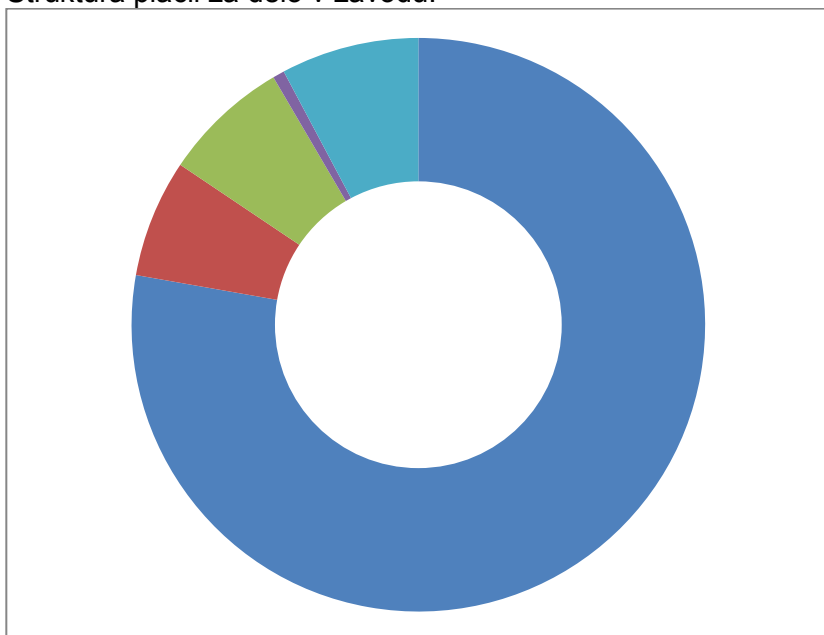
Krajše obrazložitve posameznih postavk z odstopanji navzgor ali navzdol:

- Stroški prevoznih storitev so višji od planiranih, ker imamo kombi, ki ga je potrebno vzdrževati.
- Stroški varstva pri delu so višji od planiranih zaradi izdelave ocene varnosti pri delu v skladu z zakonom.
- Stroški dela študentov, delo preko avtorskih pogodb in delo preko s.p.: Zelo se spreminja status zunanjih sodelavcev, zato je težko planirati odhodke in zaradi tega prihaja do odstopanja od planiranih.
- **Stroški dela** so glede na preteklo leto nižji 3,73 % in 4,03 % nižji od planiranih. Veliko odstopanje je pri nadomestilih plač. V primerjavi s preteklim letom so izplačana nadomestila plač v breme zavoda višja za 10,47 %. Stroški dela so nižji od planiranih zaradi daljših bolniških odsotnosti zaposlenih, ki jih je pokrila ZZS.
- Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v letu 2015 je bilo 28.

Stroški dela zaposlenih in dela zunanjih sodelavcev po pogodbah v letu 2015:

1	Plače	651.582,68
2	Avtorske pogodbe	55.636,56
3	ŠS	59.922,83
4	Podjemne pogodbe	5.500,84
5	Drugo – s.p., d.o.o.	65.162,19
	Skupaj	837.805,10

Struktura plačil za delo v zavodu:

Stroški amortizacije so v letu 2015 znašali 5.724,00 EUR in se nanašajo na tržno dejavnost.

Drugi stroški so višji od planiranih. Med druge stroške spadajo razne članarine, sodne takse.

Drugi odhodki se nanašajo predvsem na odškodnine in so višji od planiranih.

Prevrednotovalni poslovni odhodki so višji od planiranih in se nanašajo na dokončni odpis terjatev do kupcev, ki ga je potrdil Svet zavoda.

1.2.3. Presežek prihodkov nad odhodki

V letu 2015 smo ugotovili presežek prihodkov nad odhodki v višini **10.977,41 EUR**, ki ostane nerazporejen. O njegovi porabi bo odločal svet zavoda.

	Realizacija 2014	Realizacija 2015
Prihodki skupaj	1.065.641,99	1.112.563,21
Odhodki skupaj	1.056.066,37	1.101.585,80
Presežek prihodkov	9.575,62	10.977,41

1.3 POJASNILA K POSTAVKAM IZKAZA PRIHODKOV IN ODHODKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

Izkaz vsebuje podatke v obračunskem obdobju in predhodnem obračunskem obdobju.

Pri ugotavljanju prihodkov in odhodkov je upoštevano načelo denarnega toka

- da je poslovni dogodek nastal in
- da je prišlo do prejema ali izplačila denarja.
- Prihodki in odhodki po načelu denarnega toka so razčlenjeni na:
  - prihodke za izvajanje javne službe
  - prihodke od prodaje storitev na trgu
  - odhodke izvajanja javne službe
  - odhodke prodaje storitev na trgu.

Ta obrazec je evidenčni izkaz, ki vsebuje podatke o prihodkih in odhodkih za izvajanje javne službe ter tržne dejavnosti. Za razmejevanje odhodkov na javno službo in tržno dejavnost smo uporabili sodilo, ki je bilo sprejeto na svetu zavoda.

Prihodki po načelu denarnega toka za leto 2015 znašajo 1.136.085,68 EUR, odhodki pa 1.114.556,94 EUR. Presežek prihodkov nad odhodki po načelu denarnega toka za leto 2015 znaša 21.528,74 EUR.

1.4 POJASNILA K IZKAZU PRIHODKOV IN ODHODKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI

Naziv	ZNESEK	ZNESEK
	javna služba	trg
Prihodki od prodaje proizvodov in storitev	960.468,36	150.851,50
Finančni prihodki	356,51	0
Drugi prihodki	442,00	0
Prevrednotovalni poslovni prihodki	444,84	0
CELOTNI PRIHODKI	961.711,71	150.851,50
Stroški materiala	61.174,79	16.056,97
Stroški storitev	331.783,93	26.197,31
Stroški materiala in storitev	392.958,72	42.254,28
Plače in nadomestila plač	434.273,46	67.013,53
Prispevki za socialno varnost delodajalcev	67.380,92	10.603,68
Drugi stroški dela	61.103,26	11.207,83
Stroški dela	562.757,64	88.825,04
Amortizacija	0	5.724,00
Drugi stroški	1.530,00	0
Finančni odhodki	3,58	0
Drugi odhodki	612,44	0
Prevrednotovalni poslovni odhodki	2.630,71	4.289,30
CELOTNI ODHODKI	960.493,09	141.092,71
Presežek prihodkov	1.218,62	9.758,79

- V izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti so posebej izkazani prihodki in odhodki od izvajanja javne službe in posebej prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu.
- **Prihodki po vrstah dejavnosti**
- **Javna služba** se financira iz proračunskih in ne-proračunskih sredstev.
- Iz proračunskih sredstev so sredstva namenjena za plače (14 zaposlenih) pedagogov in direktorico ter za program in delno povračilo materialnih stroškov.
- Večji del neproračunskih sredstev pa predstavljajo plačila za izvajanje tečajev, prihodki od vstopnic za kulturne prireditve in donacije.
- Višina ustvarjenih prihodkov za izvajanje dejavnosti javne službe znaša 961.711,71 EUR, kar predstavlja 86,44 % vseh prihodkov, ustvarjeni prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu v višini 150.851,50 EUR pa predstavljajo 13,56 % vseh ustvarjenih prihodkov. Relativno majhen del v strukturi celotnih prihodkov za izvajanje javne službe in od prodaje storitev na trgu predstavljajo finančni prihodki in drugi prihodki, skupaj znašajo 0,12 % celotnih prihodkov.
- **Tržno dejavnost** predstavljajo prihodki od uporabe poslovnih prostorov in uporabe Festivalne dvorane.

Odhodki po vrstah dejavnosti

- Celotni odhodki za izvajanje javne službe v letu 2015 znašajo 960.493,09 EUR in predstavljajo 87,20 % celotnih odhodkov, celotni odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu pa znašajo 141.092,71 EUR in predstavljajo 12,80 % celotnih odhodkov.

- Pionirski dom je v letu 2015 razporejal odhodke na dejavnosti na podlagi neposrednih stroškov dejavnosti (po stroškovnih mestih);
- Ugotavljanje spremenljivega dela splošnih stroškov (določanje na podlagi ključa).

1.5 POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB DOLOČENIH UPORABNIKOV

V tem izkazu ne izkazujemo finančnih terjatev in naložb.

1.6 POJASNILA K IZKAZU RAČUNA FINANCIRANJA

V izkazu računa financiranja na dan 31. 12. 2015 izkazujemo povečanje sredstev na računu v višini 21.528,74 EUR, in sicer razliko med prihodki in odhodki iz denarnih tokov.